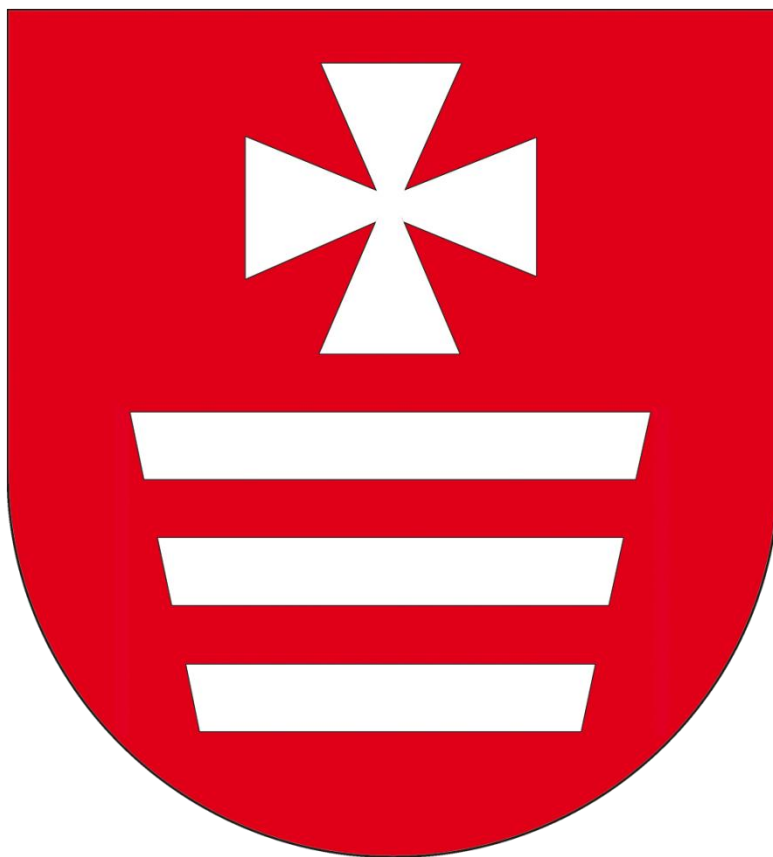

Załącznik
do uchwały Nr XXXII/229/2017
Rady Miejskiej w Pruchniku
z dnia 19 września 2017 r.

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY PRUCHNIK NA LATA 2017 - 2023

PRUCHNIK, WRZESIEŃ 2017 R.

Spis treści

1.	Wstęp.....	4
2.	Charakterystyka Gminy Pruchnik w aspektach społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno - funkcjonalnych oraz technicznych.....	5
2.1.	Sfera społeczna.....	7
2.2.	Sfera gospodarcza	17
2.3.	Sfera środowiskowa	19
2.4.	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	21
2.5.	Sfera techniczna.....	25
3.	Wyniki badania ankietowego mieszkańców Gminy	27
4.	Metodologia wyboru obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji .	33
5.	Uwarunkowania społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne gminy	34
5.1.	Wskaźniki zjawisk społecznych	35
5.2.	Wskaźniki zjawisk gospodarczych środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych	60
5.2.1.	Wskaźniki zjawisk gospodarczych.....	61
5.2.2.	Wskaźnik zjawisk środowiskowych	63
5.2.3.	Wskaźniki zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych.....	64
5.2.4.	Wskaźniki zjawisk technicznych	65
6.	Wybór obszarów zdegradowanych	70
7.	Wybór obszaru rewitalizacji	76
8.	Założenia programu rewitalizacji	93
8.1.	Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	93
8.2.	Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań	95
8.3.	Karty podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	96
8.4.	Karty pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	106
8.5.	Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	112
8.6.	Oczekiwane wskaźniki realizacji programu rewitalizacji	120
8.7.	Wykaz niezbędnych pozwoleń i opinii	122
9.	Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi dotyczącymi Gminy.....	123

10.	Indyktywne ramy finansowe programu rewitalizacji	128
10.1.	Źródła finansowania programu	128
10.2.	Harmonogram realizacji programu	130
11.	System wdrażania i monitorowania programu rewitalizacji	133
11.1.	Struktura zarządzania realizacją programu rewitalizacji	133
11.2.	System monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji	136
11.3.	System modyfikacji programu rewitalizacji	138
11.4.	Mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji Gminy ..	138
11.5.	Ocena oddziaływania na środowisko programu rewitalizacji	141
	Spis wykresów	144
	Spis tabeli	146
	Spis map	148

Dokument został opracowany przez:
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia
ul. Rynek 16/1
35-064 Rzeszów

1. Wstęp

Liczne przemiany społeczno-gospodarcze wywołane procesem globalizacji, transformacją ustrojową czy wyzwaniem gospodarki wolnorynkowej, które miały miejsce na przestrzeni ostatniego ćwierćwiecza spowodowały szereg niekorzystnych zjawisk i procesów na obszarach jednostek samorządu, takich jak degradacja tkanki materialnej oraz narastające problemy w sferze społeczno-gospodarczej. Spowodowało to, że znaczenia zaczęło nabierać **planowanie oraz realizacja kompleksowych projektów rewitalizacyjnych**, obejmujących sferę przestrzenną, społeczną, gospodarczą, środowiskową i kulturową, a tym samym odpowiadających na indywidualny zestaw zidentyfikowanych problemów danego obszaru.

Na potrzeby projektowania i wdrażania interwencji wspierających rewitalizację współfinansowaną ze środków Unii Europejskiej, rewitalizację należy rozumieć jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania kompleksowe tj. powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe, a także skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Udział w takim procesie jest ważny dla wielu osób

i podmiotów z obszaru nim objętym – dla samorządu gminy, którego dotyczy, mieszkańców tego miejsca, organizacji społecznych, przedsiębiorców, zaś w szczególności wszystkich grup społecznych zagrożonych kryzysem na obszarze objętym procesami rewitalizacyjnymi.

Etapem, który inicjuje działania związane z rewitalizacją jest opracowanie diagnozy zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Celem Diagnozy jest **analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej dla całego obszaru Gminy Pruchnik** oraz głębsze przedstawienie obszaru rewitalizacji na tym tle. Dzięki niej dokonano pełnej diagnozy problemów i zagrożeń, **wskazano obszary o największej koncentracji zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji wyznaczono obszary zdegradowane i obszary poddane rewitalizacji**. Natomiast dzięki wdrożeniu Programu Rewitalizacji zwiększy się atrakcyjność gospodarcza Gminy Pruchnik, a co za tym idzie stworzona zostanie szansa do tworzenia nowych podmiotów gospodarczych oraz miejsc pracy. Ponadto wdrożenie działań zaplanowanych w niniejszym dokumencie pozwoli na rozwój kulturalno-społeczny Gminy, a co za tym idzie na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców Gminy.

Niniejsza diagnoza została opracowana zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(02)/08/2016) z sierpnia 2016 roku oraz *Instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020* stanowiącej

załącznik do Uchwały nr 296/5906/17 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 18 kwietnia 2017 (zw. dalej Instrukcją).

2. Charakterystyka Gminy Pruchnik w aspektach społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno - funkcjonalnych oraz technicznych

Na potrzeby Programu Rewitalizacji została przygotowana charakterystyka Gminy Pruchnik w pięcioletnim horyzoncie czasowym, tj. dla lat 2011 – 2015. Ponadto, w celu lepszego zobrazowania zjawisk tło analiz stanowią analogiczne wskaźniki dla powiatu jarosławskiego oraz województwa podkarpackiego, w tym samym okresie. Charakterystyka Gminy składa się z analizy pięciu obszarów wyróżnionych zgodnie z definicją zawartą w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* oraz *Instrukcji*. Obejmują one kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne oraz środowiskowe.

Gmina Pruchnik położona jest we wschodniej części województwa podkarpackiego, na pograniczu Pogórza Dynowskiego i Pogórza Rzeszowskiego. Usytuowana jest w odległości 45 km na wschód od Rzeszowa, ok. 20 km na południe od Jarosławia oraz 60 km od wschodniej granicy kraju i 120 km od granicy południowej. Analizowana gmina wchodzi w skład powiatu jarosławskiego i obejmuje swym zasięgiem 8 miejscowości: Pruchnik, Hawłowice, Jodłówkę, Kramarzówkę, Rozbórz Okrągły, Rozbórz Długi, Rzeplin, Świebodna.

Mapa 1. Miejscowości Gminy Pruchnik

Źródło: www.gminappruchnik.pl.

Gmina zajmuje obszar 80,30 km², co stanowi 7,8% powierzchni powiatu jarosławskiego, a liczba jej mieszkańców w 2015 roku wynosiła 9 976 (8,2% mieszkańców powiatu jarosławskiego). Siedzibą władz gminnych jest miasto Pruchnik, które jest największą miejscowością pod względem powierzchni. Gęstość zaludnienia tutaj wynosi 189 osób/km², a na obszarach wiejskich jest to 100 osób/km². Średnia gęstość zaludnienia dla Gminy wynosi 124,23 osoby/km², jest to więcej niż wartości dla powiatu oraz województwa, które wynoszą odpowiednio 118 osób/km² oraz 119 osób/km².

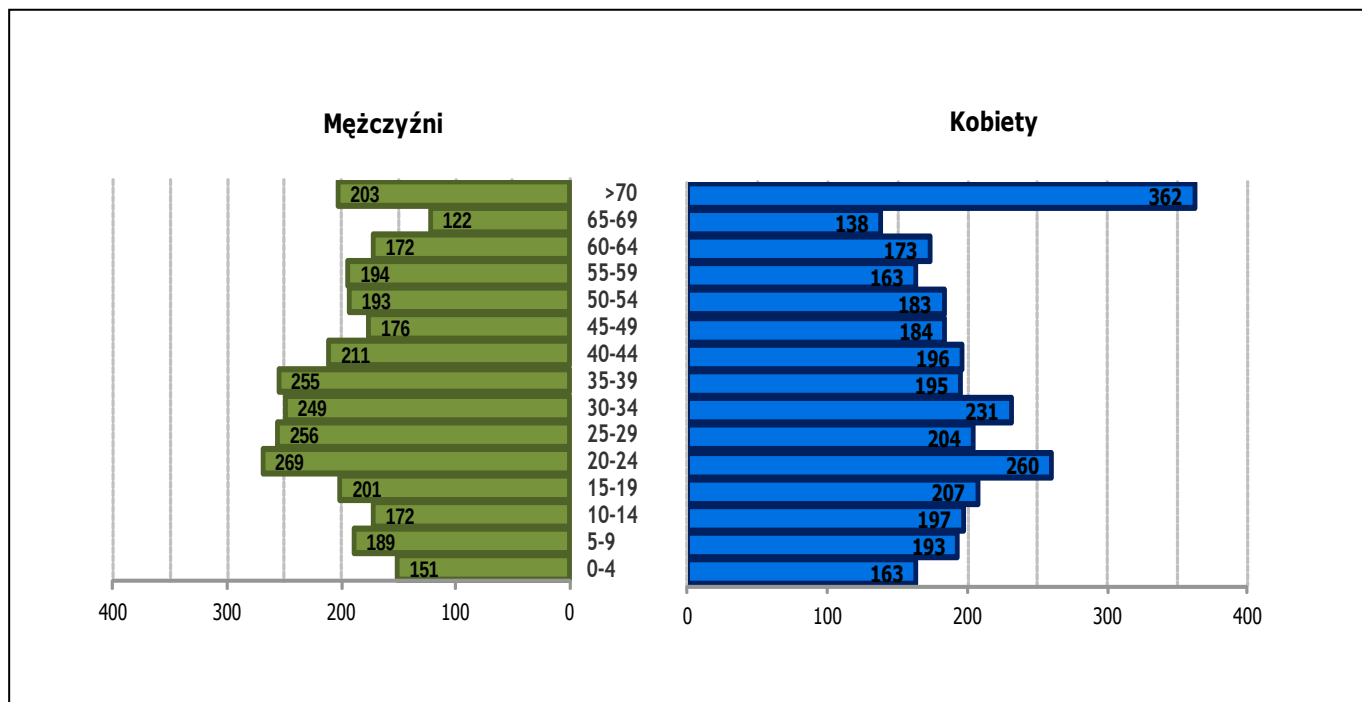
Tabela 1. Podział powierzchni Gminy Pruchnik oraz jej mieszkańców

Miejscowość	Powierzchnia		Ludność	
	Wielkość (km²)	Procentowy udział	Liczba mieszkańców	Procentowy udział
Hawłowice	8,11	10,1%	471	4,7%
Jodłówka	12,13	15,1%	1819	18,2%
Kramarzówka	18,72	23,3%	1716	17,2%
Pruchnik	19,89	24,8%	3828	38,4%
Rozbórz Okrągły	3,77	4,7%	445	4,5%
Rozbórz Długi	6,68	8,3%	811	8,1%
Rzeplin	4,87	6,1%	395	4,0%
Świebodna	6,13	7,6%	491	4,9%
Razem	80,30	100%	9976	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Podział ludność ze względu na płeć w Gminie Pruchnik w 2015 rozkłada się niemal równomiernie (3049 kobiet i 3013 mężczyzn). Największa różnica pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn została odnotowana w grupie wiekowej 70 lat i więcej.

Wykres 1. Piramida wieku w Gminie Pruchnik w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

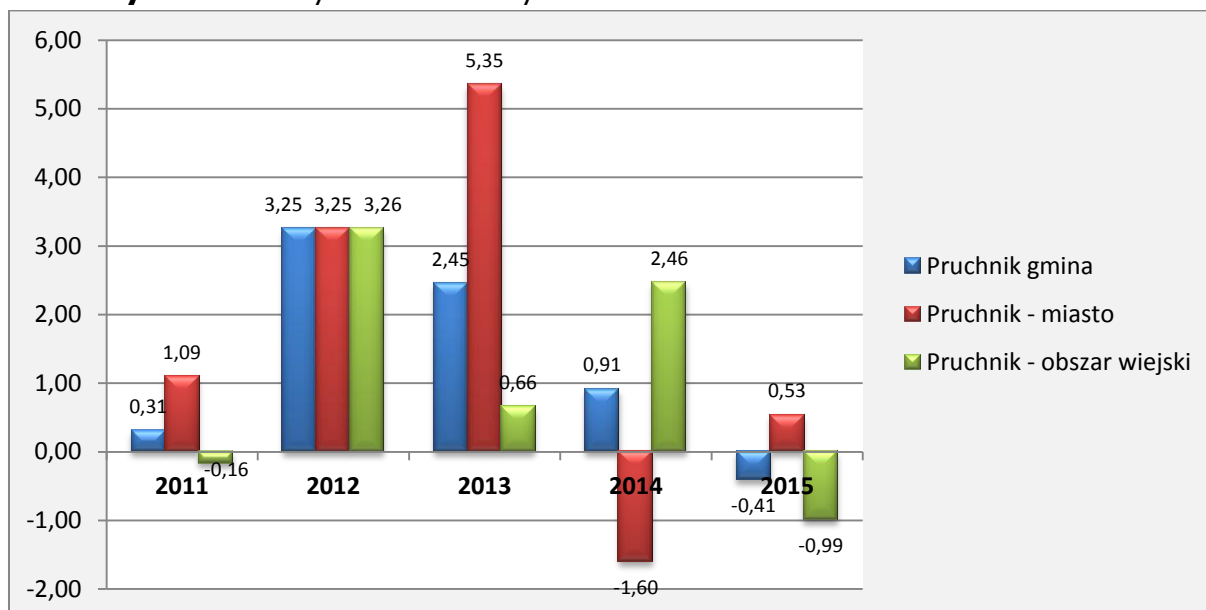
2.1. Sfera społeczna

Najbardziej istotnymi w kontekście Programu Rewitalizacji, zgodnie z Ustawą o rewitalizacji i ministerialnymi wytycznymi, są zjawiska społeczne, a w szczególności takie kwestie jak: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub brak kapitału społecznego oraz niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto do obszaru społecznego zostały przypisane również zagadnienia z zakresu demografii. Poniżej zaprezentowano syntetyczny przegląd podstawowych danych.

Demografia

Dane dotyczące liczby mieszkańców Gminy Pruchnik wykazują regularny niewielki przyrost liczby mieszkańców (analogicznie do danych w województwie Podkarpackim). Taki stan jest lepszy niż w powiecie jarosławskim, który od roku 2011 odnotowuje regularny spadek liczby mieszkańców. Analizując zebrane dane dotyczące przyrostu naturalnego w Gminie Pruchnik należy zwrócić uwagę na spadek liczby mieszkańców na obszarach wiejskich oraz regularny przyrost mieszkańców w mieście Pruchnik. Dobra wzrostowa tendencja na obszarze miejskim wynika przede wszystkim z wysokiego przyrostu naturalnego w latach 2011-2013 kiedy to wyniósł on dla miasta Pruchnik – 5,35. Pomimo lokalnych różnic w przyroście naturalnym na terenach wiejskich i miejskich, należy wyartykułować fakt, znaczącego i regularnego spadku dynamiki przyrostu naturalnego dla Gminy Pruchnik od wartości 3,25 w roku 2012 do wartości -0,41 w roku 2015.

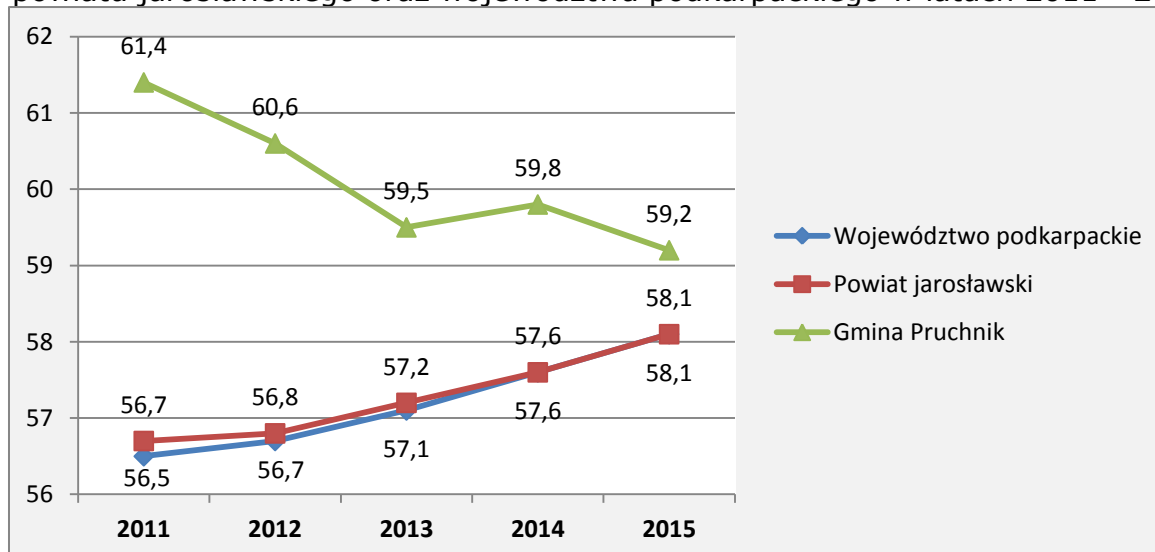
Wykres 2. Przyrost naturalny w Gminie Pruchnik w latach 2011-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

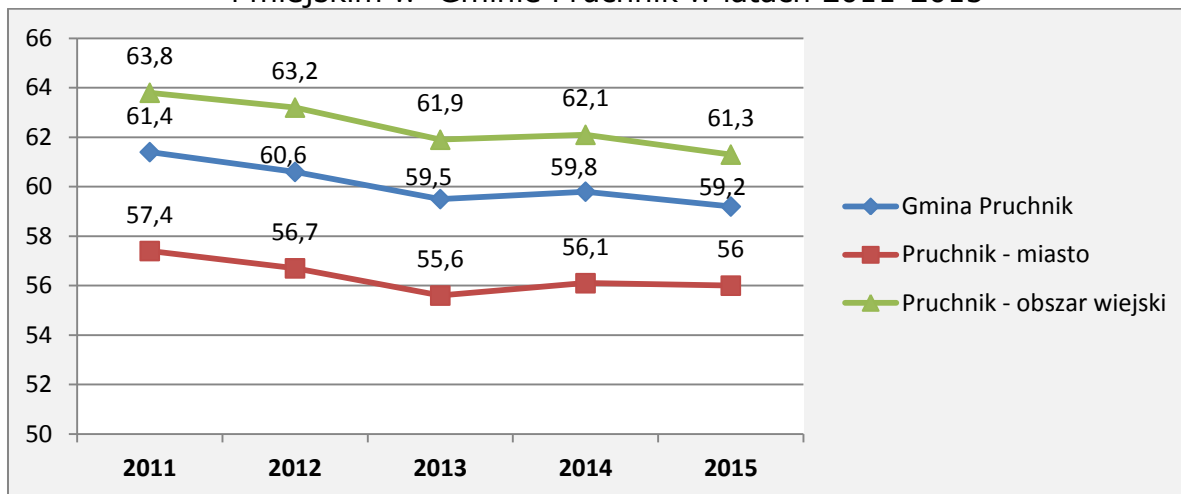
Pomimo tendencji spadkowej (co obrazuje poniższy wykres) niekorzystny wskaźnik obciążenia demograficznego wyrażanego liczbą osób w wieku nieprodukcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym, w gminie Pruchnik pozostaje w dalszym ciągu wyższy niż wartości dla województwa oraz powiatu. Malejący wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Pruchnik wynika głównie z wartości tego wskaźnika dla obszarów miejskich. Na wsi obciążenie osób w wieku produkcyjnym osobami w wieku nieprodukcyjnym pomimo spadku, pozostaje na poziomie powyżej 61 osób.

Wykres 3. Wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego oraz województwa podkarpackiego w latach 2011 - 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

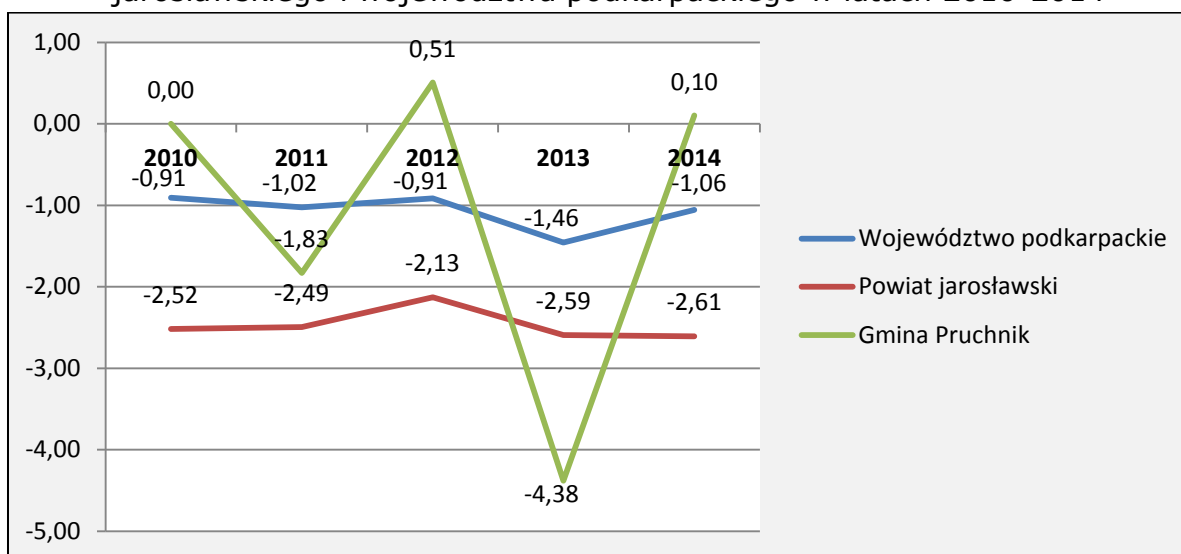
Wykres 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego na obszarach wiejskich i miejskim w Gminie Pruchnik w latach 2011-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

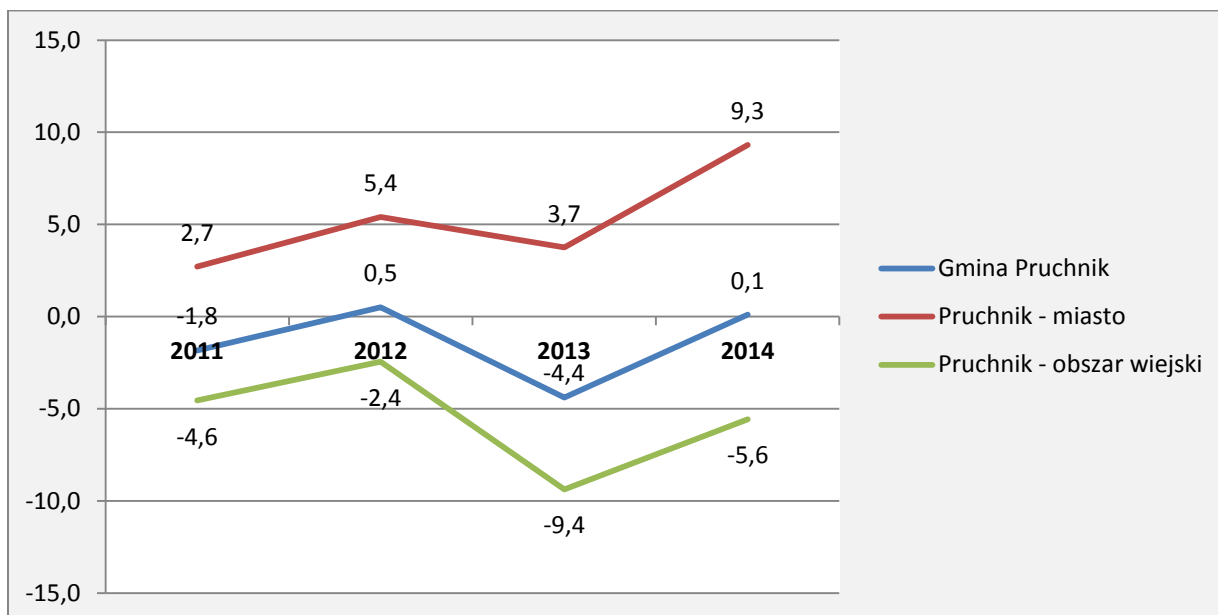
W latach 2010-2014 saldo migracji, czyli różnica pomiędzy liczbą osób przyjeżdżających i wyjeżdżających na stałe do Gminy Pruchnik, wahało się pomiędzy wartościami dodatnimi i ujemnymi – największy odpływ ludności miał miejsce w roku 2013 kiedy przekroczył on blisko 3-krotnie wskaźnik dla całego województwa, przyjmując w latach 2010-2013 wartości niższe niż w powiecie czy województwie. Sytuacja w Gminie Pruchnik ulega stopniowej poprawie (w roku 2014 wskaźnik przybrał wartość dodatnią) lecz jest to zdecydowana zasługa obszaru miejskiego, który od 5 lat odnotowuje stałe dodatnie saldo migracji. Natomiast na terenach wiejskich wskaźnik przybiera regularne wartości ujemne od roku 2011.

Wykres 5. Saldo migracji na 1 tys. ludności w Gminie Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego i województwa podkarpackiego w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 6. Saldo migracji na 1 tys. ludności na obszarach wiejskich i miejskim w Gminie Pruchnik w latach 2011-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Oświata

Gmina Pruchnik posiada bazę oświatowo-wychowawczą zlokalizowaną na terenie całej Gminy. Nie zaspokaja ona jednak we wszystkich etapach edukacji młodzieży z tego terenu. Bazę wychowawczo-oświatową Gminy Pruchnik stanowią: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja oraz szkoła muzyczna.

W Gminie Pruchnik funkcjonuje:

- siedem oddziałów przedszkolnych działających przy Szkołach Podstawowych, dwa punkty przedszkolne oraz Przedszkole Samorządowe w Pruchniku. Ponadto w Pruchniku funkcjonuje Przedszkole Niepubliczne im. Ks. Bronisława Markiewicza prowadzone przez siostry ze Zgromadzenia Sióstr Św. Michała Archaniola w Miejscu Piastowym. Z przedszkoli publicznych korzysta 251 dzieci, a z przedszkola niepublicznego 22 dzieci.
- sześć szkół podstawowych z klasami I-VI, które znajdują się w miejscowościach: Pruchnik (2 szkoły), Kramarzówka, Jodłówka, Świebodna, Rozbórz Długi.
- gimnazjum w Pruchniku oraz w Rozborzu Długim.

Łącznie w szkołach podstawowych uczy się 705 uczniów, w gimnazjach – 358 uczniów, których kształci w sumie 137 nauczycieli. Jednakże liczba uczniów w Gminie w ciągu ostatnich czterech lat zmniejszyła się o 66, a w ciągu ostatnich dziesięciu lat o 300. Nieznaczny wzrost liczby uczniów w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 w stosunku do lat poprzednich spowodowany był wprowadzonym obowiązkiem uczęszczania do klasy pierwszej

sześciolatków. Tym samym zmniejszyła się liczba dzieci w przedszkolach. Ze względu na brak lub bardzo małą ilość dzieci zawieszono działalność Szkoły Filialnej w Hawłowicach oraz w Rzeplinie.

Również od roku 2011 spadła liczba dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego. W 2015 roku wyniosła 1,9 i co prawda była najniższa w odniesieniu do lat wcześniejszych, lecz ciągle dostępność przedszkoli jest gorsza niż w województwie oraz powiecie. Zarówno na obszarach wiejskich i miejskich liczba dzieci na jedno miejsce zmniejszała się. Jednocześnie mieszkańcy wsi mieli większe problemy z dostępnością miejsc przedszkolnych od mieszkańców miasta. Wartość tego wskaźnika była w roku 2011 5-krotnie większa, a w 2015 roku 7-krotnie większa.

W 2015 roku współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych wyniósł 87,69% i spadł o 5,87 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzednim. W tym czasie spadek odnotowano również w porównywanych jednostkach terytorialnych i wynosił on odpowiednio 4,36 punktu procentowego dla Podkarpacia i 3,9 punktu procentowego dla powiatu. Udział uczących się w szkołach podstawowych w liczbie osób będących w wieku przypisanym temu poziomowi kształcenia w latach 2010-2015 był zawsze wyższy w mieście. W 2015 roku współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół gimnazjalnych wyniósł 96,24% i spadł o 2,96 punktu procentowego w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost o niecały punkt procentowy odnotowano natomiast w porównywanych jednostkach terytorialnych. W całym analizowanym okresie współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół gimnazjalnych w Gminie Pruchnik przyjmował wyższe wartości niż w województwie oraz w powiecie. Udział uczących się w szkołach gimnazjalnych w liczbie osób będących w wieku przypisanym temu poziomowi kształcenia, w latach 2010-2015 był zawsze zdecydowanie wyższy w mieście, przekraczając poziom 100% a nawet 200%, gdy na obszarach wiejskich w ostatnich dwóch latach nie przekroczył poziomu 30%. Można przypuszczać, że część dzieci z obszarów wiejskich kontynuuje edukację w gimnazjach w mieście.

Tabela 2. Współczynnik skolaryzacji brutto (%)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Szkoły podstawowe					
Województwo podkarpackie	96,26	95,85	94,9	91,02	86,66
Powiat jarosławski	95,51	95,06	93,84	90,63	86,73
Gmina Pruchnik	100	96,91	96,52	93,56	87,69
Pruchnik - miasto	113,82	113,81	121,95	117,47	106,9
Pruchnik - obszar wiejski	91,77	86,68	82,43	80,04	76,85

Gimnazja					
Województwo podkarpackie	96,31	95,93	95,49	95,01	95,37
Powiat jarosławski	95,17	95,05	94,55	93,94	94,39
Gmina Pruchnik	96,8	100,24	98,47	99,2	96,24
Pruchnik - miasto	233,08	236,43	223,02	237,98	215,94
Pruchnik - obszar wiejski	30,4	29,63	29,76	26,72	25,64

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Średni wyniki egzaminów w szkołach podstawowych w Gminie Pruchnik w 2015 roku wynosił 67,2%, a w 2014 roku 65,34%. To wyniki lepsze niż w powiecie, ale nieznacznie niższe niż w województwie podkarpackim. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gminie Pruchnik w roku 2015 były niższe od wszystkich średnich dla województwa oraz w przypadku części matematyczno-przyrodniczej od powiatu:

- język polski: Gmina Pruchnik – 56,4%, powiat – 59,2%, województwo – 62,7%,
- matematyka: Gmina Pruchnik – 43,9%, powiat – 45,3%, województwo – 50,3%,
- historia i wiedza o społeczeństwie: Gmina Pruchnik – 57,6%, powiat – 62,3%, województwo – 65,0%,
- przedmioty przyrodnicze: Gmina Pruchnik – 42%, powiat – 47,5%, województwo – 51,2%,
- język angielski poziom podstawowy: Gmina Pruchnik – 48%, powiat – 60,7%, województwo – 65,2%.

Sport i kultura

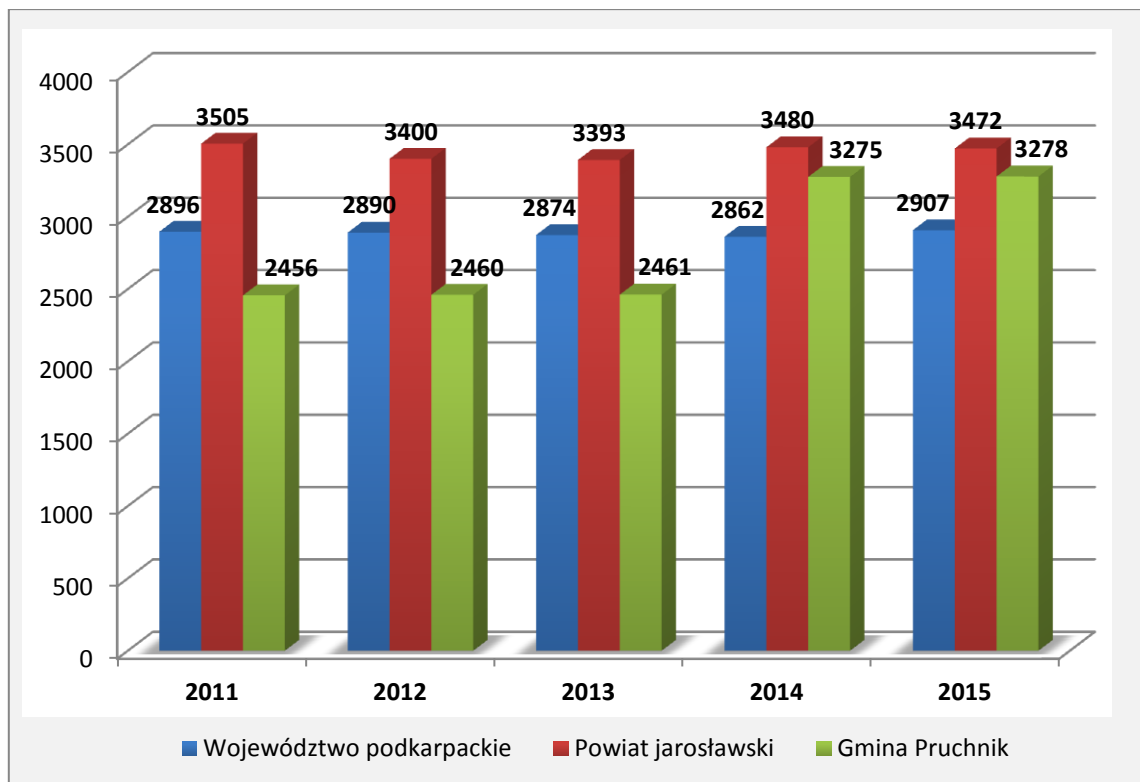
Na terenie Gminy Pruchnik w 2014 roku wg danych GUS działało 10 klubów sportowych, w których liczba ćwiczących wyniosła 590 osób. 61,9% ćwiczących

w klubach było zapisanych do klubów w mieście. Działały także 3 biblioteki (1 w mieście oraz 2 na obszarach wiejskich), z czego żadna z nich była przystosowana dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W ciągu ostatnich lat liczba czytelników w analizowanej gminie regularnie spada, co wraz z corocznie powiększanym księgozbiorem oznacza zwiększającą się liczbę książek dostępnych dla jednego czytelnika biblioteki. Jak wskazują dane GUS, w Gminie Pruchnik w 2015 roku na jedną placówkę biblioteczną przypadało 3 278 osób, podczas gdy w powiecie było to 3 472 a w województwie 2 907. Co więcej, mieszkańcy Gminy Pruchnik mieli „gorszy” dostęp do

księgozbioru od przeciętnego mieszkańca województwa oraz mieszkańca powiatu – w przypadku mieszkańców obszarów wiejskich przypadało ok. 1700 woluminów na 1000 mieszkańców, natomiast w mieście wskaźnik ten wyniósł ok. 2500 woluminów na 1000 mieszkańców. To niezadowalający wynik biorąc pod uwagę średnią wojewódzką na poziomie blisko 4 000 woluminów.

Wykres 7. Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi) w Gminie Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego i województwa podkarpackiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Pomoc społeczna

Na terenie Gminy Pruchnik funkcjonuje jeden niepubliczny zakład opieki zdrowotnej zlokalizowany w Pruchniku oraz dwa oddziały ośrodka w Jodłowie i Kramarzówce. W Ośrodku Zdrowia zatrudnionych jest 5 lekarzy oraz 10 pielęgniarek (medycyny szkolnej, środowiskowo-rodzinnej). Na jednego lekarza przypada ponad 1965 pacjentów. Mała liczba personelu medycznego obsługująca mieszkańców gminy, przyczynia się do nie zadowalającej sytuacji w zakresie opieki zdrowotnej. W roku 2014 udzielono w gminie 35 809 porad lekarskich i stanowi to nieznaczny spadek w stosunku do roku poprzedniego. Stosunek liczby porad lekarskich w przeliczeniu na 1 mieszkańca wypada zdecydowanie słabiej na tle analogicznych danych dla powiatu i województwa osiągając wartość 3,6 (6,5 dla województwa oraz 6,1 dla powiatu). Na terenie gminy zlokalizowane

są trzy apteki, średnio jedna na 3275 mieszkańców (korzystniej niż w przypadku powiatu i województwa).

Tabela 3. Praktyki lekarskie oraz apteki na terenie Gminy Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego i województwa podkarpackiego

Jednostka administracyjna	Praktyki lekarskie	Apteki	Liczba ludności na 1 aptekę	Liczba porad lekarskich na 1000 mieszkańców
Gmina Pruchnik	1	3	3275	3644,7
Powiat Jarosławski	32	35	3480	6054,2
Województwo Podkarpackie	548	639	3332	6530,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Niekorzystnie na tle powiatu oraz województwa prezentuje się liczba osób pozostających bez zatrudnienia. Mimo, iż w roku 2015 liczba osób bezrobotnych w analizowanej gminie wyniosła 820 osób i jest to o 115 osób mniej w porównaniu do roku 2014, to ciągle udział osób bezrobotnych w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym jest znaczny.

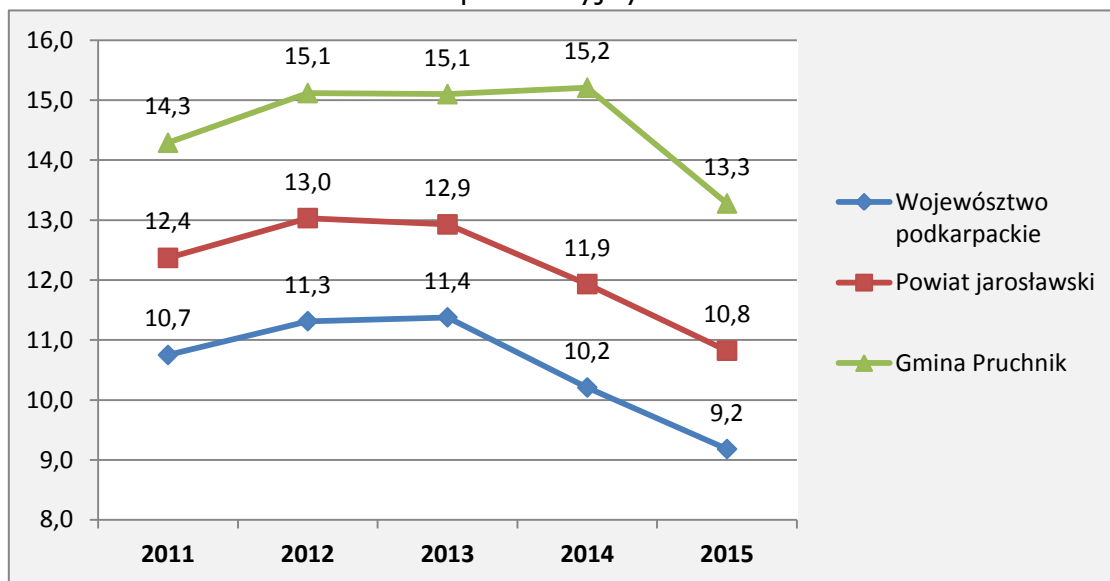
Tabela 4. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	146 208	153 807	154 216	137 932	123 514
Powiat jarosławski	9 684	10 176	10 044	9 220	8 315
Gmina Pruchnik	870	926	932	935	820

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Udział osób bezrobotnych w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym wyniósł dla Gminy w roku 2015 13,3% i pomimo spadku o 1,9 punktu procentowego, jest to wynik w dalszym ciągu wyższy niż w województwie (9,2%) oraz powiecie (10,8%). Zarówno w Gminie Pruchnik, województwie podkarpackim i powiecie jarosławskim, kobiety stanowiły nieznacznie licznieszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykres 8. Udział (%) zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

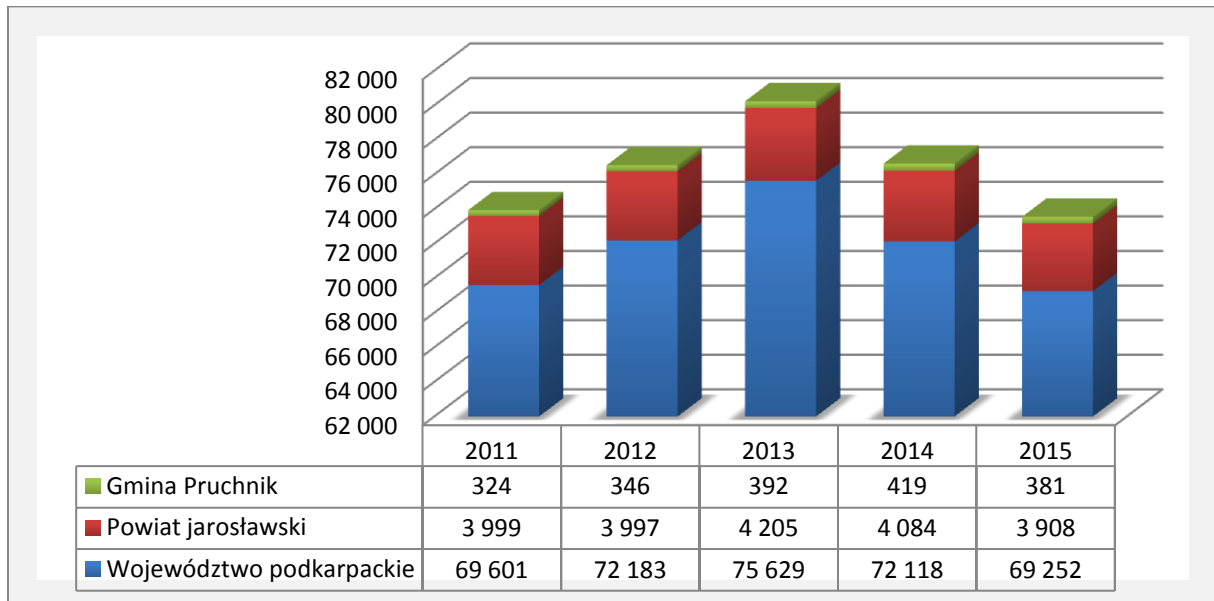

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Na terenie analizowanej Gminy działa Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) w Pruchniku, który realizuje zadania własne i zlecone w zakresie pomocy społecznej i bezpieczeństwa socjalnego. Ponadto funkcjonuje tu Środowiskowy Dom Samopomocy im. bł. Matki Teresy z Kalkuty (ŚDS). Jest to ośrodek wsparcia dla osób niepełnosprawnych fizycznie lub umysłowo. W roku 2014 posiadał 43 dotowane miejsca. W 2015 roku w Pruchniku został utworzony Dzienny Dom „Senior-WIGOR” – placówka przeznaczona dla osób po 60 – tym roku życia, w której osoby starsze mogą spędzać czas. Placówka zapewnia opiekuna dla osób starszych, fizjoterapeutę, itp.

W latach 2011-2013 w Gminie Pruchnik nastąpił wzrost liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej, analogiczna sytuacja miała miejsce zarówno w powiecie jak i województwie. Natomiast w okresie 2013-2015 nastąpił spadek na analizowanym obszarze. W Gminie Pruchnik wynosił on około 3%, w powiecie ponad 7%, a w województwie prawie 8,5%.

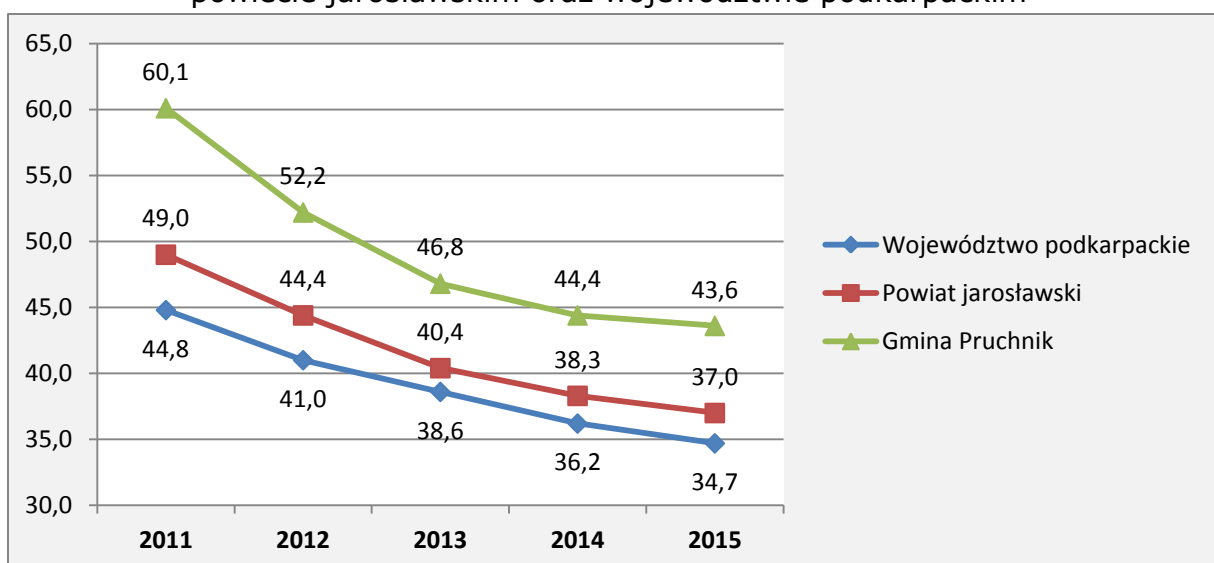
Wykres 9. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w Gminie Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego oraz województwa podkarpackiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W analizowanym okresie nastąpił także spadek udziału dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku. Mimo iż w 2015 roku odnotowano zmniejszenie udziału o 16,5%, to ciągle wartości w Gminie Pruchnik przewyższają te dla powiatu jarosławskiego i województwa podkarpackiego.

Wykres 10. Udział (%) dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

2.2. Sfera gospodarcza

Kolejnym obszarem, wytypowanym do analizy jest obszar gospodarczy i koncentruje się on na zjawiskach związanych z przedsiębiorczością oraz kondycją lokalnych przedsiębiorstw.

Wg danych Urzędu Statystycznego w 2015 roku na terenie Gminy Pruchnik w systemie REGON zarejestrowanych było łącznie 313 podmiotów gospodarczych. Stanowiło to zaledwie 3,63% wszystkich podmiotów zarejestrowanych w powiecie jarosławskim, co obrazuje niski poziom przedsiębiorczości analizowanej gminy na tle innych jednostek obszarowych województwa podkarpackiego. Jednakże na terenie Gminy Pruchnik zauważyć można wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. Porównując rok 2015 do 2014 odnotowano wzrost liczby nowych podmiotów aż o 86%, podczas gdy w powiecie wynosił on 2,25%, a w województwie liczba nowych podmiotów spadła o 4,62%.

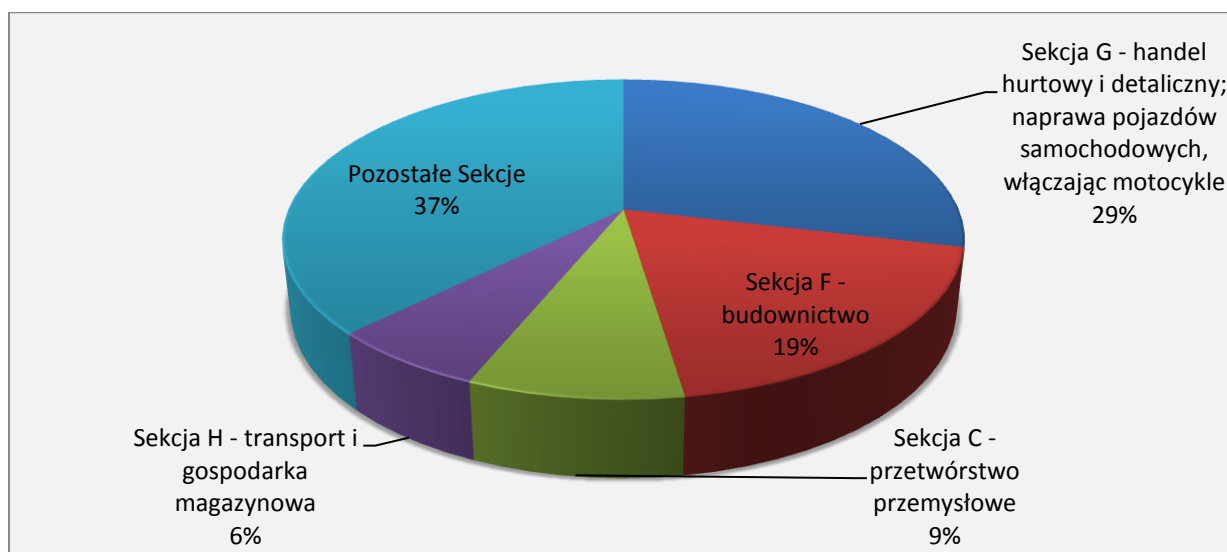
Tabela 5. Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim w latach 2011-2015

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	13 774	14 115	15 314	14 900	14 212
Powiat jarosławski	636	697	690	709	725
Gmina Pruchnik	27	22	36	29	54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Najwięcej podmiotów gospodarczych w Gminie Pruchnik zarejestrowanych było w Sekcji G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, następnie w Sekcji F – Budownictwo.

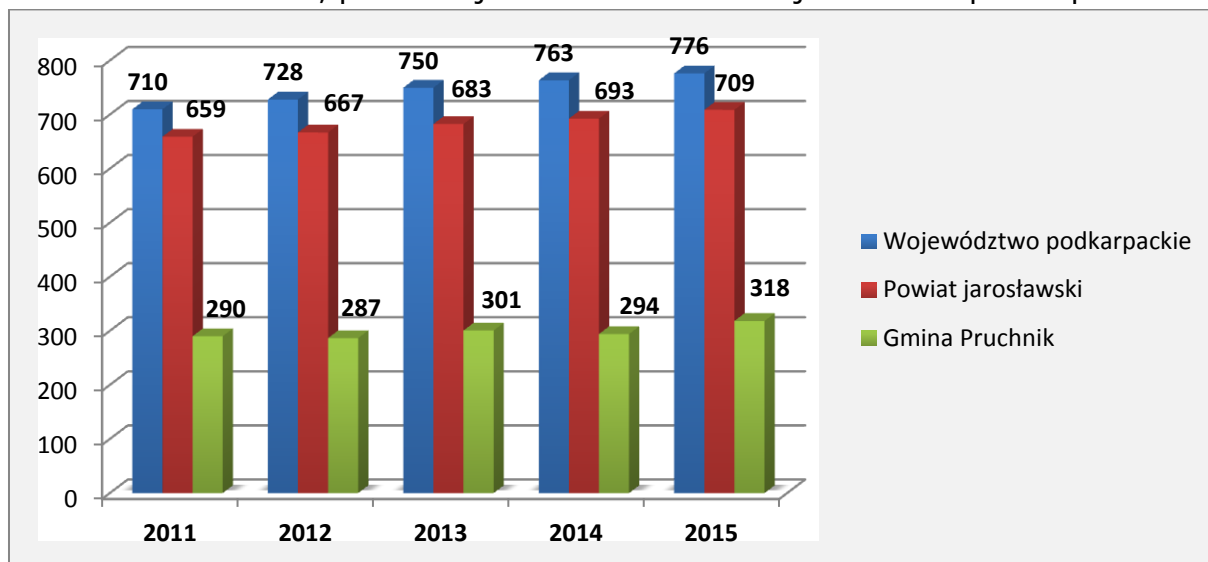
Wykres 11. Podmioty gospodarcze w Gminie Pruchnik wpisane do rejestru REGON w podziale na sekcje (stan na 31.12.2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

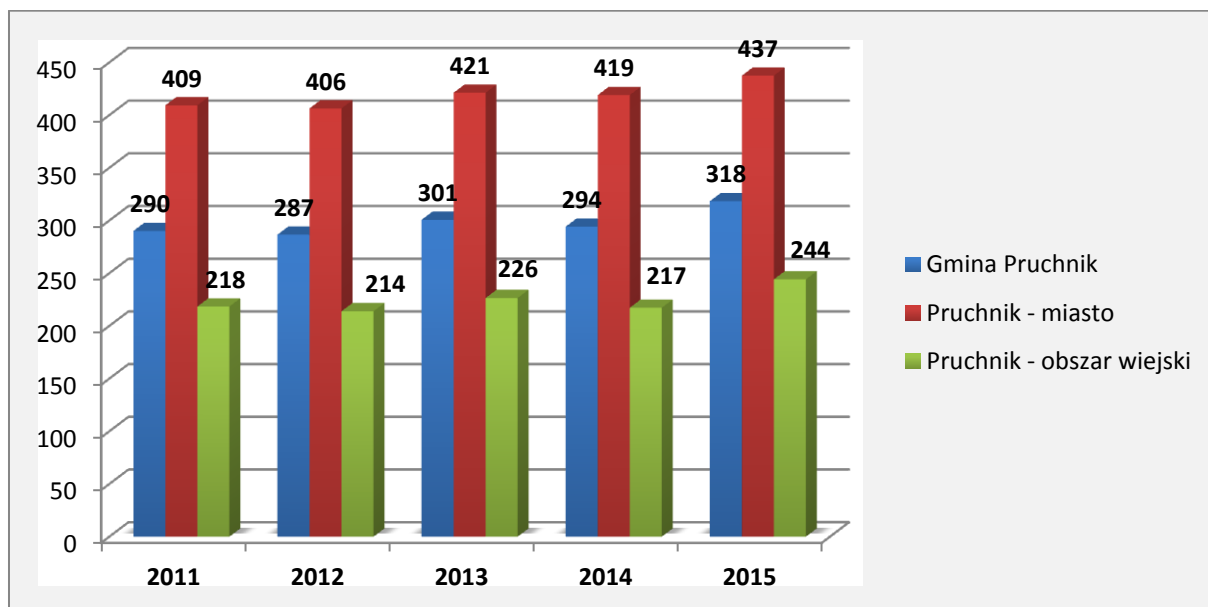
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w Gminie Pruchnik jest ponad dwukrotnie niższa niż w powiecie oraz województwie i tendencja ta utrzymuje się od 2011 roku.

Wykres 12. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Wykres 13. Wewnątrzgminne zróżnicowanie w liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności

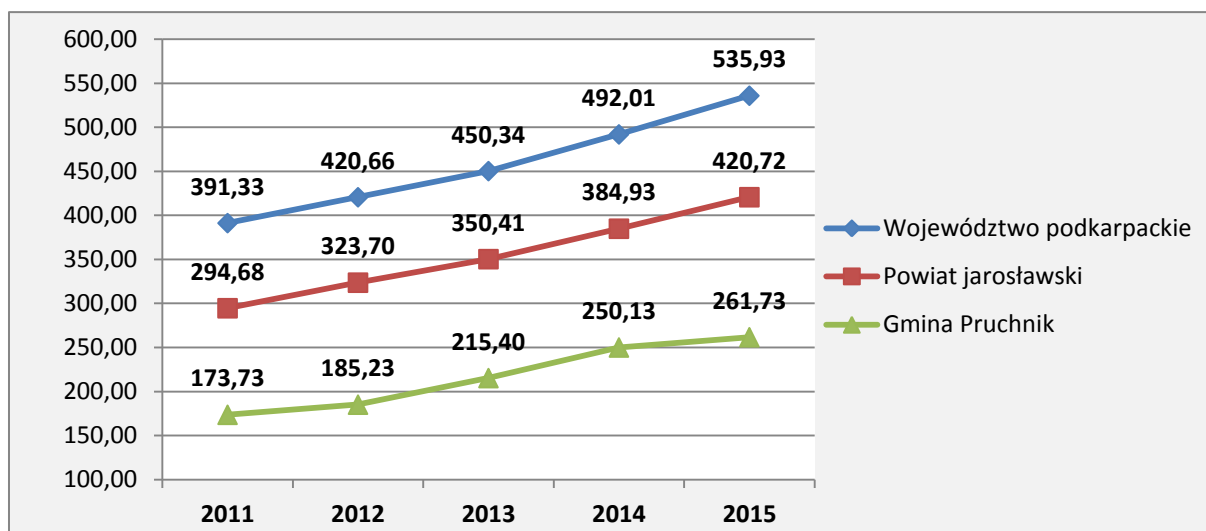

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2015 roku dochody Gminy Pruchnik z tytułu podatku dochodowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosiły 261,73 zł, średnia dla gmin

w powiecie 420,72 zł, natomiast przeciętna dla gmin w województwie podkarpackim¹ wynosiła 535,93 zł, czyli była ponad dwukrotnie większa.

Wykres 14. Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2011 -2015 w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Dochody i wydatki Gminy Pruchnik w latach 2011-2015 ulegały wahaniom. W latach 2011 – 2013 wydatki Gminy przewyższały dochody powodując deficyt, natomiast w dwóch kolejnych latach wynik finansowy był dodatni.

Tabela 6. Dochody i wydatki Gminy Pruchnik w latach 2011-2015

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Dochody	33 387 372,45	28 893 177,26	30 058 065,01	32 945 091,74	32 940 982,31
Wydatki	35 507 571,89	30 000 454,03	32 729 076,99	31 593 852,45	31 721 505,17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

2.3. Sfera środowiskowa

Kolejnym obszarem zdefiniowanym w Wytycznych, w którym należy badać zjawiska kryzysowe są kwestie związane z jakością środowiska. Obszar ten powiązany jest ze standardami środowiska, w tym gospodarką odpadami stanowiącymi zagrożenie dla życia, zdrowia lub stanu środowiska.

Na terenie analizowanej gminy brak jest parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody. Znajduje się natomiast obszar chronionego krajobrazu - Gmina Pruchnik leży w obrębie Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który zajmuje 5 244,60 ha, co stanowi około 65% powierzchni

¹ łącznie z miastami na prawach powiatu.

Gminy. Porównywalnie w powiecie jarosławskim obszary chronionego krajobrazu zajmują 23% powierzchni powiatu, a w województwie podkarpackim łączna powierzchnia obszarów prawnie chronionych zajmuje około 44% województwa. Ponadto na terenie Gminy Pruchnik brak jest Obszarów Natura 2000.

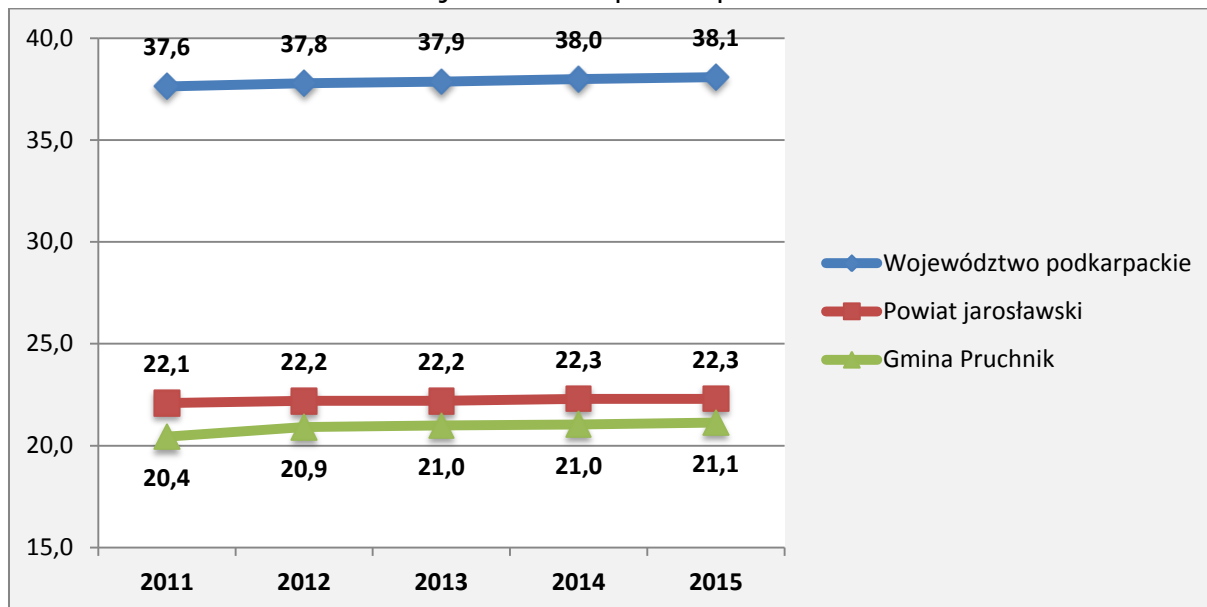
Tabela 7. Powierzchnia parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu w Gminie Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego oraz województwa podkarpackiego

Wyszczególnienie	Ogółem (ha)				
	2011	2012	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	797 648,3	797 638,7	800 560,15	800 703,64	801 228,18
Powiat jarosławski	24 643,4	24 643,4	23 754,58	23 754,58	23 754,58
Gmina Pruchnik	5 245,0	5 245,0	5 244,60	5 244,60	5 244,60
Wyszczególnienie	Parki krajobrazowe razem (ha)				
	2011	2012	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	279 652,7	279 652,7	283 747,00	283 747,00	283 747,0
Powiat jarosławski	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00
Gmina Pruchnik	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00
Wyszczególnienie	Parki narodowe razem (ha)				
	2011	2012	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	46 734,1	46 741,1	46 741,17	46 741,17	46 741,17
Powiat jarosławski	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00
Gmina Pruchnik	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00
Wyszczególnienie	Obszary chronionego krajobrazu razem (ha)				
	2011	2012	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	466 411,0	466 411,0	468 560,00	468 560,00	469 070,0
Powiat jarosławski	24 507,0	24 507,0	23 727,40	23 727,40	23 727,40
Gmina Pruchnik	5 245,0	5 245,0	5 244,60	5 244,60	5 244,60

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Zgodnie z danymi GUS w 2015 roku 21% powierzchni Gminy Pruchnik stanowiły lasy. Jest to poziom porównywalny do powiatu, gdzie wskaźnik ten wynosi 22%, i jest on aż o 17% niższy niż w województwie (38%).

Wykres 15. Lesistość (w %) w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W Gminie działa 1 oczyszczalnia ścieków, a skanalizowany z możliwością oczyszczania ścieków sanitarnych jest jedynie Pruchnik i Kramarzówka. W pozostałych miejscowościach są wyraźne braki w tej infrastrukturze i istnieją jeszcze gospodarstwa nieskanalizowane w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków, gospodarstwa te są wyposażone w indywidualny system kanalizacji zagrodowej.

Tabela 8. Ludność korzystająca z oczyszczalni w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	1 408 379	1 463 702	1 489 243	1 521 872	1 540 865
Powiat jarosławski	93 040	93 970	93 733	94 312	95 369
Gmina Pruchnik	3 484	3 850	3 900	4 080	4 191

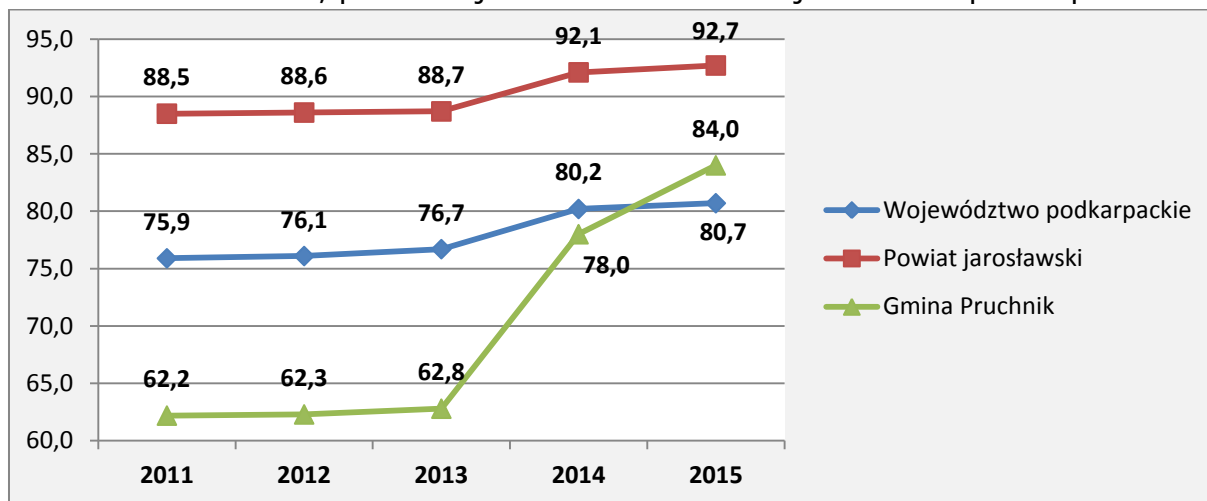
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

2.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Czwartym z wytypowanych obszarów jest sfera przestrzenno-funkcjonalna, która charakteryzuje się wskaźnikami: wyposażeniem w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz stanem tej infrastruktury, dostępem i jakością podstawowych usług.

W 2014 roku udział osób korzystających z wodociągu w ogólnej liczbie ludności wynosił 78,0%, natomiast wartość tego wskaźnika dla powiatu to 92,1%, a dla województwa 80,2%.

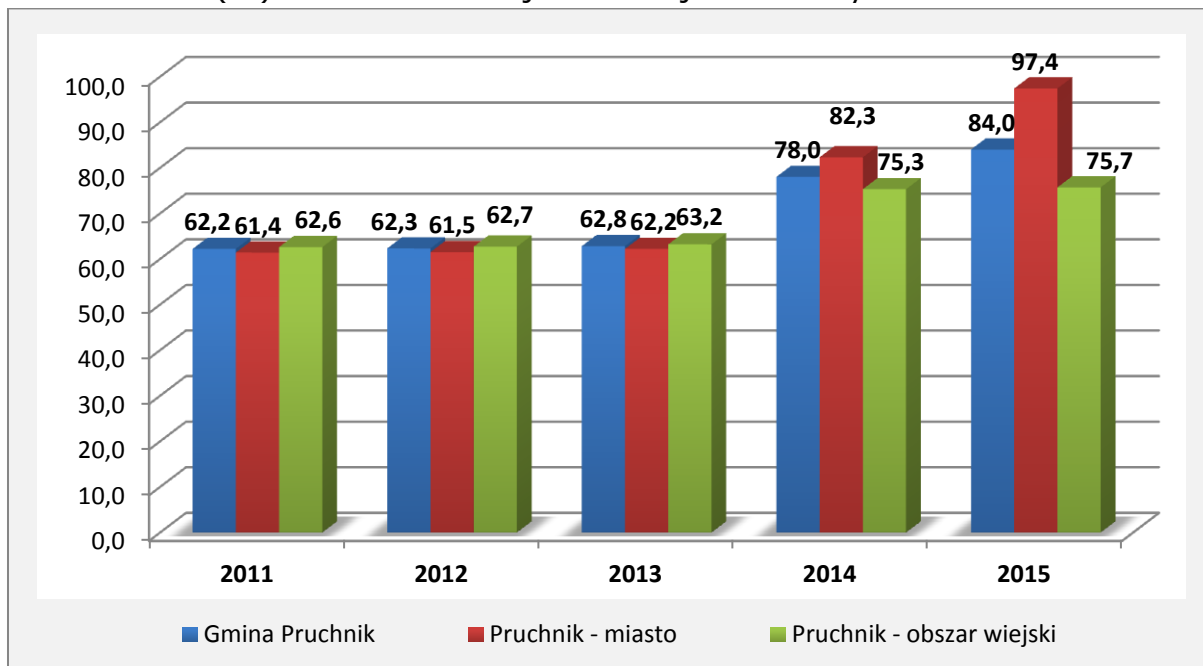
Wykres 16. Udział osób korzystających z wodociągu w ogólnej liczbie ludności (%) w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Jak wynika z powyższego wykresu, zarówno w gminie, powiecie jak i województwie sukcesywnie wzrasta odsetek osób korzystających z wodociągu, jednakże zjawisko to jest najbardziej dynamiczne w Gminie Pruchnik. Począwszy od 2011 roku wskaźnik dla Gminy wzrósł o 21,8% i aktualnie jest on wyższy od wskaźnika dla województwa, mimo, iż w gminie nieznacznie zwiększa się długość czynnej sieci rozdzielczej. W 2015 roku było to 118,1 km, czyli jedynie o 4,5 km więcej niż w 2011 (113,6 km). Jest to niewielki wzrost, w stosunku do zwiększającej się liczby osób, korzystających z sieci wodociągowej w gminie.

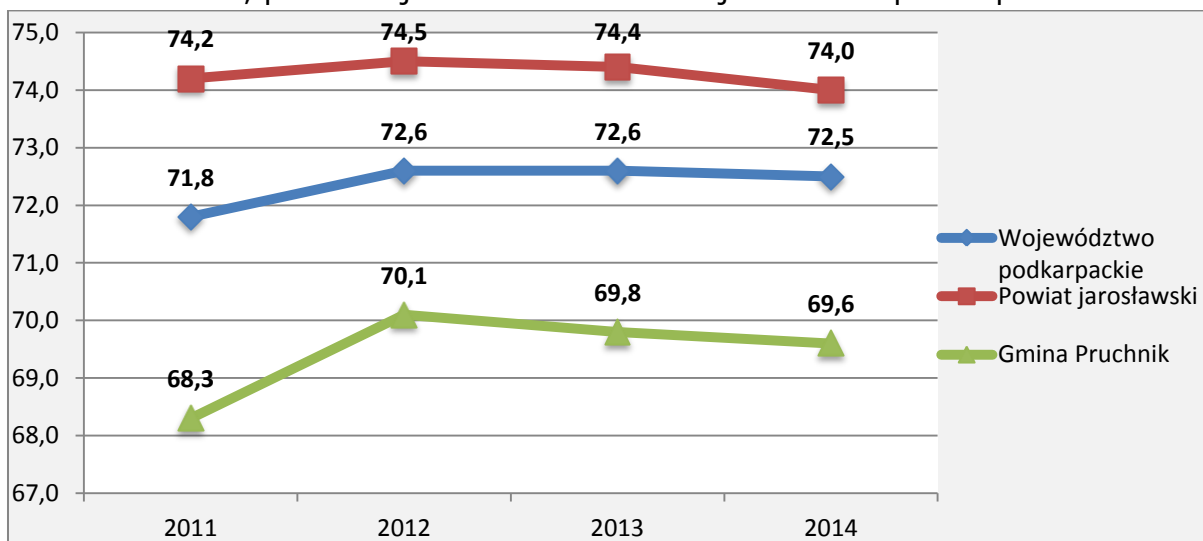
Wykres 17. Udział osób korzystających z sieci wodociągowej w ogóle ludności (%) na obszarze miejskim i wiejskim Gminy Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Na terenie Gminy Pruchnik w 2014 z instalacji gazowej korzystało 69,6% ogółu ludności, co jest wynikiem o 2,9% niższym od województwa i 4,4% od powiatu. Ponadto zauważyć można, że podobnie jak w województwie i powiecie, w 2012 roku nastąpił wzrost odsetek osób korzystających z instalacji gazowej, a następnie utrzymywała się tendencja spadkowa.

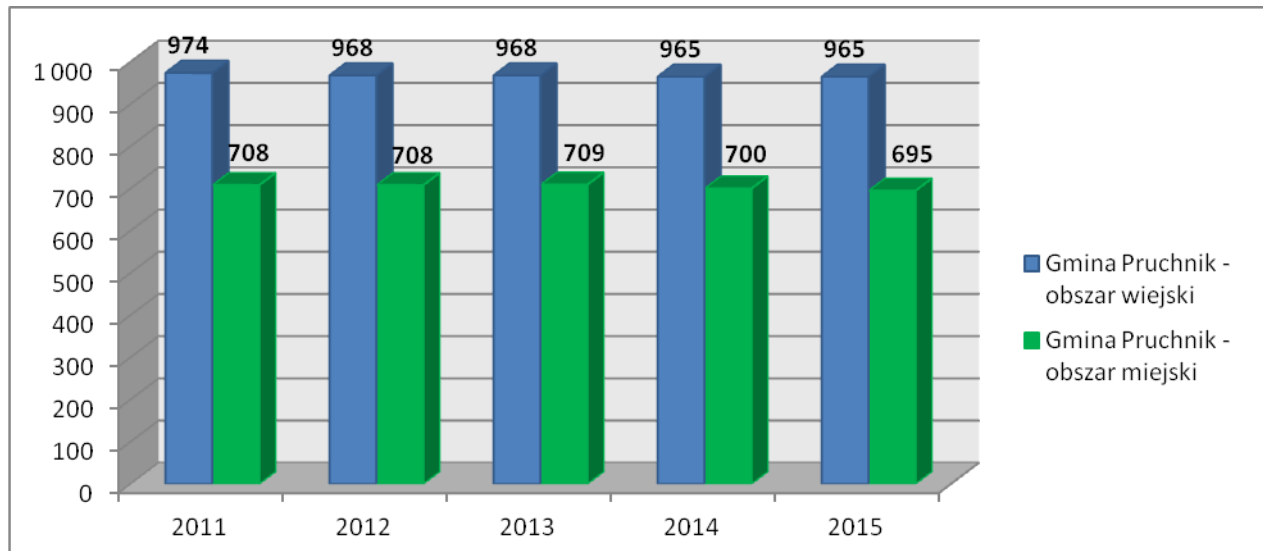
Wykres 18. Korzystający z instalacji gazowej w (%) ogółu ludności w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W przypadku Gminy Pruchnik zauważalna jest niewielka różnica pomiędzy odsetkiem osób korzystających z instalacji gazowej na obszarze miejskim oraz wiejskim. Na podstawie danych udostępnionych przez GUS w 2014 roku na obszarze wiejskim z instalacji korzystało 67,4% ludności a w mieście 73,2%.

Wykres 19. Liczba gospodarstw korzystających z instalacji gazowej w mieście Pruchnik i na obszarach wiejskich Gminy Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Jest to sytuacja odmienna niż w przypadku województwa i powiatu, gdzie różnica ta jest znaczna i w 2014 roku wynosiła odpowiednio 28,2 % oraz 31,8%.

Tabela 9. Udział osób korzystających z instalacji gazowej w ogólnej ludności (%) w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim

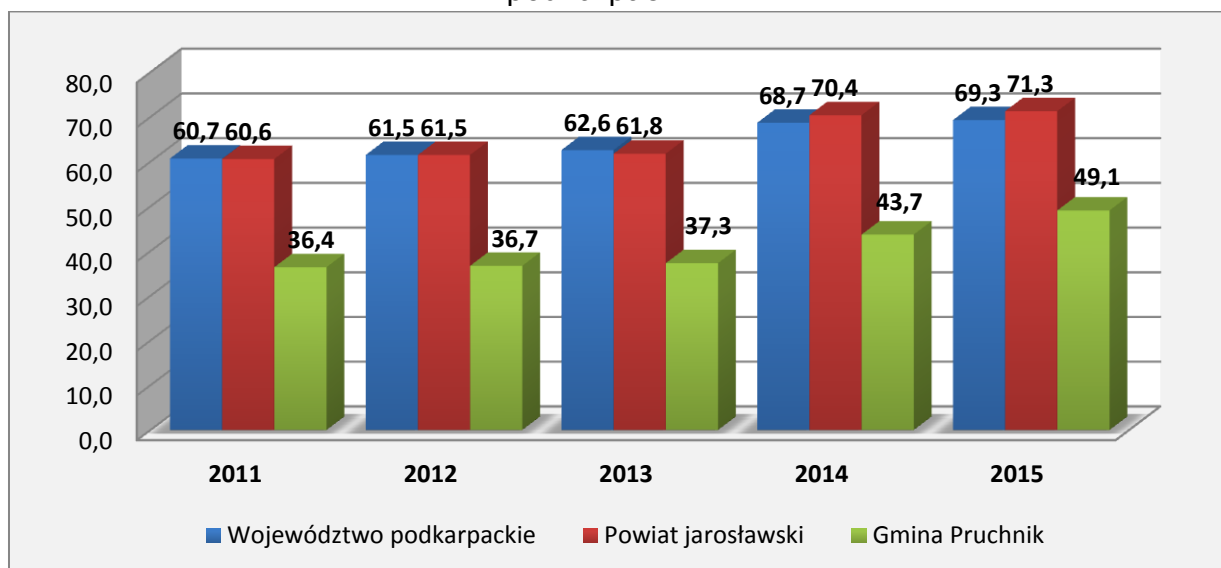
Wyszczególnienie	Obszar wiejski				Obszar miejski			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Województwo podkarpackie	88,8	89,4	89,3	89,0	59,8	60,8	60,8	60,8
Powiat jarosławski	93,3	93,5	93,5	93,3	61,5	61,9	61,8	61,5
Gmina Pruchnik	77,0	73,6	73,3	73,2	63,0	68,0	67,6	67,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W Gminie długość czynnej sieci kanalizacyjnej w 2015 r. wynosiła 69,5 km i w stosunku do 2011 zwiększyła się jedynie o 0,04 km. W 2015 roku w gminie 49,1% ogółu ludności korzystało z sieci kanalizacyjnej, w powiecie było to 71,3%, a w województwie 69,3%. Wartości te mają jednak tendencję rosnącą i przykładowo w Gminie Pruchnik pomimo niewielkiego wzrostu długości czynnej sieci kanalizacyjnej nastąpił wzrost odsetka ludności korzystającej z kanalizacji o 12,7 % w 2015 r. w stosunku do 2011 r. W podziale na obszar miejski i wiejski, w 2015 roku sytuacja w Gminie prezentowała się następująco:

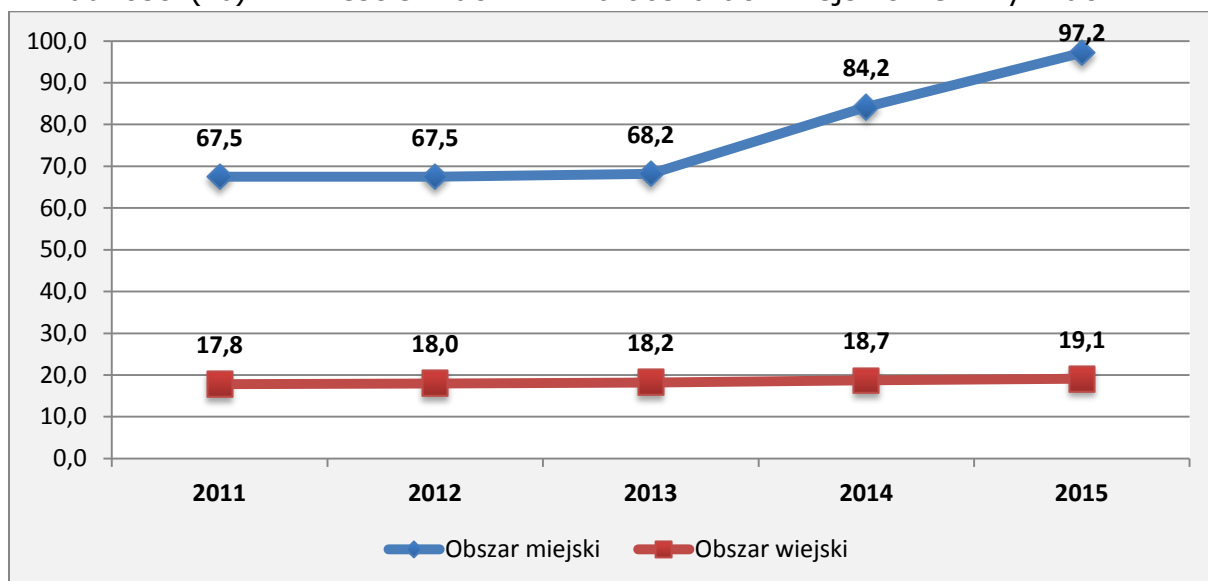
- obszar miejski – 97,2% korzystało z instalacji kanalizacyjnej,
- obszar wiejski – 19,1% korzystało z instalacji kanalizacyjnej.

Wykres 20. Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności (%) w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 21. Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności (%) w mieście Pruchnik i na obszarach wiejskich Gminy Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

2.5. Sfera techniczna

W Gminie Pruchnik w 2015 roku było 2 496 budynków mieszkalnych. Na jedno budynek mieszkalny przypadały blisko 4 osoby. 60% zasobów mieszkaniowych znajdowało się na obszarze wiejskim. Przeciętna powierzchnia użytkowa budynku mieszkalnego wynosiła 89,1 m² czyli średnio 22,6 m² na osobę.

Na terenie Gminy Pruchnik w 2015 znajdowało się 26 obiektów wpisanych do rejestru zabytków, które wyszczególnione są poniżej.

Tabela 10. Zabytki nieruchome na terenie Gminy Pruchnik wpisane do rejestru zabytków, stan na 31.12.2015 r.

Lp.	Obiekt	Numer rejestru
Hawłowice		
1.	Cerkiew	A-438
2.	Zespół dworski	A-1386
3.	Zespół dworski	A-1385
4.	Dawny zbór, później lamus dworski	A-1385
Jodłówka		
5.	Zespół kościelny	A-612
6.	Starodrzew z dzwonnica	A-51
7.	Plebania Rzymsko- Katolicka	A-383
Kramarzówka		
8.	Zespół cerkiewny	A-175
9.	Dzwonnica	A-175
Pruchnik		
10.	Układ urbanistyczny	A-262
11.	Zespół kościelny	A-1107
12.	Zespół plebański	A - 155
13.	Dom, ul. Długa 22	A-47
14.	Dom, ul. Długa 41	A-1098
15.	Dom, ul. Kańczudzka 17	A-1387
16.	Dom, ul. Kościelna 4	A-1106
17.	Dom, Rynek	A-47
18.	Dom, Rynek 8	A-267
19.	Dom, Rynek 9	A-1100
20.	Dom, Rynek 13	A-1101

21.	Dom, Rynek 14	A-1099
22.	Dom, Rynek 17	A-41
23.	Dom, Rynek 18	A-1102
24.	Dom, Rynek 19	A-1103
25.	Dom, Rynek 24	A-1104
26.	Dom, Rynek 26	A-1105

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykazu zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków udostępnionego przez Narodowy Instytut Dziedzictwa (www.nid.pl).

3. Wyniki badania ankietowego mieszkańców Gminy

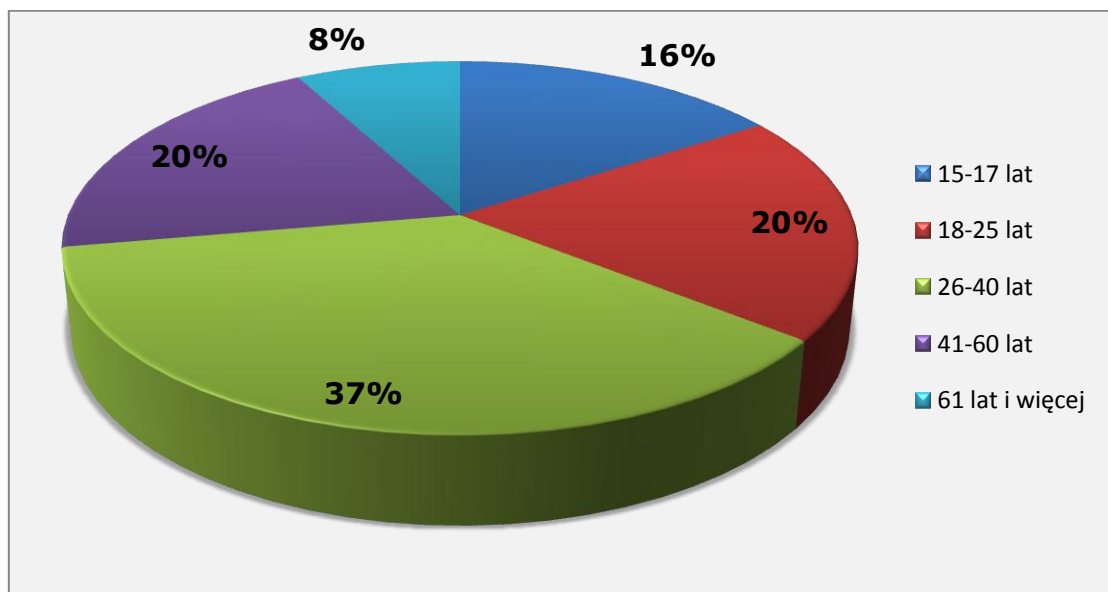
Jedną z najistotniejszych części procesu rewitalizacji jest szerokie konsultowanie wszelkich działań podejmowanych w tym zakresie przez lokalne władze. Partnerstwo i współdziałanie samorządu terytorialnego, społeczności lokalnej oraz innych partnerów (m.in. organizacji społecznych, gospodarczych i pozarządowych) zaangażowanych w działania rewitalizacyjne na danym obszarze to podstawowa zasada dobrego zaplanowania rewitalizacji. Dobry program rewitalizacji nie może powstać bez takiej współpracy.

Konsultacje przeprowadzono metodą indywidualnych anonimowych ankiet, uzupełnianych przez osoby obecne na pierwszym spotkaniu, kolportowanych wśród mieszkańców Gminy przez Sołtysów oraz udostępnianych na oficjalnej stronie internetowej Gminy.

W badaniu ankietowym możliwość udziału mieli mieszkańcy Gminy Pruchnik, w tym również przedsiębiorcy. W pierwszej ankietyzacji wzięły udział 172 osoby w różnym wieku oraz z różnym wykształceniem. Kobiety stanowiły 47% (81 ankiet), natomiast mężczyźni 53% (91 ankiet).

Najliczniejszą grupą wiekową wśród ankietowanych były osoby w wieku 26-40 lat, stanowiąc 37% badanych oraz osoby w wieku 18-25 lat i 41-60 lat – po 20%. Najmniej liczne grupy stanowiły osoby najstarsze powyżej 61 roku życia (8%), a najmłodsze w wieku 15-17 lat (16%).

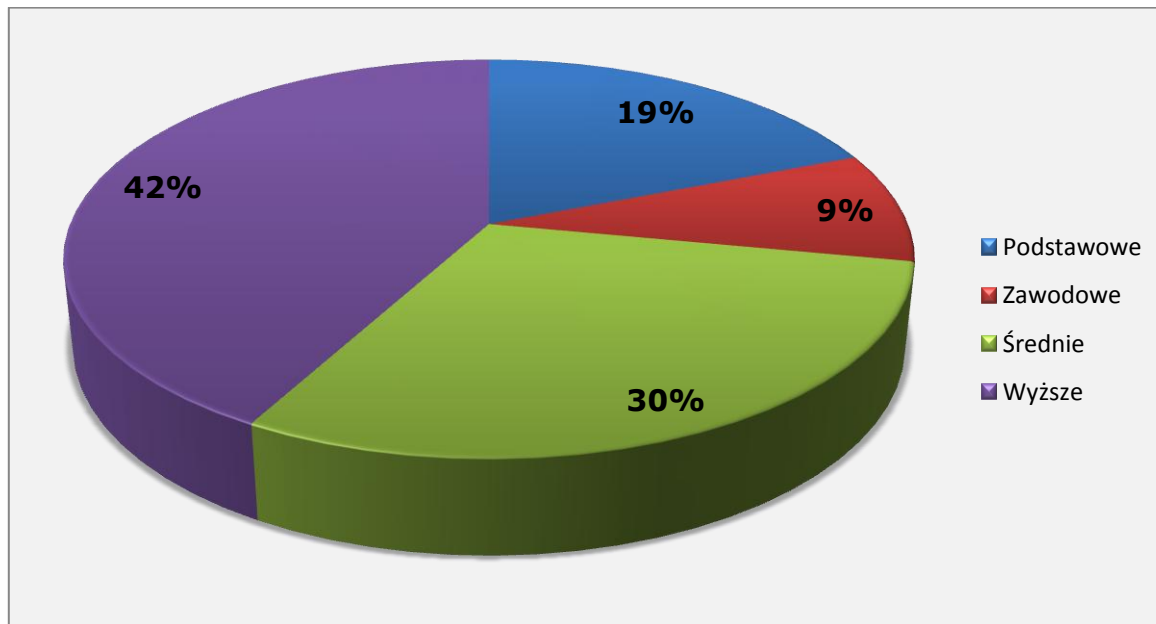
Wykres 22. Ankietowani wg wieku (w %)

Źródło: Opracowanie własne.

Biorąc pod uwagę edukację, ankietowani najczęściej reprezentowali wykształcenie wyższe – 42%. Wykształcenie średnie deklarowało 30%, podstawowe 19%, natomiast zawodowe 9% badanych.

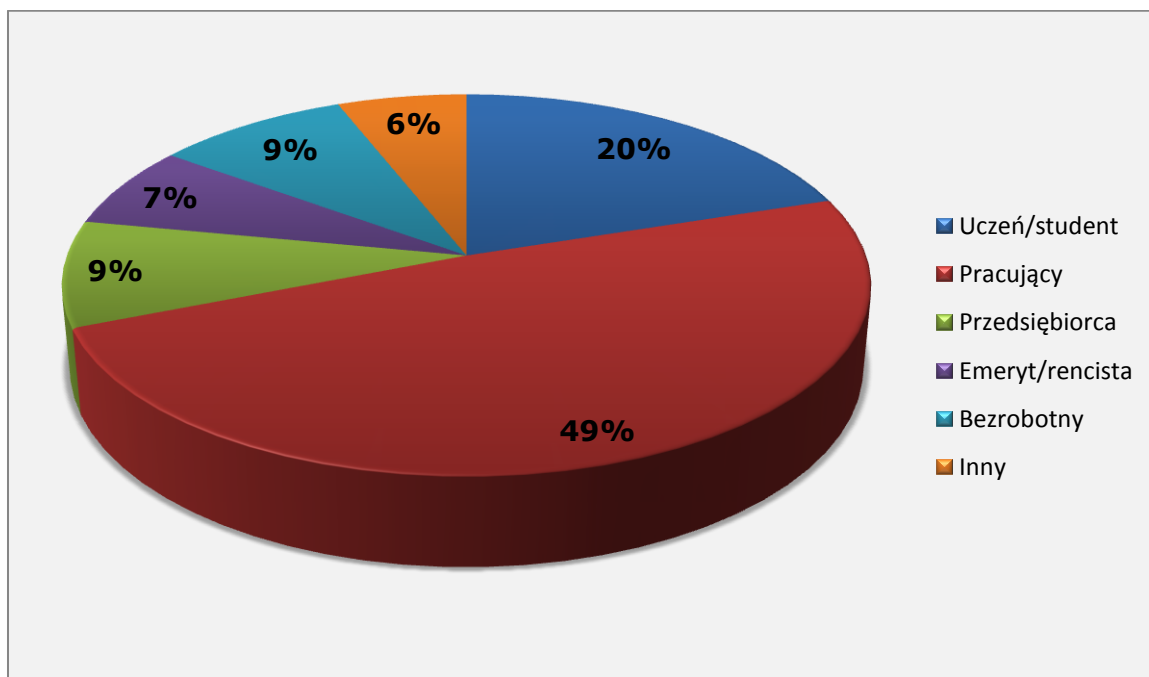
Wykres 23. Ankietowani według wykształcenia (w %)

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza ankietowanych pod względem aktywności zawodowej wykazała, że 49% ankietowanych stanowiły osoby pracujące. Przedsiębiorcy oraz osoby bezrobotne stanowiły po 9%, emeryci/renciści – 7%. W ankiecie uczestniczyło również 20% uczniów i studentów.

Wykres 24. Ankietowani według aktywności zawodowej (w %)

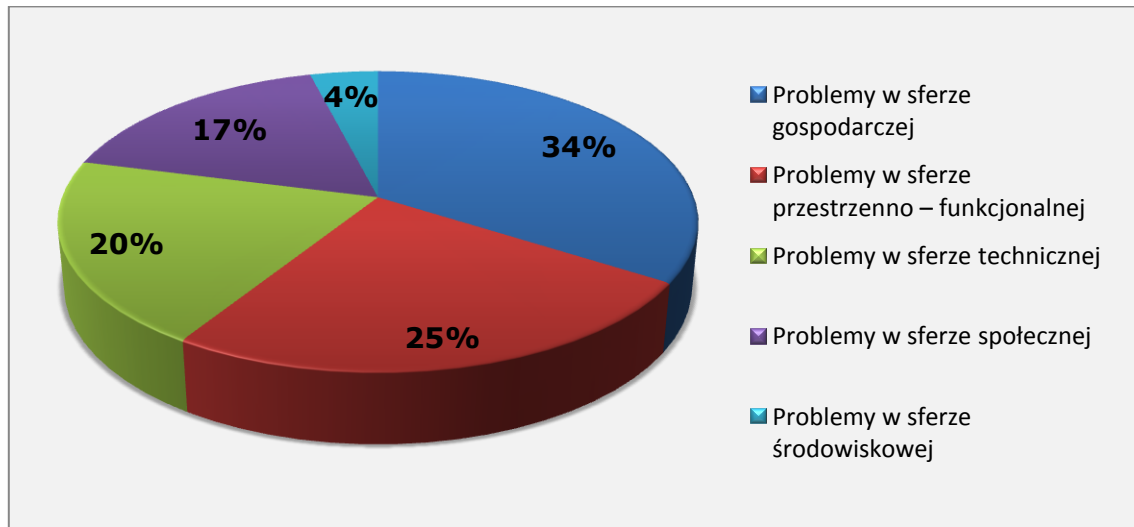
Źródło: Opracowanie własne.

Wyniki badania ankietowego pozwoliły na przeprowadzenie analizy SWOT dla Gminy Pruchnik: wskazanie mocnych i silnych stron Gminy, jak również szans i zagrożeń. Na podstawie analizy głosów mieszkańców, dokonano wyboru obszarów zdegradowanych przedstawionych w dalszej części niniejszego opracowania. Mieszkańcy wskazali problemy występujące na terenie Gminy Pruchnik na przestrzeni 5 sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej i technicznej.

Na pytanie: „Jakie są Państwa zdaniem główne problemy Gminy Pruchnik?” ankietowani najczęściej wybierali odpowiedzi:

- **problemy w sferze gospodarczej** (np. brak miejsc pracy, brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw, mała przedsiębiorczość mieszkańców, słaba kondycja ekonomiczna istniejących przedsiębiorstw – 34% ankietowanych);
- **problemy w sferze przestrzenno – funkcjonalnej** (np. niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę, niski poziom obsługi komunikacyjnej, braki w zakresie terenów publicznych – 25% ankietowanych);
- **problemy w sferze technicznej** (np. degradacja stanu, technicznego budynków, brak funkcjonowania rozwiązań technicznych w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska – 20% ankietowanych);
- **problemy w sferze społecznej** (np. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, patologie, brak aktywności mieszkańców, uzależnienia i inne - 17% ankietowanych);
- **problemy w sferze środowiskowej** (np. zanieczyszczenie środowiska, obecność odpadów – 4% ankietowanych).

Wykres 25. Główne problemy występujące w Gminie Pruchnik wg mieszkańców w (%)

Źródło: Opracowanie własne.

Miejsca, w których według mieszkańców natężenie problemów jest największe:

1) problemy w sferze społecznej:

- Pruchnik – okolice ulic: Ks. B. Markiewicza, Zamkowej (dawna Węgierka, Dwór), Św. Floriana, Wiejskiej;
- Rzeplin,
- Jodłówka,
- Kramarzówka.

2) problemy w sferze gospodarczej:

- Pruchnik – okolice ulic: Ks. B. Markiewicza (teren GS), Rynek, Jana Pawła II, Parkowa, Jasna;, Budynek po byłej Szkole Filialnej w Rzeplinie, Targowisko stałe "Moj Rynek", okolice Baszty w Pruchniku,
- Hawłowice.

3) problemy w sferze środowiskowej:

- Rozbórz Długi,
- Rozbórz Okrągły,
- Rzeplin,
- Hawłowice: budynki mieszkalne po Spółdzielni Rolniczej, teren w okolicy stadionu,
- Jodłówka.

4) problemy w sferze przestrzenno – funkcjonalnej:

- Pruchnik – okolice ul. Zamkowej, ul. Św. Floriana – brak dojazdu do posesji, okolice Baszty, pozostałości zamku, Park.

- Rozbórz Długi – brak kanalizacji, brak chodników, utwardzonych poboczy, brak oświetlenia,
- Rozbórz Okrągły, Rzeplin – brak kanalizacji.

5) problemy w sferze technicznej:

- Pruchnik – okolice ulic: Zamkowej, Kościelnej, Baszta Węgierka, staw i okolice Węgierki, Budynek GS-u przy Jana Pawła II,
- Rozbórz Długi,
- Rozbórz Okrągły,
- Rzeplin - Budynek po Szkole Podstawowej,
- Hawłowice,
- Jodłówka,
- Kramarzówka – Cerkiew.

Tabela 11. Zbiorcze wyniki diagnozy według ankiet

Miejscowości	Problemy w sferze społecznej	Problemy w sferze gospodarczej	Problemy w sferze środowiskowej	Problemy w sferze przestrzenno - funkcjonalnej	Problemy w sferze technicznej
Pruchnik	29	79	23	44	70
Kramarzówka	51	19	14	12	11
Jodłówka	46	20	24	15	10
Świebodna	23	18	13	20	13
Rzeplin	16	12	12	23	11
Rozbórz Okrągły	16	14	12	26	11
Rozbórz Długi	12	9	14	22	12
Hawłowice	21	11	7	15	16

Źródło: Opracowanie własne.

Według ankietowanych głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych powinni być:

- rodziny z małymi dziećmi - 94 głosy,
- młodzież – 90 głosów,
- osoby bezrobotne – 83 głosy,
- osoby niepełnosprawne – 60 głosów,
- osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym – 53 głosy,
- seniorzy – 43 głosy,
- dzieci – 42 głosy,
- osoby zagrożone patologiami (alkoholizm, narkomania, przestępczość, itp.) – 32 głosy.

Kolejne badanie ankietowe przeprowadzono w dniach od 07.03 do 10.03.2017 wśród mieszkańców obszarów wyznaczonych do rewitalizacji tj. miejscowości Hawłowice, Rozbórz Długi, Świebodna. Ankieta dotyczyła wstępnej listy projektów rewitalizacyjnych.

Celem ankietyzacji było zapewnienie udziału mieszkańców oraz poznanie ich opinii i oczekiwań odnośnie planowanego procesu rewitalizacji.

Ankieta umożliwiała poznanie opinii na temat konieczności przeprowadzenia rewitalizacji. Ważnym elementem badania była również możliwość przedstawienia własnych pomysłów na działania rewitalizacyjne.

Ankiety do uzupełnienia zostały zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Pruchniku oraz w formie papierowej w sekretariacie urzędu. Mieszkańcy mogli składać wypełnione ankiety w formie elektronicznej na wskazany adres mailowy, przesłać drogą korespondencyjną na adres Urzędu Gminy, bądź złożyć osobiście w Urzędzie Miejskim.

Ankietyzacja była przeznaczona dla pełnoletnich mieszkańców Gminy Pruchnik. W wyznaczonym terminie otrzymano 184 uzupełnionych ankiet.

Ankieta zawierała pytanie związane z wyborem listy projektów do przedsięwzięć rewitalizacyjnych na terenie wybranych obszarów zdegradowanych. Można było zaznaczyć maksymalnie 5 odpowiedzi. Wyniki kształtowały się następująco:

- 118 osób wskazało na konieczność realizacji projektów z zakresu rewitalizacji przestrzeni publicznej poprzez np. odbudowę, przebudowę, remont domów kultury, bibliotek, zagospodarowanie nieużywanych budynków/magazynów itp. obiektów. Ich odpowiedzi stanowiły 64,19% ogółu badanych.
- 92 osób wskazało na konieczność realizacji projektów poprawiających estetykę Gminy przez np. budowę chodników, remont dróg, budowę parkingów, oświetlenia. Ich odpowiedzi stanowiły 50% ogółu badanych.
- 89 osób wskazało na konieczność realizacji projektów - Rewitalizacja lokalnych obiektów zabytkowych poprzez nadanie im funkcji kulturalnych, turystycznych, rekreacyjnych, np. zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej poprzez utworzenie parku rozrywki i rekreacji dla mieszkańców. Ich odpowiedzi stanowiły 48,4% ogółu badanych.
- 68 osób wskazało na konieczności realizacji przedsięwzięć w zakresie przestrzeni wspólnych i rekreacyjnych, poprzez np. utworzenie parku rozrywki i rekreacji dla mieszkańców, remont, przebudowa, rozbudowa obiektów sportowych i ich zaplecza, itp. Ich odpowiedzi stanowiły 37% ogółu badanych.
- 49 osób zaproponowało podniesienie poziomu edukacji poprzez np. zajęcia dodatkowe dla uczniów potrzebujących, uzupełnienie zbiorów bibliotecznych. Ich odpowiedzi stanowiły 26,6% ogółu badanych.
- 47 osób wskazało na konieczność realizacji projektów z zakresu aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych poprzez stworzenie warunków do rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, np. zakładanie spółdzielni socjalnych dla osób bezrobotnych. Ich odpowiedzi stanowiły 25,5% ogółu badanych.
- 44 osób zaproponowało integrację międzypokoleniową, np. wspólne pikniki, festyny mające na celu integrację sąsiedzką oraz międzypokoleniową,

organizacja przestrzeni i zajęć dla osób starszych. Ich odpowiedzi stanowiły 32,6% ogółu badanych.

-33 osób zaproponowało promocję lokalnej kultury poprzez organizację lokalnych wystaw edukacyjno-historycznych, lokalnych festiwali produktów regionalnych. Ich odpowiedzi stanowiły 17,9% ogółu badanych.

- 30 osób wskazało na konieczność realizacji projektów z zakresu aktywizacji grup wykluczonych (osób bezrobotnych, niepełnosprawnych) poprzez np. szkolenia i warsztaty dla osób długotrwale bezrobotnych, wsparcie dla osób niepełnosprawnych. Ich odpowiedzi stanowiły 16,3% ogółu badanych.

-12 ankietowanych wskazało odpowiedź „inne” opisując swoje idee wyprowadzania z sytuacji kryzysowej gminy. Są to głównie wskazania na:

- budowę kanalizacji
- remont dróg
- promocja miasta
- tworzenie miejsc pracy.

Ich odpowiedzi stanowiły 6,1% ogółu badanych.

4. Metodologia wyboru obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji

W celu ustalenia zasięgu przestrzennego obszarów rewitalizacji samorząd gminny opracował diagnozę zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technicznych i funkcjonalno-przestrzennych, która została oparta o wiarygodne i mierzalne dane następujących instytucji:

1. Urzędu Miejskiego w Pruchniku,
2. Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku,
3. Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu,
4. Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu,
5. Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jarosławiu,
6. Biblioteki Publicznej w Pruchniku.

Kluczowe znaczenie dla wyznaczenia obszarów kryzysowych ma **koncentracja negatywnych zjawisk społecznych**, dotyczących w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego oraz niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Dlatego też wyznaczono 17 wskaźników społecznych, których analiza została przeprowadzona w poszczególnych miejscowościach Gminy:

- 14 z nich zostało wyszczególnionych w *Instrukcji* i zawierało się w 6 kategoriach: demografia, rynek pracy, pomoc społeczna, edukacja, bezpieczeństwo publiczne, integracja społeczna,
- 3 stanowiły dodatkowe wskaźniki zaproponowane przez Gminę.

Kolejno dla wyznaczenia obszarów zdegradowanych spośród obszarów kryzysowych przeprowadzono analizę pozostałych zjawisk negatywnych o charakterze gospodarczym, środowiskowym, technicznym i przestrzenno-

funkcjonalnym. Za obszar zdegradowany można potencjalnie uznać obszar kryzysowy w przypadku występowania w nim co najmniej jednego z negatywnych zjawisk, dlatego też wyznaczono 8 wskaźników, w tym 3 wyszczególnione są w *Instrukcji* z kategorii podmioty gospodarcze i ochrona środowiska.

Następnie, w celu wskazania obszarów w Gminie pretendujących do objęcia programem rewitalizacji skonstruowano **Wskaźnik syntetyczny**. Obliczono go odejmując wartości średniej arytmetycznej dla danego wskaźnika wyliczonego dla wszystkich badanych jednostek, od wartości wskaźnika obliczonego dla danej jednostki. Następnie otrzymaną różnicę podzielono przez odchylenie standardowe.

Na podstawie powyższej metodologii wyliczenia wskaźnika syntetycznego, wyszczególniono:

- **Wskaźnik syntetyczny zjawisk społecznych** będący sumą wszystkich wskazań występowania negatywnych zjawisk społecznych dla danego obszaru,
- **Wskaźnik syntetyczny pozostałych zjawisk** będący sumą wszystkich wskazań występowania negatywnych, pozostałych zjawisk dla danego obszaru.
- **Finalny wskaźnik syntetyczny** będący sumą powyższych i pozwalający na ostateczne wyłonienie obszarów zdegradowanych.

Na obszarze miejscowości wytypowanych w ten sposób, samorząd gminny w toku prac nad programem rewitalizacji i konsultacji z interesariuszami społecznymi, wyłonił mniejsze obszary cechujące się szczególną koncentracją zjawisk wpływających negatywnie na rozwój Gminy.

5. Uwarunkowania społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne gminy

W celu wytypowania obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacyjnych utworzono listę łącznie 25 mierników rozwoju o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym wynikających z przyjętych w ustawie o rewitalizacji kryteriów oceny. Analiza wskaźnikowa została przeprowadzona odrębnie dla każdej z miejscowości na terenie Gminy Pruchnik. Każdorazowo uzyskane wyniki w formie wykresowej lub tabelarycznej porównano z wartością referencyjną dla 2014 roku wskazaną w *Instrukcji przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020* stanowiącej załącznik do Uchwały nr 296/5906/17 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 18 kwietnia 2017 lub w przypadku jej braku ze średnią dla Gminy. Umożliwiło to wskazanie obszarów miejscowości, które znajdują się w trudniejszej sytuacji, pretendując tym samym w toku dalszych analiz do miana obszarów zdegradowanych / rewitalizacyjnych.

5.1. Wskaźniki zjawisk społecznych

Diagnozę uwarunkowań społecznych w Gminie Pruchnik oparto na następujących miernikach rozwoju:

1. Wskaźniki dotyczące demografii (4 szt.)
2. Wskaźniki dotyczące bezrobocia (2 szt.)
3. Wskaźniki dotyczące ubóstwa (6 szt.)
4. Wskaźniki dotyczące przestępczości (1 szt.)
5. Wskaźniki dotyczące niskiego poziomu edukacji (1 szt.)
6. Wskaźniki dotyczące niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (3 szt.)

Tabela 12. Wykaz wybranych kryteriów oceny i wskaźników zjawisk społecznych do wyznaczania obszarów zdegradowanych

Lp.	Nazwa przyjętego kryterium oceny	Nazwa wskaźnika	Metodologia
1.	Wysokie saldo migracji	Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	$(\text{Liczba osób zameldowanych} - \text{liczba osób wymeldowanych}) / (\text{liczba mieszkańców} / 100)$
2.	Niski odsetek osób w wieku poprodukcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania	$\text{Ludność w wieku poprodukcyjnym} / \text{ludność w wieku produkcyjnym} * 100$
3.	Niski przyrost naturalny	Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	$(\text{Liczba urodzeń} - \text{liczba zgonów}) / (\text{liczba mieszkańców} / 100)$
4.	Duży udział osób starszych w ogóle ludności	Udział osób starszych (powyżej 60 lat) do ogółu ludności	$\text{Liczba osób starszych (powyżej 60 lat)} / \text{liczba mieszkańców} * 100$
5.	Wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem	$\text{Liczba długotrwale bezrobotnych} / \text{Liczba bezrobotnych ogółem} * 100$
6.	Wysoki odsetek osób bezrobotnych	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania	$\text{Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP} / \text{liczba osób w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59, mężczyźni 18-64)} * 100$
7.	Wysoki poziom	Liczba osób	Liczba osób korzystających

	ubóstwa i wykluczenia społecznego	korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	ze świadczeń pomocy społecznej / (liczba mieszkańców /100)
8.		Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności / (liczba mieszkańców/100)
9.		Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia/(liczba mieszkańców/100)
10.		Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa / (liczba mieszkańców/100)
11.		Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu wielodzietności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu wielodzietności / (liczba mieszkańców/100)
12.		Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby /(liczba mieszkańców/100)
13.	Wysoki poziom przestępczości	Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem	Liczba stwierdzonych przestępstw / (liczba

		w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	mieszkańców / 100)
14.	Niski poziom edukacji	Wynik egzaminów 6-klasisty	Wynik egzaminów w szkole podstawowej (średni wynik ogółem w % / w pkt.)
15.	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym	Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Liczba NGO /(liczba mieszkańców/100)
16.		Udział aktywnych czytelników w liczbie zapisanych czytelników	Liczba aktywnych czytelników / liczba osób zapisanych do biblioteki x 100
17.		Frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura)	Liczba wydanych kart / liczba uprawnionych do głosowania x 100

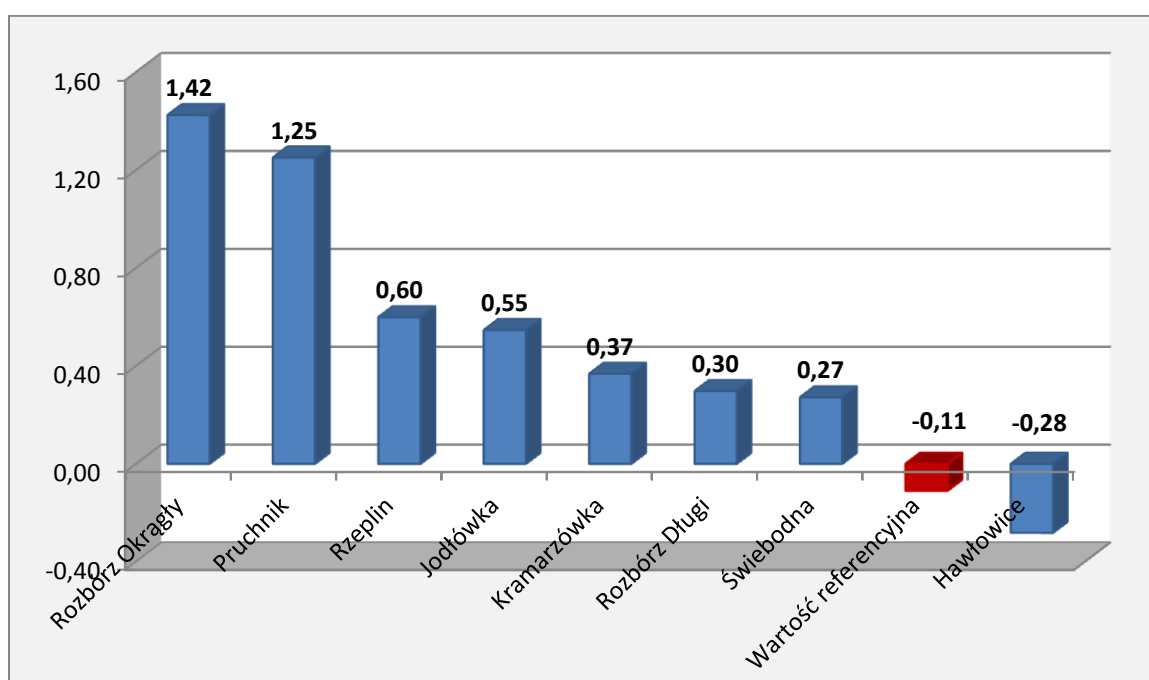
Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźniki dotyczące demografii

Pierwszą kategorią uwarunkowań społecznych są wskaźniki dotyczące demografii, które pokazują natężenie procesów i zjawisk ludnościowych.

Jednym ze wskaźników jest **saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania**. Zarząd Województwa Podkarpackiego ustalił wartość referencyjną dla niniejszego wskaźnika na poziomie **-0,11 dla 2014 roku**, zaznaczając, iż wartość niższa klasyfikuje obszar do działań rewitalizacyjnych.

Wykres 26. Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania w 2014 roku w Gminie Pruchnik

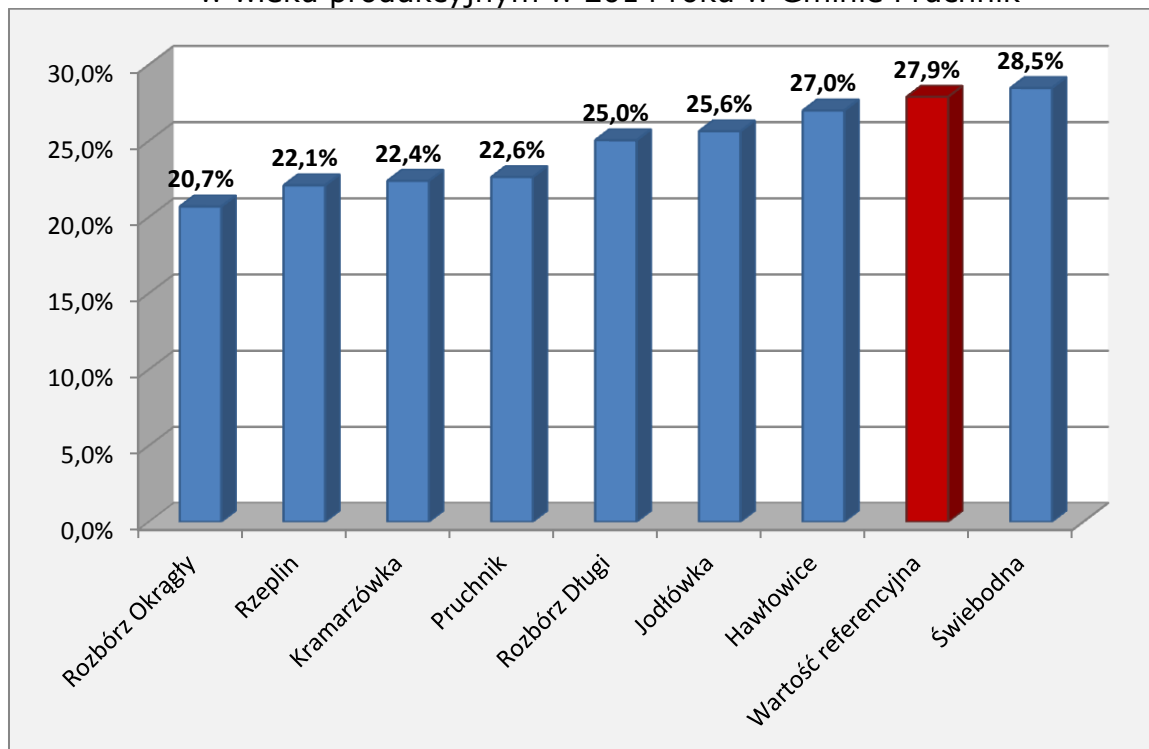

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Jak wynika z przedstawionych danych, saldo migracji na pobyt stały w poszczególnych miejscowościach Gminy Pruchnik w 2014 roku było zróżnicowane i wahało się od 1,42 do -0,28. Jedynie miejscowość Hawłowice osiągnęła wartość niższą od referencyjnej, pozostałych miejscowościach była ona dodatnia.

Kolejnym wskaźnikiem związanym z demografią jest **ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania**. Wartość referencyjna dla niniejszego wskaźnika dla 2014 roku została ustalona na poziomie **27,9%** i obszary, gdzie jest ona przekroczona pretendują do rewitalizacji.

Wykres 27. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym w 2014 roku w Gminie Pruchnik

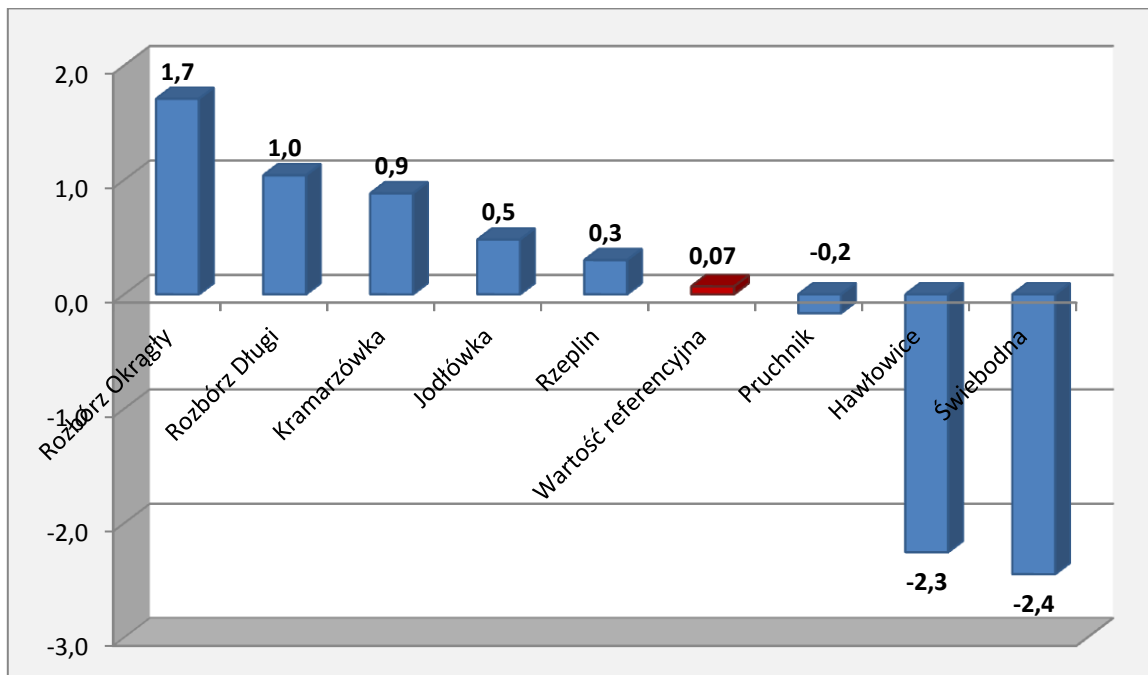

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

W przypadku Gminy Pruchnik różnica pomiędzy najwyższym a najniższym odsetkiem udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym pomiędzy poszczególnymi miejscowościami wynosiła 8,7%. Najwyższy wskaźnik został odnotowany w miejscowości Świebodna i przekraczał on o 0,6% wartość referencyjną. Pozostałe miejscowości Gminy Pruchnik nie przekroczyły ustalonej ogólnie wartości, niewiele poniżej niej znalazły się Hawłowice, natomiast najniższy wskaźnik posiadał Rzebórz Okrągły.

Związany z demografią jest także wskaźnik **przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania**. Jego wartość referencyjna została ustalona na poziomie **0,07**, a wsparciem powinny zostać objęte obszary, dla których wskaźnik przyjmuje niższą wartość.

Wykres 28. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania w 2014 roku w Gminie Pruchnik

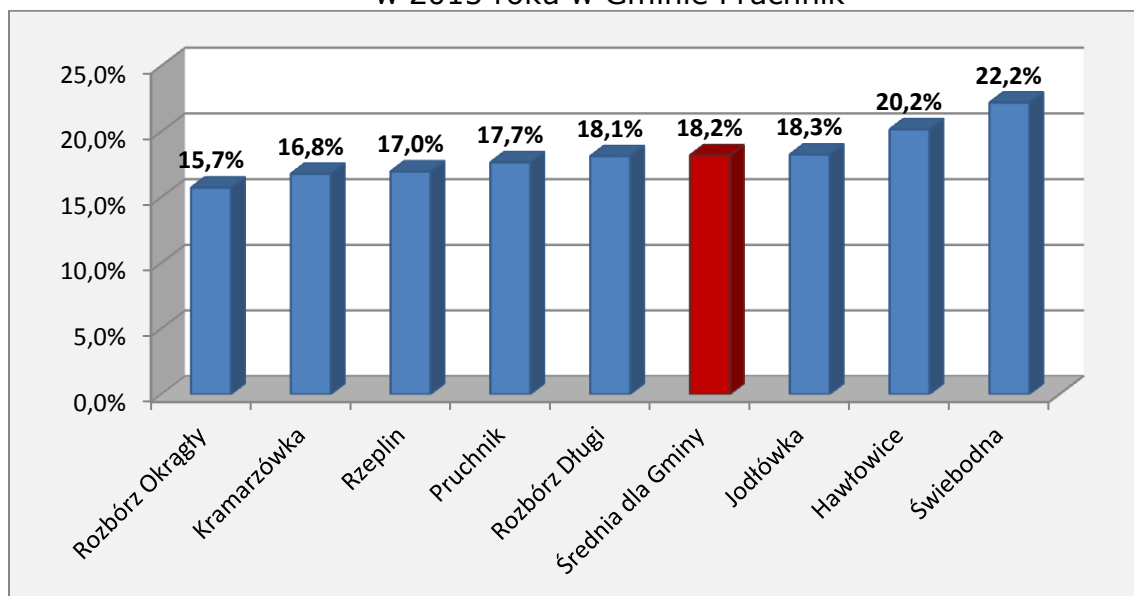

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Jak widać na powyższym wykresie, miejscowości w Gminie Pruchnik są zróżnicowane pod względem przyrostu naturalnego. W 2014 roku w miejscowościach Rozbórz Długi, Rozbórz Okrągły, Kramarzówka, Jodłówka oraz Rzeplin liczba urodzeń była wyższa niż liczba zgonów i w żadnej z nich wartość nie była niższa od referencyjnej. Natomiast w Pruchniku, Hawłowicach oraz Świebodnej występował ujemny przyrost naturalny i tym samym miejscowości te zgodnie z wytycznymi Zarządu Województwa Podkarpackiego spełniają kryteria obszarów przeznaczonych do rewitalizacji.

Ostatni wskaźnik związany z demografią to udział osób starszych (powyżej 60 lat) do ogółu ludności wyrażony w procentach. Nie jest to wskaźnik wyszczególniony w *Instrukcji przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020*, dlatego też nie posiada on ogólnie ustalonej wartości referencyjnej. Dlatego na potrzeby wyznaczenia obszarów wskazanych do rewitalizacji wyznaczono średnią dla Gminy Pruchnik 2015 roku.

Wykres 29. Udział osób starszych (powyżej 60 roku życia) do ogółu ludności w 2015 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

W Gminie Pruchnik osoby starsze tj. powyżej 60 roku życia stanowiły **18,2%** ogólnej liczby mieszkańców. Najwyższy odsetek odnotowano w miejscowości Świebodna oraz w Hawłowicach i Jodłówce, gdzie wartość wskaźnika przekroczyła średnią dla Gminy.

Analizując wskaźniki dla poszczególnych miejscowości w latach 2011-2015, w Świebodnej oraz w Hawłowicach wskaźnik utrzymywał się powyżej średniej dla Gminy przez okres 5 lat. Ponadto zauważyć można, iż w stosunku do 2011 roku, zwiększył się odsetek osób starszych do ogółu ludności we wszystkich miejscowościach. Największy wzrost wskaźnika nastąpił w Rozborzu Okrągłym – 2,5%, a najniższy w Świebodnej – 0,3%.

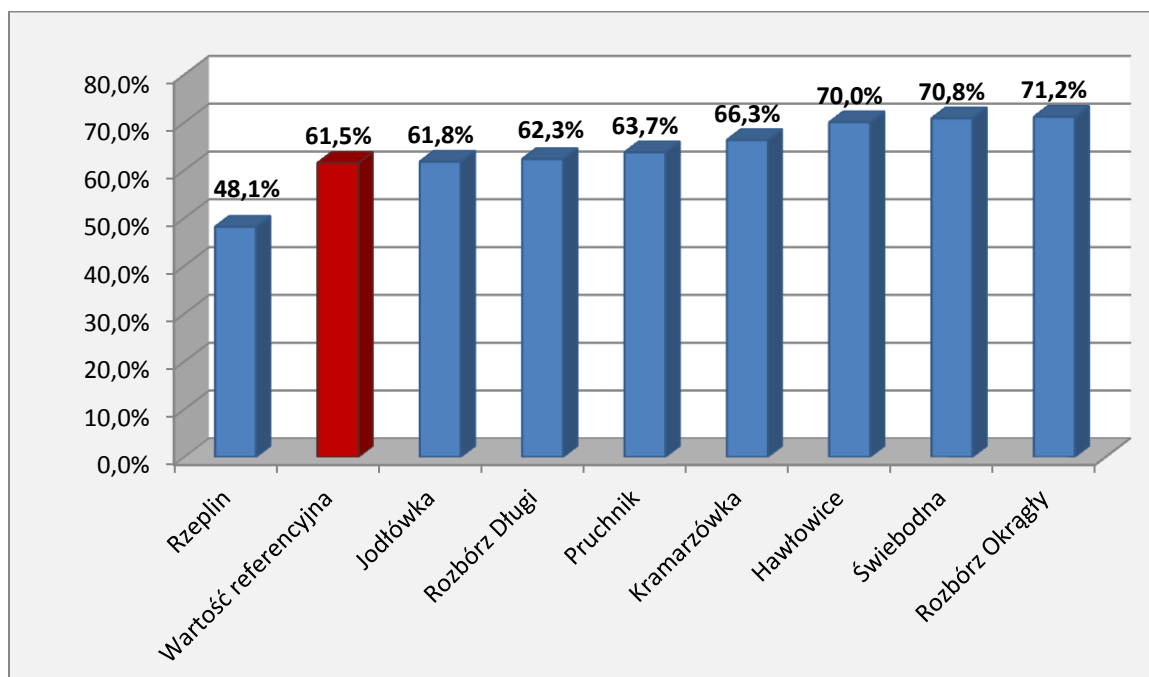
Tabela 13. Udział osób starszych (powyżej 60 roku życia) do ogółu ludności w latach 2011-2015 w Gminie Pruchnik

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Hawłowice	18,9%	20,1%	19,8%	19,2%	20,2%
Jodłówka	16,4%	16,9%	17,7%	18,1%	18,3%
Kramarzówka	15,1%	15,4%	16,1%	16,4%	16,8%
Pruchnik	15,9%	16,2%	17,1%	17,3%	17,7%
Rozbór Długi	16,9%	16,8%	17,2%	17,8%	18,1%
Rozbór Okrągły	13,2%	14,3%	15,2%	16,1%	15,7%
Rzeplin	15,5%	15,8%	13,6%	16,3%	17,0%
Świebodna	21,9%	21,6%	21,8%	21,7%	22,2%
Średnia dla Gminy	16,7%	17,1%	17,3%	17,9%	18,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Kolejna grupa wskaźników związana jest z bezrobociem. Jednym z nich jest **liczba osób długotrwale bezrobotnych w (%) do liczby bezrobotnych ogółem**. Dla niniejszego wskaźnika została wyznaczona wartość referencyjna na poziomie **61,5%**, a obszary na której była ona wyższa są obszarami rewitalizacji.

Wykres 30. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w (%) do liczby bezrobotnych ogółem w 2014 roku w Gminie Pruchnik

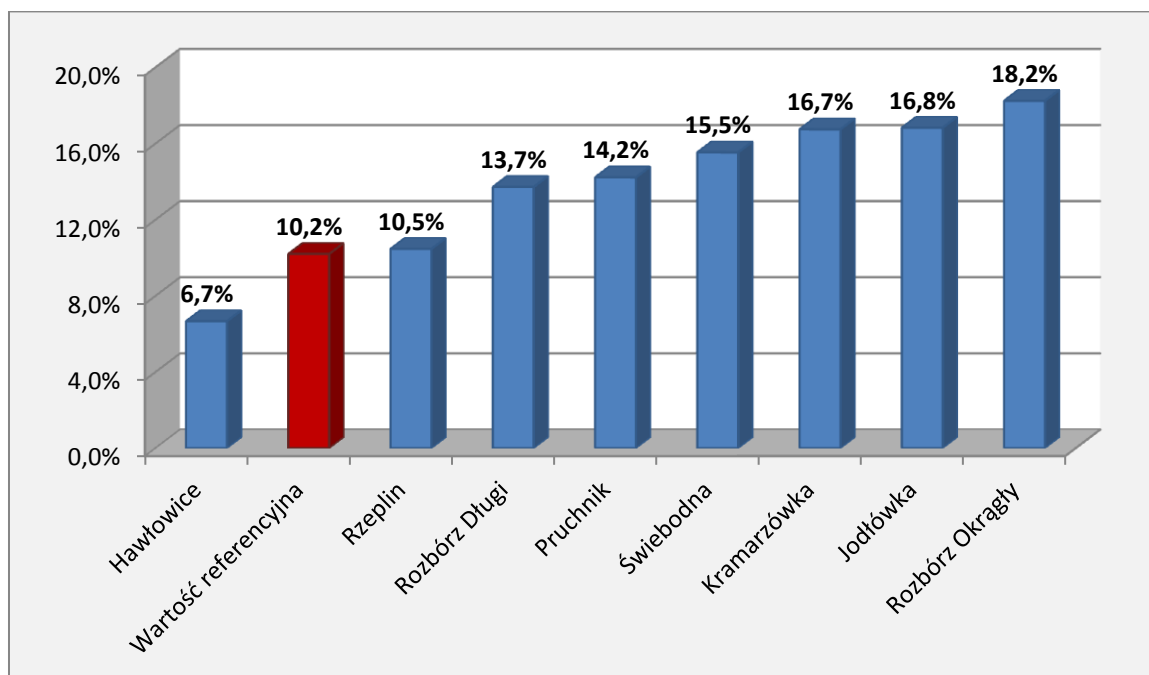

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu.

W 2014 roku odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem był niższy od wartości referencyjnej dla województwa jedynie w Rzeplinie. Pozostałe miejscowości Gminy Pruchnik ją przekroczyły. Niechlubnym liderem został Rozbórz Okrągły, gdzie wskaźnik został przekroczony o niemal 10%, a także Świebodna która osiągnęła niewiele niższą od niego wartość.

Kolejnym wskaźnikiem związanym z bezrobociem jest **udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania**, dla którego wartość referencyjna została ustalona na poziomie **10,2%**. W przypadku Gminy Pruchnik, wskaźnik ten w poszczególnych miejscowościach wahał się od 6,7% do 18,2%.

Wykres 31. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania w 2014 roku W Gminie Pruchnik

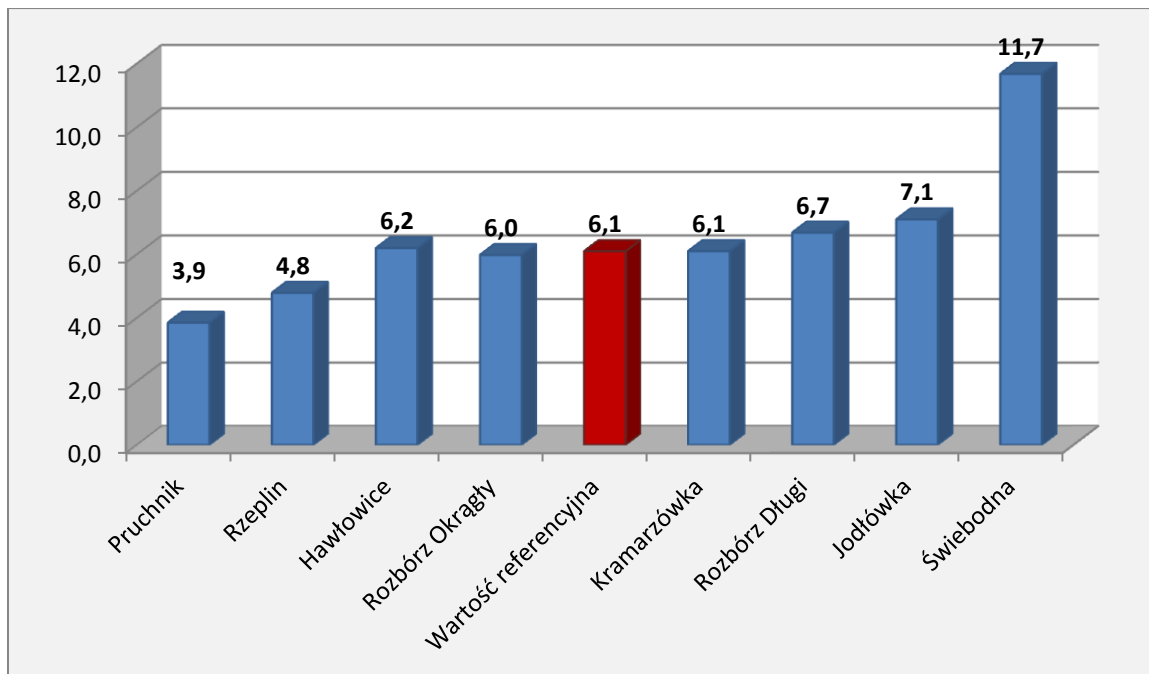
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu.

Jak wynika z danych udostępnionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu, jedynie w Hawłowicach wskaźnik nie przekroczył wartości referencyjnej. Pozostałe miejscowości osiągnęły wskaźnik klasyfikujący je do obszarów rewitalizacji tj. powyżej 10,2%. Ponadto podobnie jak w powyżej omawianym wskaźniku, najwyższą wartość posiadał Rozbór Okrągły.

Pomoc społeczna jest kolejną kategorią umożliwiającą wyłonienie obszarów zdegradowanych na terenie Gminy Pruchnik. Diagnoza wsparcia udzielanego mieszkańcom przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku wykazała, iż 449 osób korzystało ze świadczeń pomocy społecznej w 2014 r. Jednak w celu szczegółowej analizy sfery, wybrano 6 wskaźników obrazujących sytuację w Gminie.

Jednym ze wskaźników wyszczególnionych przez Zarząd Województwa Podkarpackiego jest **liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania**, dla którego została ustalona wartość referencyjna dla **6,1** w 2014 roku. Miejscowości, w których jest ona przekroczona są klasyfikowane jako obszary rewitalizacji.

Wykres 32. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2014 roku w Gminie Pruchnik

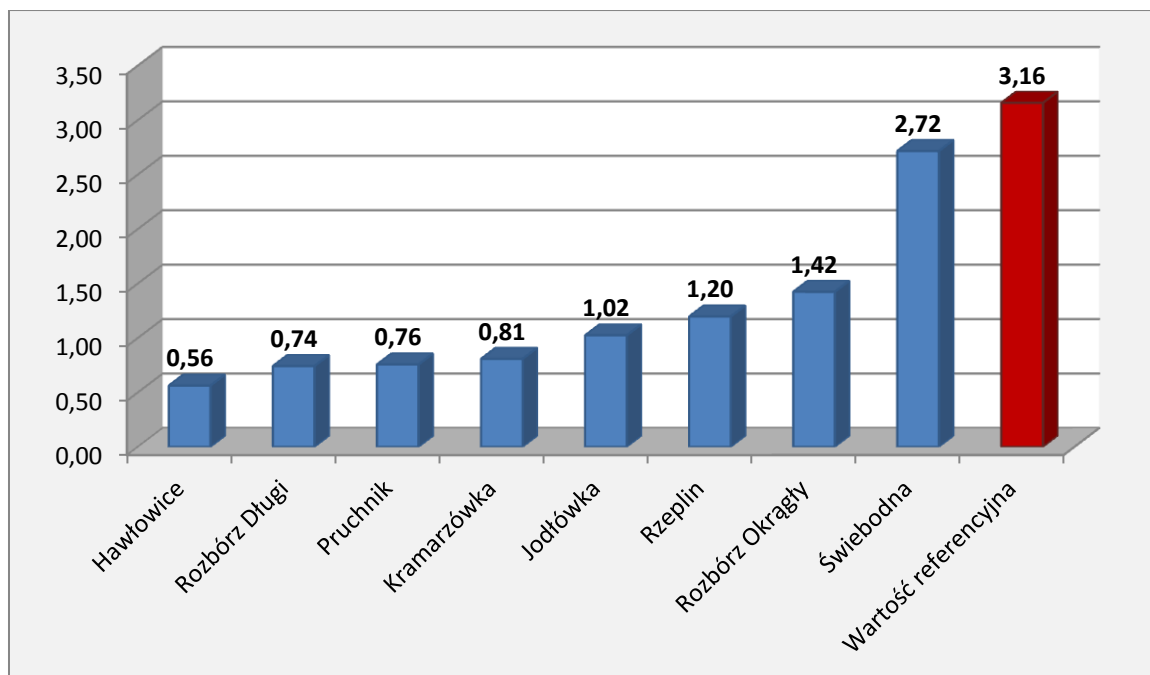

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.

Najniższa liczba mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania była w Pruchniku i była o ponad 56% niższa niż wartość referencyjna dla województwa. Wartości 6,1 nie przekroczyły także: Rzeplin, oraz Rozbórz Okrągły, natomiast wskaźnik dla Kramarzówki był równy wartości referencyjnej dla województwa podkarpackiego. Wskaźnik w Świebodnej niemal dwukrotnie przewyższał wartość referencyjną i była to miejscowość, w której największa liczba osób w ogóle mieszkańców korzystała ze świadczeń pomocy społecznej. Również Rozbórz Długi, Hawłowice oraz Jodłówka osiągnęły wartość wskaźnika dla obszarów rewitalizacji tj. powyżej 6,1.

Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania jest to kolejny wskaźnik służący wyłonieniu obszarów rewitalizacji. Zgodnie z *Instrukcją* mogą to być tereny, dla których wskaźnik w 2014 roku jest **wyższy niż 3,16**.

Wykres 33. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.

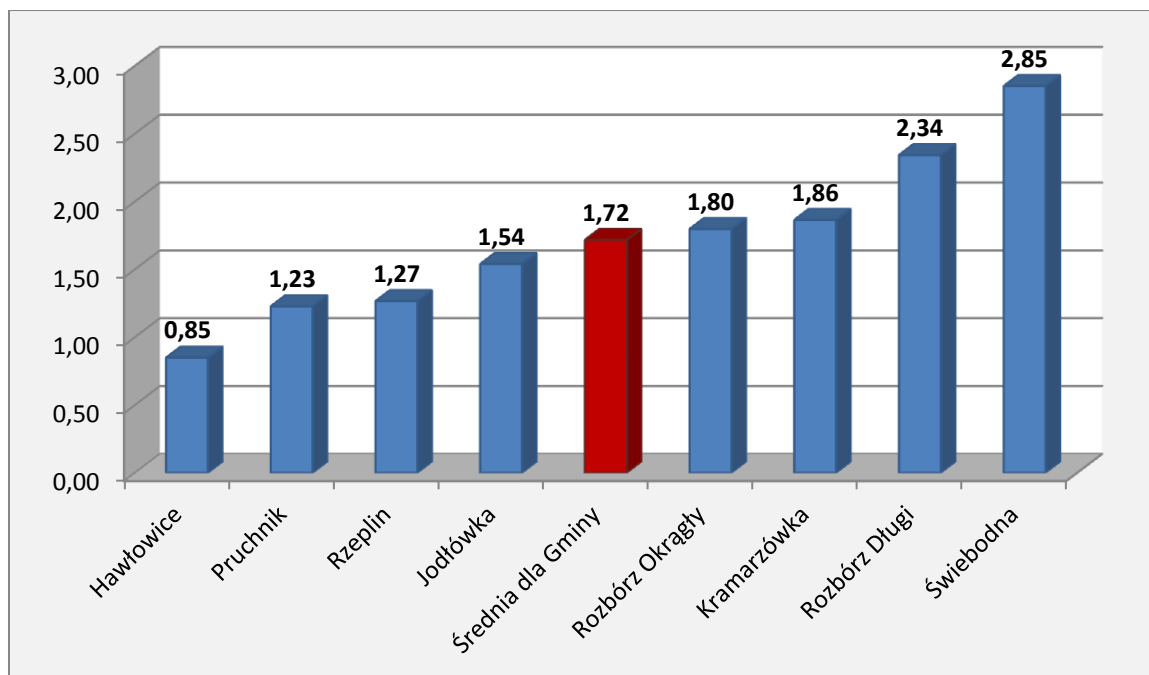
Na terenie Gminy Pruchnik brak jest miejscowości, w których liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności, byłaby wyższa niż zakładana wartość referencyjna dla województwa. Najwyższa wartość wskaźnika była w Świebodnej - tylko o 0,44 niższa niż wartość referencyjna, najniższa w Hawłowicach do osiągnięcia średniej dla województwa brakowało 2,6.

W celu wyłonienia obszarów rewitalizacyjnych zostały dobrane dodatkowe wskaźniki z zakresu pomocy społecznej, które nie zostały wyszczególnione w *Instrukcji*, tj.:

- Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania,
- Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania,
- Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu wielodzietności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania,
- Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania.

Jak wynika z danych udostępnionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, średnia **liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób** wynosiła w 2015 roku w Gminie Pruchnik **1,72**.

Wykres 34. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2015 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.

Wartości niniejszego wskaźnika w poszczególnych miejscowościach Gminy wahają się od 0,85 aż do 2,85 z czego w czterech miejscowościach tj. Rozbórz Okrągły, Kramarzówka, Rozbórz Długi i Świebodna przewyższały one średnią dla Gminy. Podobnie jak w przypadku wskaźnika związanego z ilością osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności, najwyższy wskaźnik osiągnęła Świebodna, a najniższy Hawłowice.

Analizując powyższy wskaźnik – liczbę korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób w latach 2011-2015 w poszczególnych miejscowościach można stwierdzić, że w latach 2011-2014 Świebodna osiągała najwyższe wskaźniki, spośród wszystkich miejscowości w Gminie, natomiast w Hawłowicach, Pruchniku oraz Rzeplinie nie odnotowano w analizowanym okresie wartości wyższej niż średnia dla Gminy. Istotna zmiana nastąpiła w Jodłówce, w której latach 2011-2014 wartość wskaźnika przewyższała średnią, a w 2015 roku była od niego niższa o 0,18. Odwrotna sytuacja miała miejsce w Kramarzówce, w której w 2015 roku wskaźnik wynosił 1,86, a w poprzednich latach był niższy od średniej wartości dla Gminy.

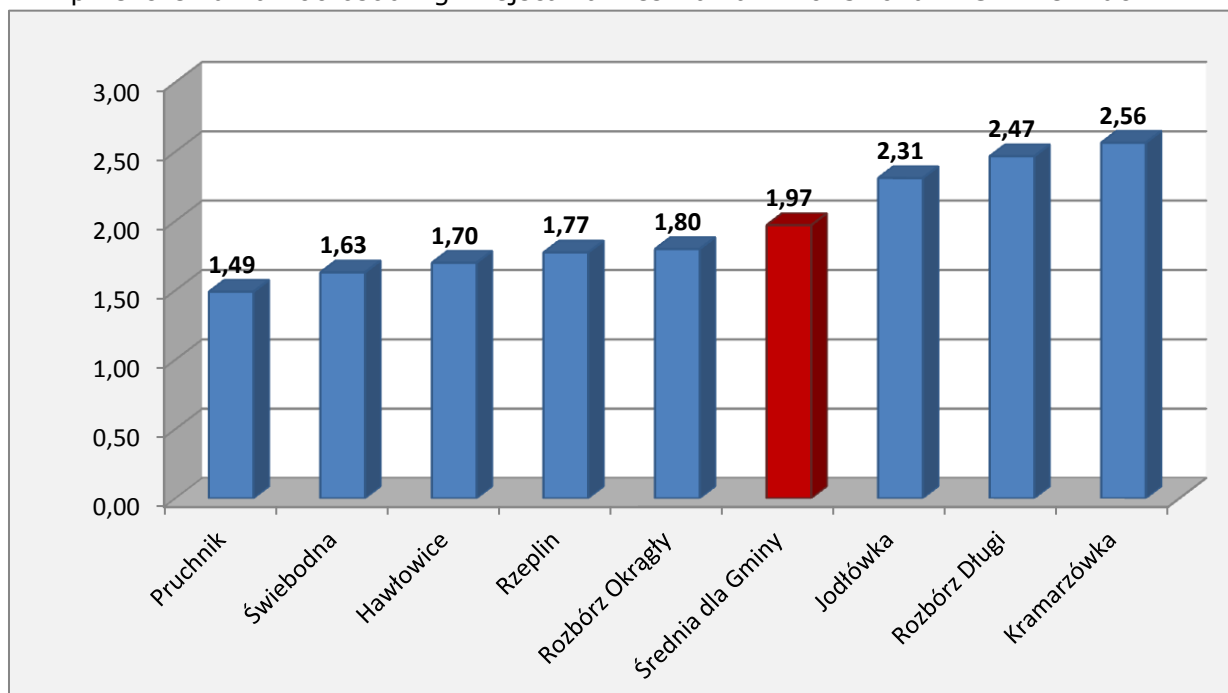
Tabela 14. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w latach 2011-2015 w Gminie Pruchnik

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Jodłówka	1,62	1,79	1,64	1,70	1,54
Rozbórz Okrągły	0,96	1,15	1,87	1,59	1,80
Rozbórz Długi	1,02	1,49	1,61	1,84	2,34
Hawłowice	1,00	0,80	0,80	1,24	0,85
Kramarzówka	1,00	1,17	1,28	1,34	1,86
Pruchnik	1,23	1,20	1,24	1,21	1,23
Świebodna	3,19	2,36	2,99	2,43	2,85
Rzeplin	0,97	0,74	1,01	1,53	1,27
Średnia dla Gminy	1,37	1,34	1,56	1,61	1,72

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.

Biorąc pod uwagę kolejny dodatkowy wskaźnik z zakresu pomocy społecznej można stwierdzić że, średnia **liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób** w Gminie Pruchnik w 2015 roku wynosiła **1,97**. Jedynie Pruchnik oraz Świebodna jej nie przekroczyły, pozostałe miejscowości osiągnęły wartości wyższe od średniej dla Gminy przez co uznane zostały jako obszary pretendujące do rewitalizacji.

Wykres 35. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2015 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.

Jak wynika z przedstawionych w poniższej tabeli danych, średnia liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób w Gminie Pruchnik wzrosła w stosunku do 2011 roku o ponad 38%. W przypadku poszczególnych miejscowości, największy wzrost wskaźnika był w Rozborzu Długim - z 0,76 w 2011 wzrósł o 271% osiągając wartość 2,82 w 2014, następnie nastąpił spadek o 12,4% do 2,47 w 2015 r.

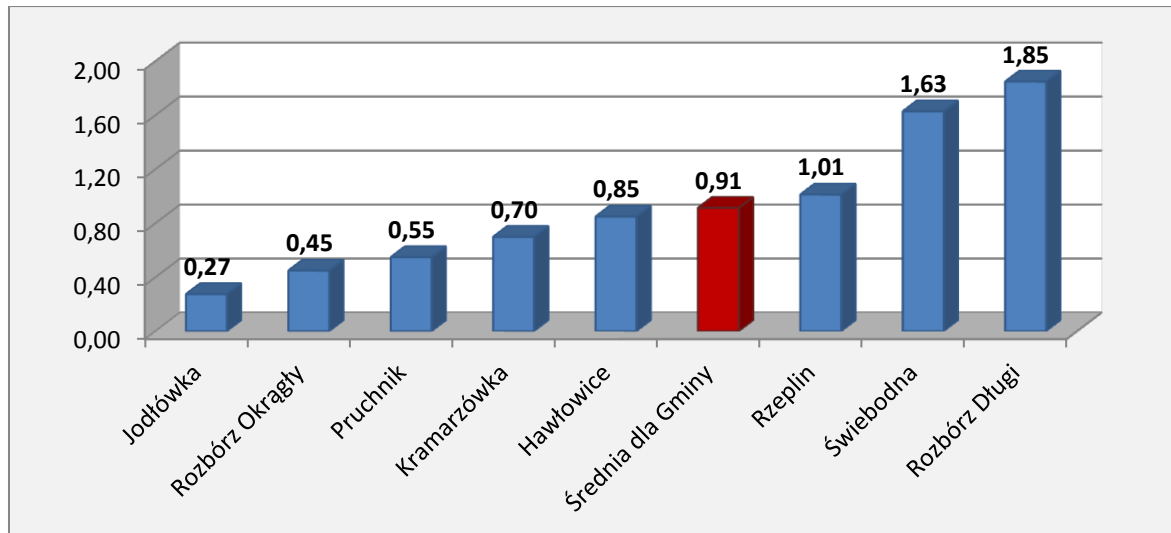
Tabela 15. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w latach 2011-2015 w Gminie Pruchnik

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Jodłówka	1,84	1,85	1,75	1,92	2,31
Rozbórz Okrągły	1,20	1,38	0,93	0,68	1,80
Rozbórz Długi	0,76	1,62	1,24	2,82	2,47
Hawłowice	1,79	1,19	1,40	1,86	1,70
Kramarzówka	1,70	1,81	1,98	1,92	2,56
Pruchnik	1,34	1,17	1,29	1,31	1,49
Świebodna	1,99	2,75	1,40	1,83	1,63
Rzeplin	0,73	0,50	0,51	2,04	1,77
Średnia dla Gminy	1,42	1,53	1,31	1,80	1,97

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.

Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu wielodzietności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania to kolejny wskaźnik umożliwiający wybranie obszarów rewitalizacji. Średnia dla Gminy w 2015 roku wynosiła **0,91**, jednakże wahania wskaźnika w poszczególnych miejscowościach były bardzo duże od 0,27 w Jodłówce do 1,85 w Rozborzu Długim. W analizowanym okresie, poza Rozborzem Długim wartości powyżej średniej były także w Rzeplinie oraz Świebodnej.

Wykres 36. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu wielodzietności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2015 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.

Analizując liczbę korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu wielodzietności w poszczególnych miejscowościach w latach 2011 – 2015 można stwierdzić, że średnia wartość dla Gminy Pruchnik w roku 2015 wzrosła ponad dwukrotnie w stosunku do 2012 roku. Ponadto od 2013 roku Rozbórz Długi, Świebodna oraz Rzeplin są miejscowościami, których analizowany wskaźnik przekracza średnią wartość dla Gminy.

Tabela 16. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu wielodzietności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w latach 2011 - 2015 w Gminie Pruchnik

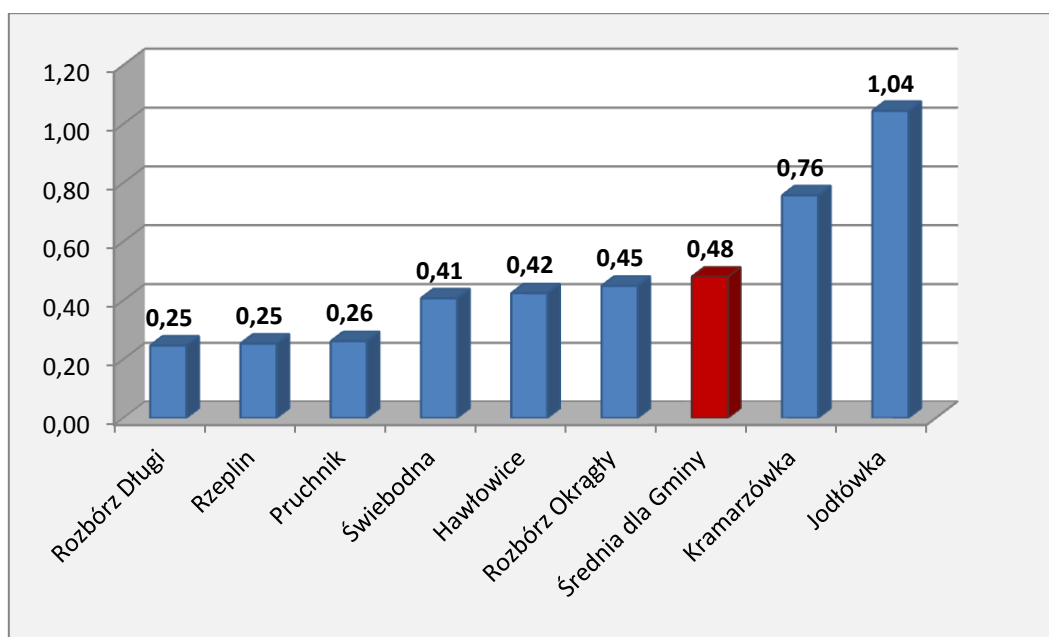
Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Jodłówka	0,49	0,27	0,27	0,16	0,27
Rozbórz Okrągły	0,48	0,69	0,70	0,23	0,45
Rozbórz Długi	0,13	0,37	0,87	1,72	1,85
Hawłowice	1,20	0,80	1,20	0,83	0,85
Kramarzówka	0,41	0,58	0,47	0,70	0,70
Pruchnik	0,43	0,45	0,50	0,55	0,55
Świebodna	0,20	0,20	1,40	1,22	1,63
Rzeplin	0,24	0,25	0,51	1,02	1,01
Średnia dla Gminy	0,45	0,45	0,74	0,80	0,91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.

Ostatnim wskaźnikiem związanym z pomocą społeczną jest **liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania.**

W 2015 roku średnia dla Gminy wynosiła **0,48**. Wartość ta była wyższa w miejscowościach Kramarzówka i Jodłówka co czyni je potencjalnymi obszarami rewitalizacji.

Wykres 37. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2015 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.

Analizując powyższy wskaźnik – liczba korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w poszczególnych miejscowościach można zauważyć iż, porównując wskaźniki z 2015 roku do 2014, o połowę zmniejszyła się liczba miejscowości, w których wskaźnik przekraczał średnią dla Gminy, jednakże w przypadku Jodłówki i Kramarzówki nastąpił dynamiczny wzrost jego wartości.

Tabela 17. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w latach 2011-2015 w Gminie Pruchnik

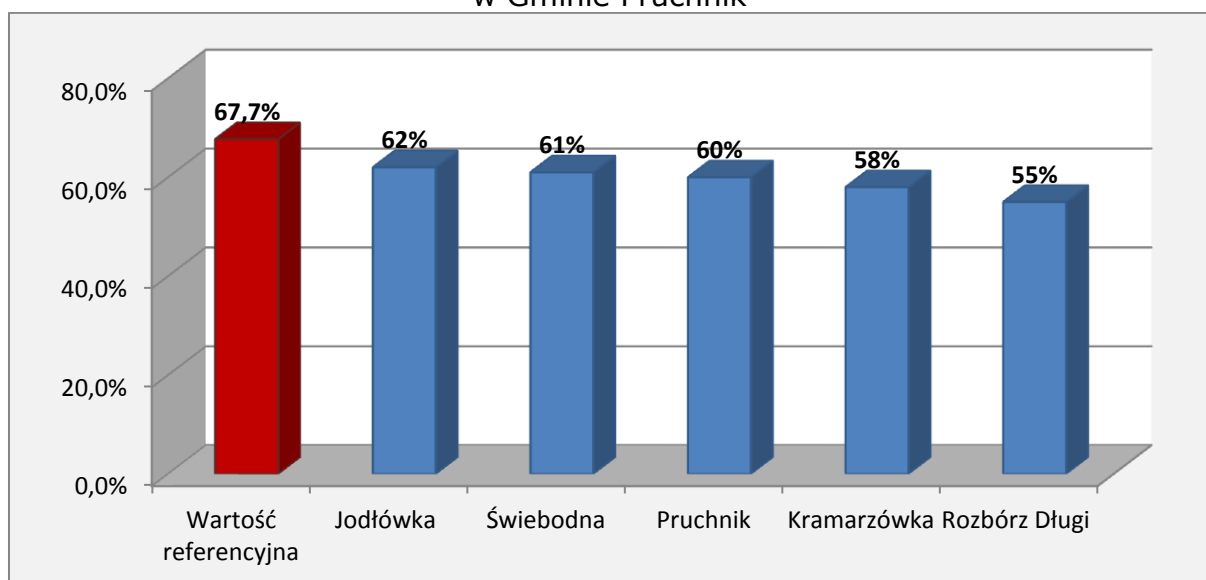
Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Jodłówka	0,43	0,49	0,93	0,66	1,04
Rozbórz Okrągły	0,00	0,23	0,23	0,23	0,45
Rozbórz Długi	0,25	0,37	0,25	0,37	0,25
Hawłowice	1,20	0,60	1,00	0,62	0,42
Kramarzówka	0,53	0,41	0,99	0,47	0,76
Pruchnik	0,27	0,21	0,24	0,18	0,26
Świebodna	0,60	0,59	0,20	0,20	0,41
Rzeplin	0,24	0,25	0,25	0,25	0,25
Średnia dla Gminy	0,44	0,39	0,51	0,37	0,48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.

Kolejny wskaźnik związany jest z **jakością edukacji** w Gminie i jest on badany na podstawie wyników egzaminów szóstoklasistów. Zgodnie z *Instrukcją* obszary klasyfikujące się do rewitalizacji to te, na których wartość wskaźnika jest niższa od wartości referencyjnej, tj. **67,7%**.

Na terenie Gminy znajduje się 6 szkół podstawowych, w tym dwie w Pruchniku. W żadnej ze szkół średnia wyników z egzaminów szóstoklasistów nie była wyższa niż wartość referencyjna dla województwa. Świadczy to o niskiej jakości edukacji w Gminie, przez co cały jej obszar może zostać uznany jako obszar rewitalizacji.

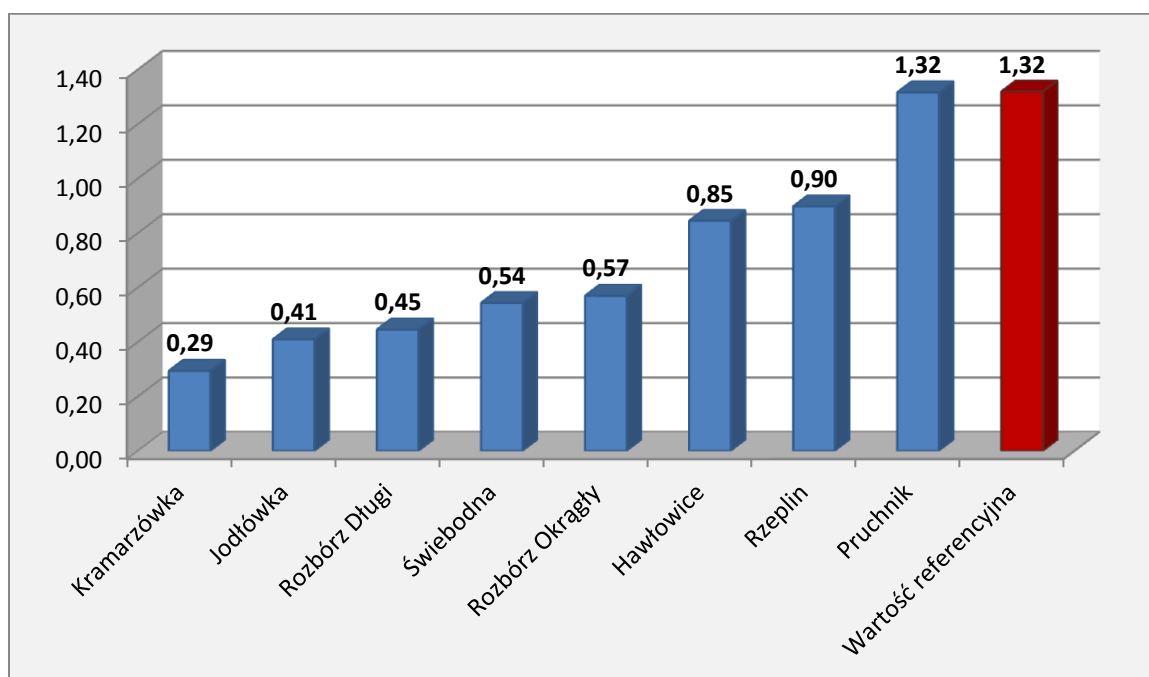
Wykres 38. Średni wynik egzaminu szóstoklasisty (w %) w 2015 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Poziom bezpieczeństwa publicznego mierzony jest za pomocą wskaźnika **liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania**, dla którego wartość referencyjna wynosi **1,32**. Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem.

Wykres 39. Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2014 roku w Gminie Pruchnik

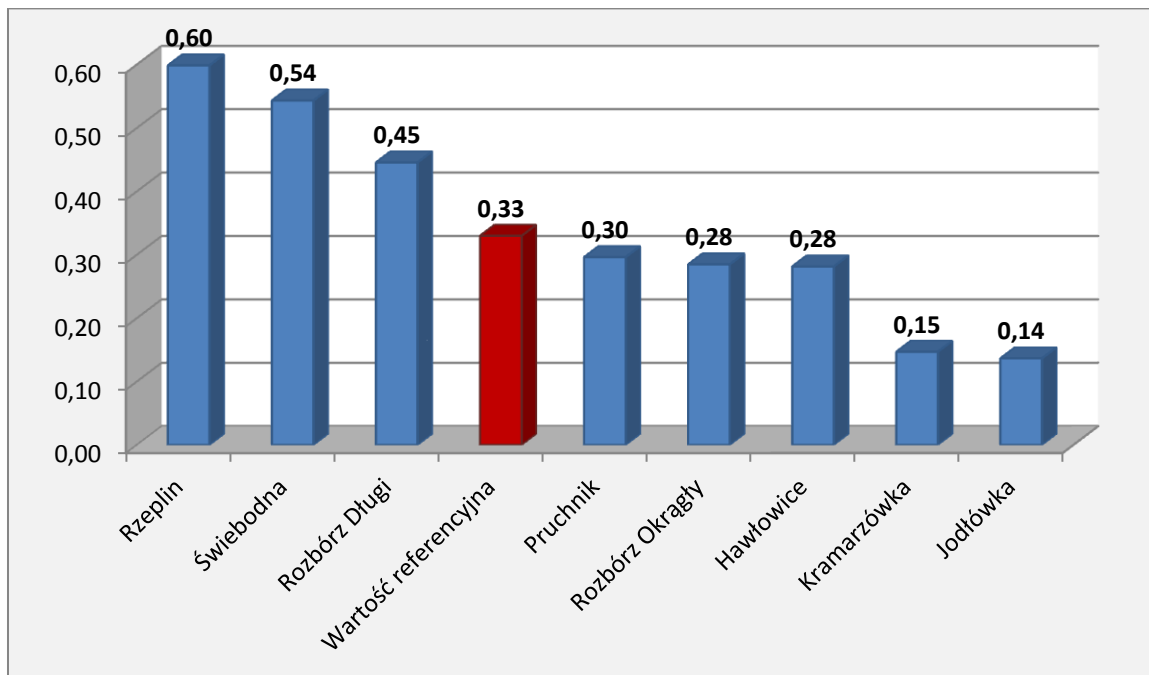

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu.

Poziom przestępczości w 2014 roku w poszczególnych miejscowościach Gminy Pruchnik nie przekraczał wartości referencyjnej dla województwa, jedynie w Pruchniku był on na takim samym poziomie. Można zatem uznać, że na tle województwa podkarpackiego analizowana Gmina jest bezpieczna nie ma obszarów, które zgodnie z *Instrukcją* stanowiłyby obszary rewitalizacji.

Kolejna grupa wskaźników dotyczy poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. **Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania** jest wskaźnikiem ustanowionym przez Zarząd Województwa Podkarpackiego do ustalenia obszaru rewitalizacji. Zgodnie z *Instrukcją* tereny dla których wskaźnik referencyjny dla 2013 roku jest **niższy niż 0,33** są zaklasyfikowane jako obszary rewitalizacji.

Wykres 40. Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2013 roku w Gminie Pruchnik

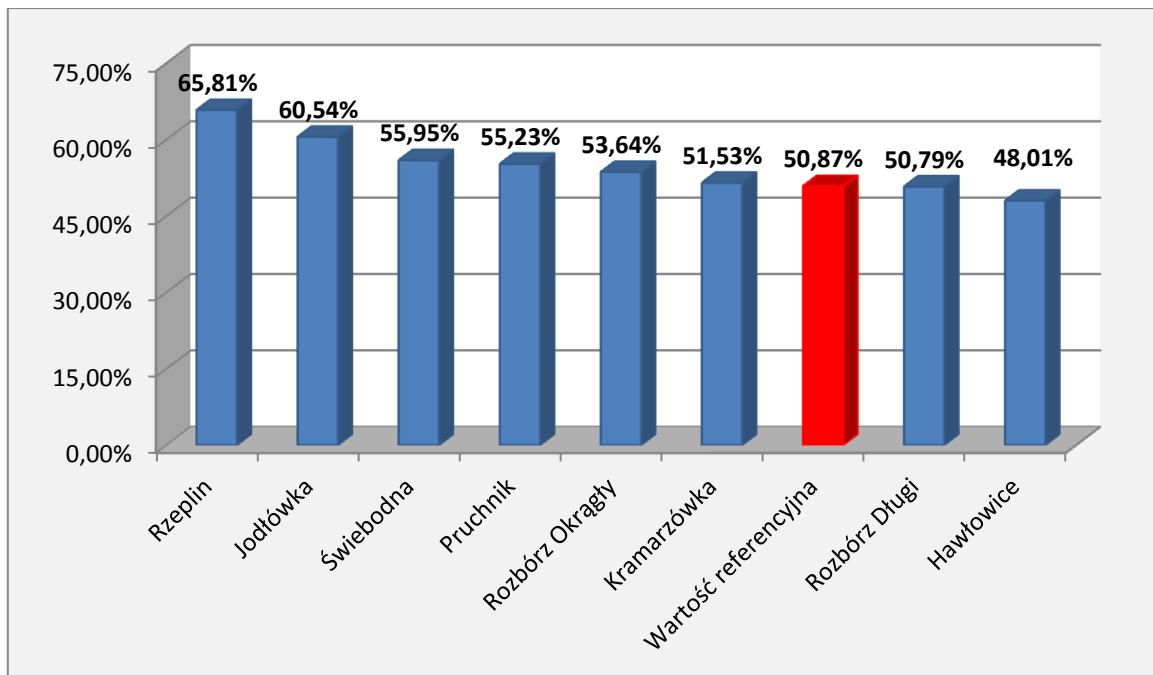

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

W Gminie Pruchnik jest duża rozbieżność pomiędzy poszczególnymi miejscowościami, powyższy wskaźnik przyjmował wartość od 0,14 w Jodłówce do 0,60 w Rzeplinie. Dla 5 miejscowości Gminy Pruchnik tj. Pruchnika, Rozborza Okrągłego, Hawłowic, Kramarzówki i Jodłówki wskaźnik kształtował się poniżej wartości referencyjnej przez co w/w miejscowości można zaliczyć do obszarów zdegradowanych.

Wskaźnik frekwencja w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego: rady gminy, na terenie województwa podkarpackiego liczony był jako liczba osób, którym wydano karty do głosowania w wyborach do rady gminy w relacji do ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania. Wartość wskaźnika wyrażona jest w procentach, a wartość referencyjna wynosi **50,87%**.

Wykres 41. Frekwencja w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego: rady gminy, na terenie województwa podkarpackiego w 2014 r.

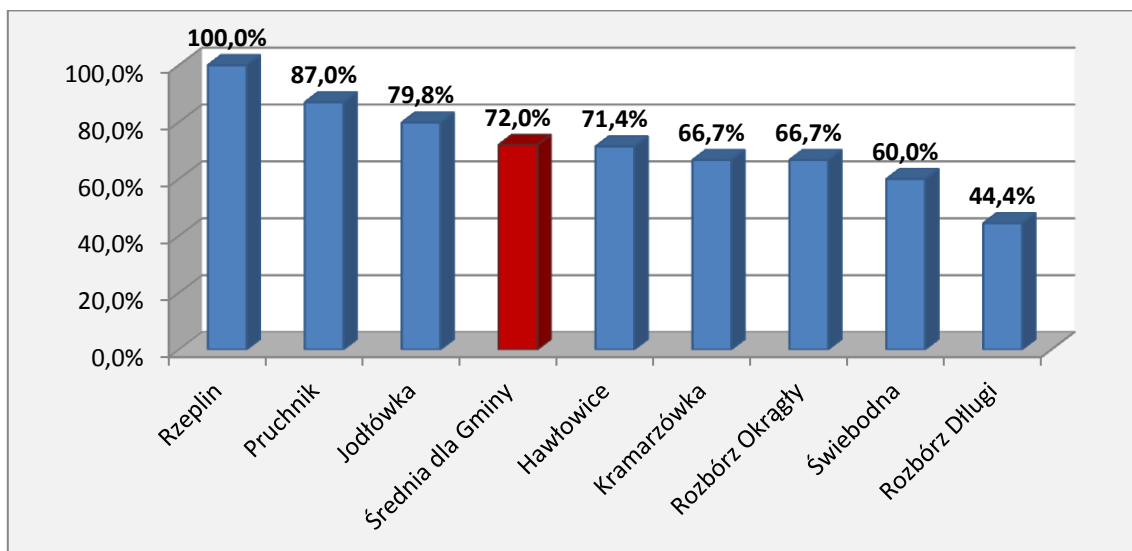

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Frekwencja w wyborach do rady gminy w Gminie Pruchnik była wysoka, tylko dwóch miejscowości tj. Hawłowice i w Rozbórze Długim była nieznacznie niższa od wartości referencyjnej.

Ostatnim wskaźnikiem odnoszącym się do poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym w Gminie Pruchnik jest **liczba aktywnych czytelników** wyrażona w procentach. Wskaźnik ten obrazuje jaki procent zapisanych czytelników stanowią czytelnicy aktywni, w 2015 roku średnia dla całej Gminy wynosiła **72%**.

Wykres 42. Procentowy udział aktywnych czytelników w liczbie zapisanych czytelników w 2015 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Biblioteki Publicznej w Pruchniku.

W 2015 roku procentowy udział aktywnych czytelników w liczbie zapisanych czytelników wahał się od 44,4% do 100%. Najbardziej aktywnymi czytelnikami są mieszkańcy Rzeplina, a następnie Pruchnika i Jodłówki. Poniżej średniej dla Gminy znalazły się Kramarzówka, Świebodna, Rozbórz Okrągły, Rozbórz Długi, Hawłowice.

Analizując dane dotyczące aktywnego czytelnictwa za okres 2011-2015 można zauważyć wzrost liczby aktywnych czytelników w liczbie zapisanych czytelników.

Tabela 18. Procentowy udział aktywnych czytelników w liczbie zapisanych czytelników w latach 2011-2015 w Gminie Pruchnik

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Pruchnik	57,7%	78,7%	82,8%	82,1%	87,0%
Kramarzówka	40,0%	22,2%	55,2%	58,3%	66,7%
Jodłówka	92,2%	65,7%	73,4%	78,0%	79,8%
Świebodna	47,4%	18,2%	60,0%	50,0%	60,0%
Rzeplin	0,0%	0,0%	100,0%	50,0%	100,0%
Rzebórz Okrągły	88,9%	80,0%	71,4%	66,7%	66,7%
Rzebórz Długi	35,3%	20,0%	35,7%	28,6%	44,4%
Hawłowice	63,6%	32,0%	55,6%	80,0%	71,4%
Średnia dla Gminy	53,1%	39,6%	66,8%	61,7%	72,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Biblioteki Publicznej w Pruchniku.

Tabela 19. Zestawienie zbiorcze wskaźników z zakresu społecznego dla Gminy Pruchniku

Wyszczególnienie		Pruchnik	Hawłowice	Rozbórz Długi	Rozbórz Okrągły	Jodłówka	Świebodna	Rzeplin	Kramarzówka	Wartość referencyjna (WR)/średnia gminy (ŚR)	Zjawisko kryzysowe
Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	2014	1,25	- 0,28	0,30	1,42	0,55	0,27	0,60	0,37	- 0,11 (WR)	Wartość poniżej wartości referencyjnej
Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania	2014	22,6%	27,0%	25,0%	20,7%	25,6%	28,5%	22,1%	22,4%	27,9% (WR)	Wartość powyżej wartości referencyjnej
Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	2014	-0,2	-2,3	1	1,7	0,5	-2,4	0,3	0,9	0,07 (WR)	Wartość poniżej wartości referencyjnej
Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem	2014	63,7%	70,0%	62,3%	71,2%	61,8%	70,8%	48,1%	66,3%	61,5% (WR)	Wartość powyżej wartości referencyjnej
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania	2014	14,2%	6,7%	13,7%	18,2%	16,8%	15,5%	10,5%	16,7%	10,2% (WR)	Wartość powyżej wartości referencyjnej

Wyszczególnienie		Pruchnik	Hawłowice	Rozbór Długi	Rozbór Okragły	Jodłówka	Świebodna	Rzeplin	Kramarzówka	Wartość referencyjna (WR)/średnia gminy (ŚR)	Zjawisko kryzysowe
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	2014	3,85	6,2	6,69	5,98	7,1	11,68	4,79	6,1	6,1 (WR)	Wartość powyżej wartości referencyjnej
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	2014	0,76	0,56	0,74	1,42	1,02	2,72	1,2	0,81	3,16 (WR)	Wartość powyżej wartości referencyjnej
Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	2014	1,32	0,85	0,45	0,57	0,41	0,54	0,9	0,29	1,32 (WR)	Wartość powyżej wartości referencyjnej
Wyniki egzaminów 6-klasisty	2015	59,5%	0,0%	55,0%	0,0%	62,0%	62,0%	0,0%	58,0%	67,7% (WR)	Wartość poniżej wartości referencyjnej
Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania	2013	0,30	0,28	0,45	0,28	0,14	0,54	0,60	0,15	0,33 (WR)	Wartość poniżej wartości referencyjnej

Wyszczególnienie		Pruchnik	Hawłowice	Rozbór Długi	Rozbór Okragły	Jodłówka	Świebodna	Rzeplin	Kramarzówka	Wartość referencyjna (WR)/średnia gminy (ŚR)	Zjawisko kryzysowe
Frekwencja w wyborach do organów stanowiących jednostki samorządu terytorialnego: rady gminy, na terenie województwa podkarpackiego	2014	55,23%	48,01%	50,79%	53,6%	60,64%	55,95%	65,81%	51,53%	50,87% (WR)	Wartość poniżej wartości referencyjnej
Udział osób starszych w stosunku do ogółu mieszkańców	2015	17,7%	16,8%	18,3%	22,2%	17,0%	15,7%	18,1%	20,2%	18,1 (ŚR)	Wartość powyżej wartości referencyjnej
Procentowy udział aktywnych czytelników w liczbie zapisanych czytelników	2015	87,0%	66,7%	79,8%	60%	100,0%	66,7%	44,4%	71,4%	72,0% (ŚR)	Wartość poniżej wartości referencyjnej
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	2015	1,23	1,86	1,54	2,85	1,27	1,8	2,34	0,85	1,72 (ŚR)	Wartość powyżej wartości referencyjnej
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu wielodzietności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	2015	0,55	0,70	0,27	1,63	1,01	0,45	1,85	0,85	0,91 (ŚR)	Wartość powyżej wartości referencyjnej

Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	2015	0,26	0,76	1,04	0,41	0,25	0,45	0,25	0,42	0,48 (ŚR)	Wartość powyżej wartości referencyjnej
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	2015	1,49	2,56	2,31	1,63	1,77	1,8	2,47	1,7	1,97 (ŚR)	Wartość powyżej wartości referencyjnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

5.2. Wskaźniki zjawisk gospodarczych środowiskowych, przestrzenno- funkcjonalnych oraz technicznych

- Wskaźniki zjawisk gospodarczych (2 szt.),
- Wskaźnik zjawisk środowiskowych (1 szt.),
- Wskaźniki zjawisk przestrzenno - funkcjonalnych (2 szt.),
- Wskaźniki zjawisk technicznych (3 szt.).

Tabela 20. Wykaz wybranych kryteriów oceny i wskaźników pozostałych zjawisk

Lp.	Nazwa przyjętego kryterium oceny	Nazwa wskaźnika	Metodologia
1.	Niski stopień przedsiębiorczości	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania - ogółem	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w REGON/(liczba mieszkańców/100)
2.	Porównywalnie wysoki poziom zadłużenia podatkowego	Wysokość zadłużenia podatkowego na 1 mieszkańca wg miejsca zamieszkania	Wysokość zadłużenia podatkowego/liczba mieszkańców
3.	Wysoki poziom zagrożenia środowiska	Liczba budynków pokrytych azbestem na 1 mieszkańca wg miejsca zamieszkania	Liczba budynków pokrytych azbestem/ liczba mieszkańców
4.	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej	Liczba osób korzystająca z sieci wodociągowej/liczba mieszkańców*100
5.		Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	Liczba osób korzystająca z sieci kanalizacyjnej/liczba mieszkańców*100
6.	Wysoki poziom zagrożenia zjawisk technicznych	Liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków na 1 km ²	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1 km ² /powierzchnia miejscowości w km ²
7.		Liczba interwencji Ochotniczych Straży Pożarnych na 100 osób	Liczba interwencji Ochotniczych Straży Pożarnych/ liczba mieszkańców*100
8.	Niska atrakcyjność obszaru	Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 osób	Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy (liczba mieszkańców/100)

Źródło: Opracowanie własne.

5.2.1. Wskaźniki zjawisk gospodarczych

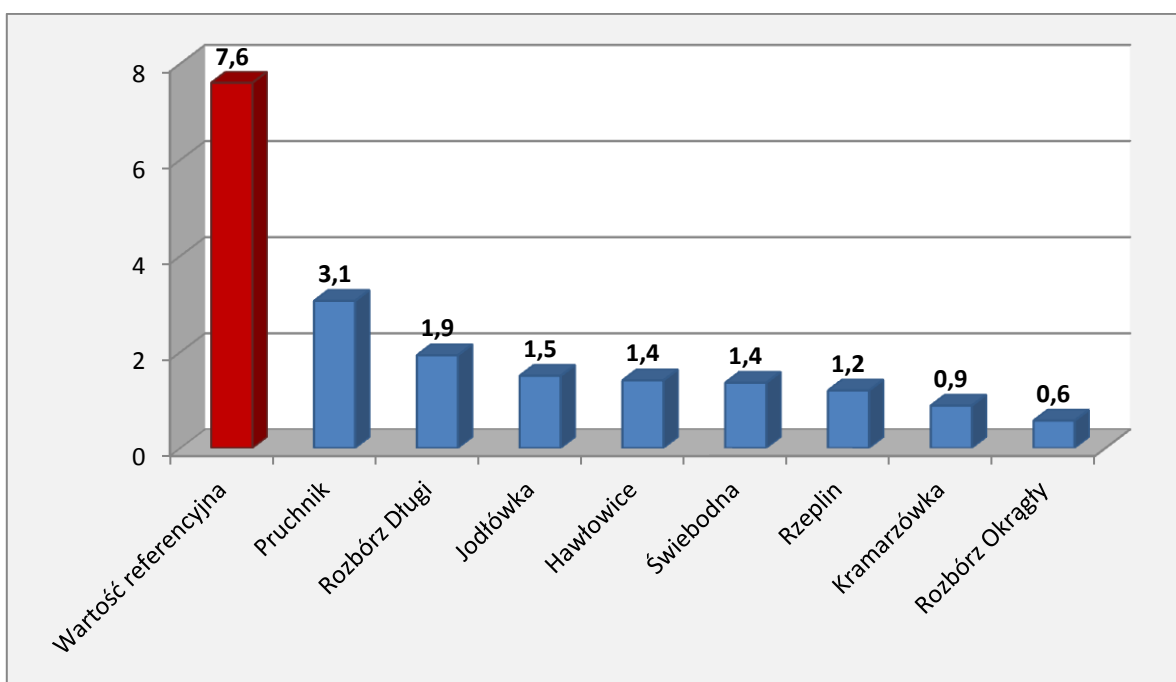
Stan gospodarki w Gminie Pruchnik weryfikowany jest na podstawie dwóch wskaźników:

- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania - ogółem,
- Wysokość zadłużenia podatkowego na 1 mieszkańca.

Wartość referencyjna dla wskaźnika **liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania – ogółem** została określona na poziomie **7,6**, a wszystkie tereny, dla których przyjmuje on wartość niższą stanowią obszary rewitalizacji.

W przypadku Gminy Pruchnik, wskaźniki dla wszystkich miejscowości w 2014 roku miały wartość niższą od referencyjnej, przez co kwalifikują się jako obszary rewitalizacji.

Wykres 43. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania w Gminie Pruchnik – ogółem w 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

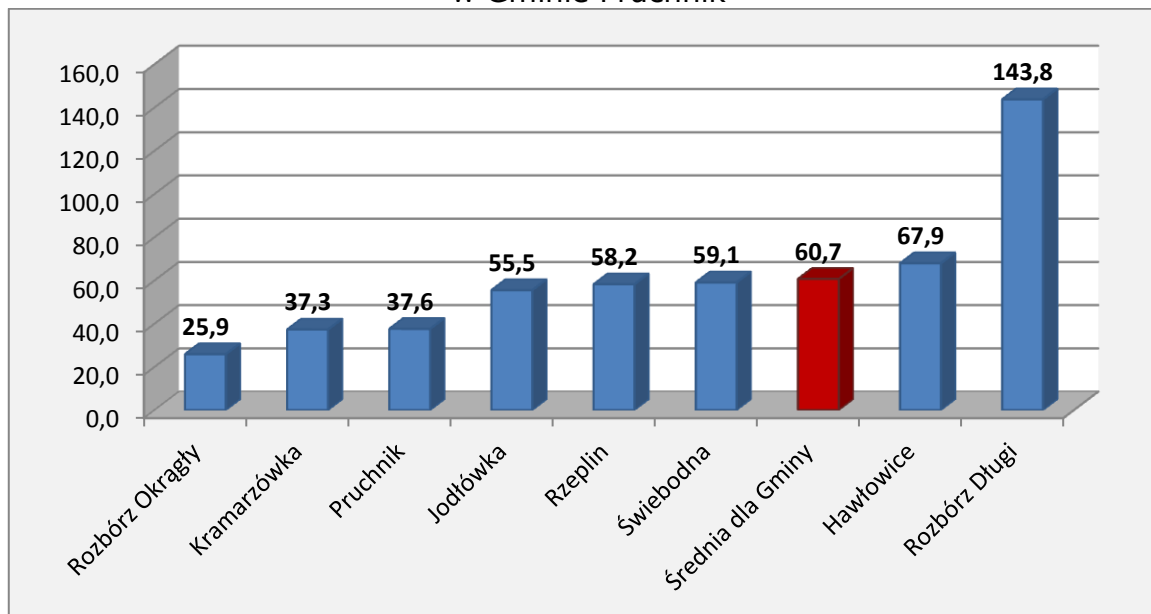
Niniejszy wskaźnik jednoznacznie obrazuje zły stan gospodarki w Gminie Pruchnik, który miał największą liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w REGON na 100 osób osiągnął wartość ponad dwukrotnie niższą niż średnia dla województwa. Jedną z przyczyn sytuacji gospodarczej w Gminie jest w dużej mierze spora odległość od głównych aglomeracji województwa, co z kolei nie sprzyja inwestycjom dużych przedsiębiorstw o charakterze ogólnokrajowym i regionalnym.

Kolejnym analizowanym wskaźnikiem jest wskaźnik – porównywalnie wysoki poziom zadłużenia podatkowego.

Zadłużenie podatkowe Gminy Pruchnik w 2015 roku wynosiło 478 000 zł,

a średnia **wysokość zadłużenia podatkowego na 1 mieszkańca** to 60,70 zł. Wartość wskaźnika powyżej średniej wystąpiła w miejscowości Hawłowice i wyniosła 67,9% w Hawłowicach oraz Rozborzu Długim gdzie wyniosła 143,8%, który to przekroczył średnią wartość dla Gminy aż o 136%.

Wykres 44. Wysokość zadłużenia podatkowego na 1 mieszkańca w 2015 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Analizując poziom zadłużenia podatkowego w poszczególnych miejscowościach w latach 2011-2015 można stwierdzić, iż wysokość zadłużenia podatkowego na 1 mieszkańca zarówno w Hawłowicach jak i Rozborzu Długim była wyższa niż średnia dla Gminy.

Tabela 21. Wysokość zadłużenia podatkowego na 1 mieszkańca w latach 2011-2015 w Gminie Pruchnik

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Pruchnik	25,4	29,2	25,9	29,7	37,6
Kramarzówka	41,6	47,3	37,4	32,6	37,3
Jodłówka	57,4	65,7	53,7	52,1	55,5
Świebodna	47,8	60,9	51,9	52,7	59,1
Rzeplin	53,4	56,9	45,5	50,9	58,2
Rozbór Okrągły	28,0	29,9	23,6	23,3	25,9
Rozbór Długi	148,7	156,3	133,2	142,9	143,8
Hawłowice	77,7	81,5	72,1	82,6	67,9
Średnia dla Gminy	60,0	66,0	55,4	58,4	60,7

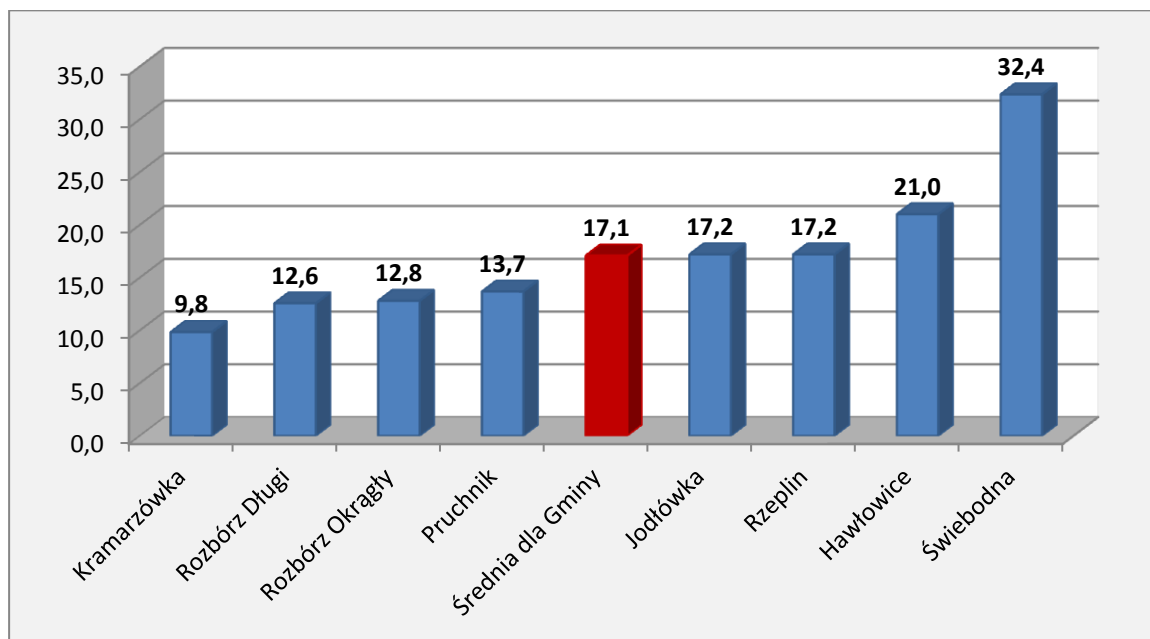
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

5.2.2. Wskaźnik zjawisk środowiskowych

Kryterium oceny warunków środowiskowych w Gminie Pruchnik jest **liczba budynków pokrytych azbestem na 100 mieszkańców**. Azbest staje się zagrożeniem dla zdrowia, gdy dojdzie do korozji lub uszkodzenia jego wyrobów (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.). Wówczas uwalniane są do powietrza włókna azbestu, które mogą zostać przeniesione przez układ oddechowy do płuc. Chorobotwórcze działanie azbestu występuje w wyniku wdychania tych włókien (oznacza to, że dopóki nie są one uwolnione do powietrza nie stanowią zagrożenia dla zdrowia).

W 2015 roku na terenie Gminy znajdowało się 1 491 budynków pokrytych azbestem, a średnia na 100 mieszkańców wynosiła **17,1**. Najwięcej budynków pokrytych azbestem w przeliczeniu na 100 mieszkańców znajdowało się w Świebodnej, jest to o prawie 90% więcej niż gminna średnia. Wskaźnik ten został przekroczony również w Jodłowie, Rzeplinie oraz Hawłowicach.

Wykres 45. Liczba budynków pokrytych azbestem na 100 mieszkańców w 2015 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Analizując liczbę budynków pokrytych azbestem w przeciągu 4 lat można stwierdzić tendencję malejącą, co obrazuje powyższy wykres.

Wynika to głównie z przyjęcia i realizacji „Programu usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu gminy Pruchnik na lata 2012-2032”, którego celem jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest oraz ich bezpieczne składowanie i prawidłowe unieszkodliwienie.

Tabela 22. Liczba budynków pokrytych azbestem na 100 mieszkańców w latach 2012-2015 w Gminie Pruchnik

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015
Pruchnik	15,1	14,3	14,0	13,7
Kramarzówka	10,6	10,5	10,0	9,8
Jodłówka	17,6	17,5	17,4	17,2
Świebodna	31,8	32,3	32,3	32,4
Rzeplin	18,3	18,4	18,1	17,2
Rozbórz Okrągły	13,6	13,6	12,9	12,8
Rozbórz Długi	13,8	13,3	13,0	12,6
Hawłowice	20,1	20,2	20,7	21,0
Średnia dla Gminy	17,6	17,5	17,3	17,1

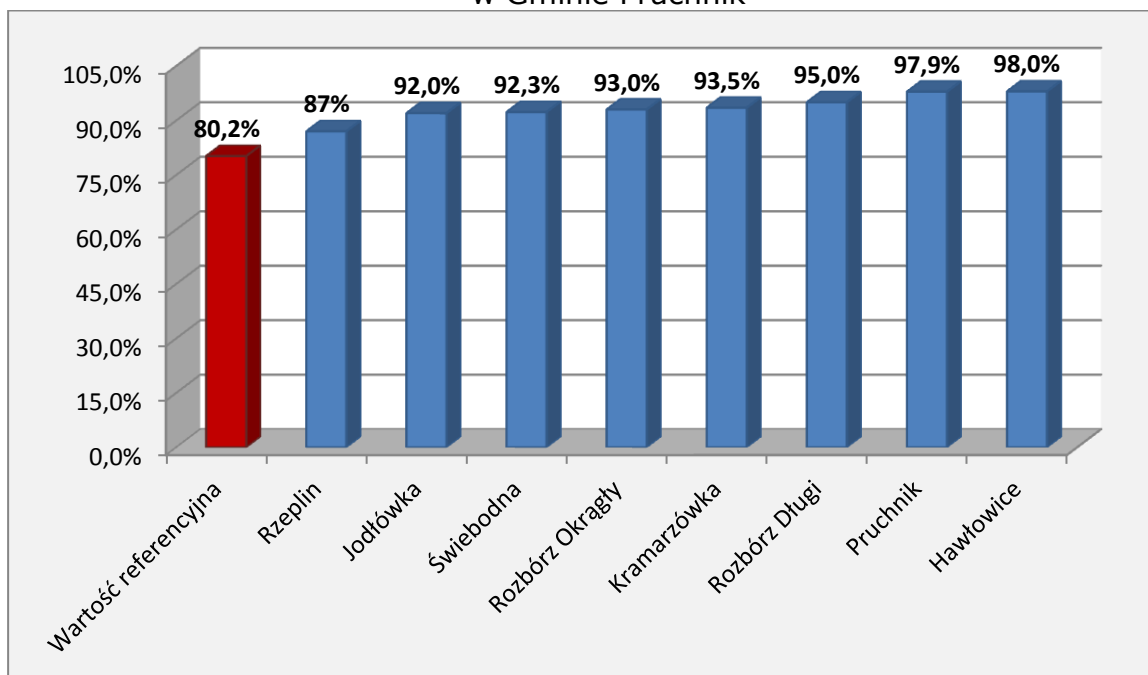
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

5.2.3. Wskaźniki zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych

Analiza przestrzenno – funkcjonalna Gminy Pruchnik koncentruje się na zbadaniu dostępności podstawowej infrastruktury komunalnej i została przeprowadzona w oparciu o wskaźniki weryfikujące stopień wyposażenia Gminy w infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną.

Na analizowanym terenie **odsetek mieszkańców Gminy korzystającej z sieci wodociągowej** waha się od 87% do 98%, tym samym wszystkie miejscowości w Gminie przekraczają wartość referencyjną dla województwa, która wynosi **80,2%**.

Wykres 46. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w 2014 roku w Gminie Pruchnik

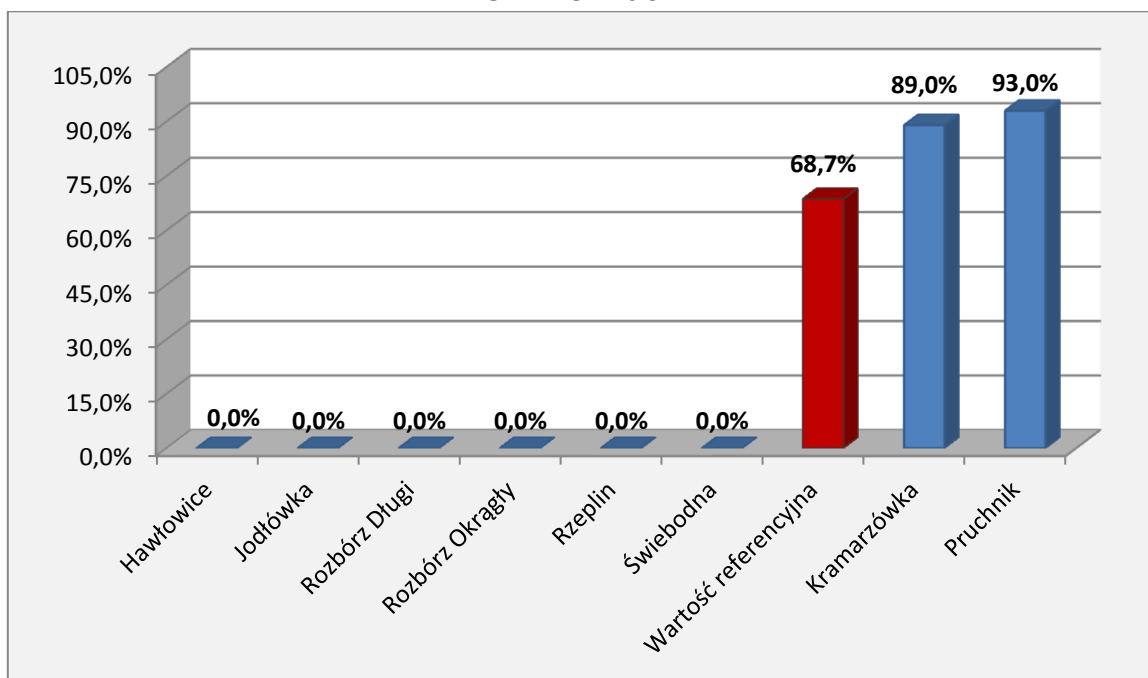

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Kolejnym wskaźnikiem badającym dostępność podstawowej infrastruktury komunalnej, a tym samym wpływającym na poziom życia mieszkańców jest **odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej**, dla którego wartość referencyjna w 2014 roku wynosiła **68,7%**.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż w Gminie Pruchnik brakuje sieci kanalizacyjnej. Jedynie dwie spośród ośmiu miejscowości w 2014 roku zostały skanalizowane, tj. Pruchnik i Kramarzówka. W Pruchniku 93% mieszkańców posiadało dostęp do kanalizacji, natomiast w Kramarzówce było to 89%.

Wykres 47. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w 2014 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

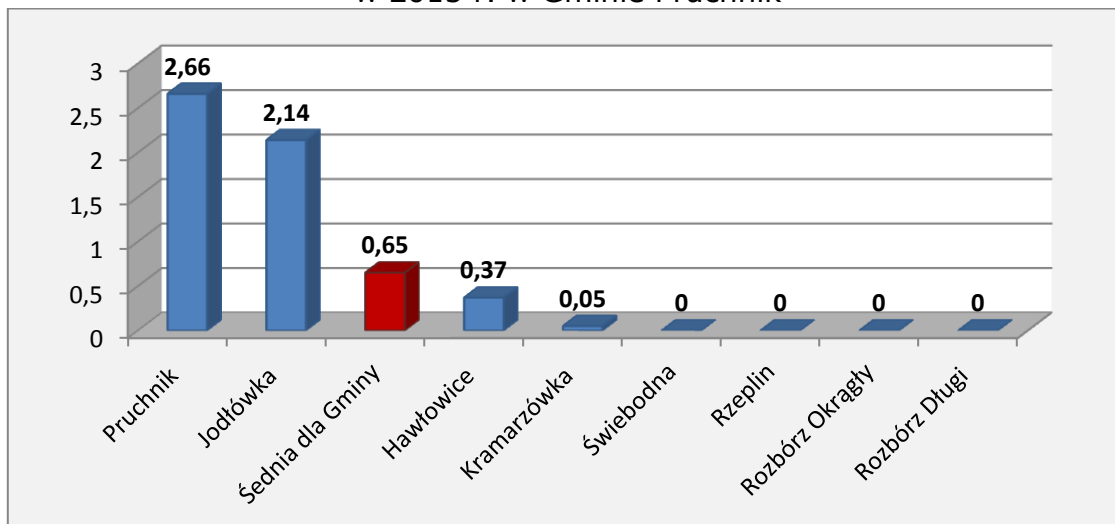
5.2.4. Wskaźniki zjawisk technicznych

Wskaźniki zjawisk technicznych to ostatnia grupa służąca wyłonieniu obszarów zdegradowanych i wskazująca na stan techniczny zabudowy Gminy Pruchnik.

Pierwszy wskaźnik to **liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków na 1 km²**. Według stanu na 2015 rok największa liczba zabytków na 1 km² zlokalizowana była w Pruchniku, druga w kolejności była Jodłówka. Z liczbą zabytków poniżej średniej dla Gminy – 0,65 były Hawłowice oraz Kramarzówka. Natomiast w miejscowościach Świebodna, Rzeplin, Rozbórz Okrągły oraz Rozbórz Długi brak jest obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Liczba zabytków na danym terenie wpływa na ruch turystyczny oraz podnosi atrakcyjność miejsca.

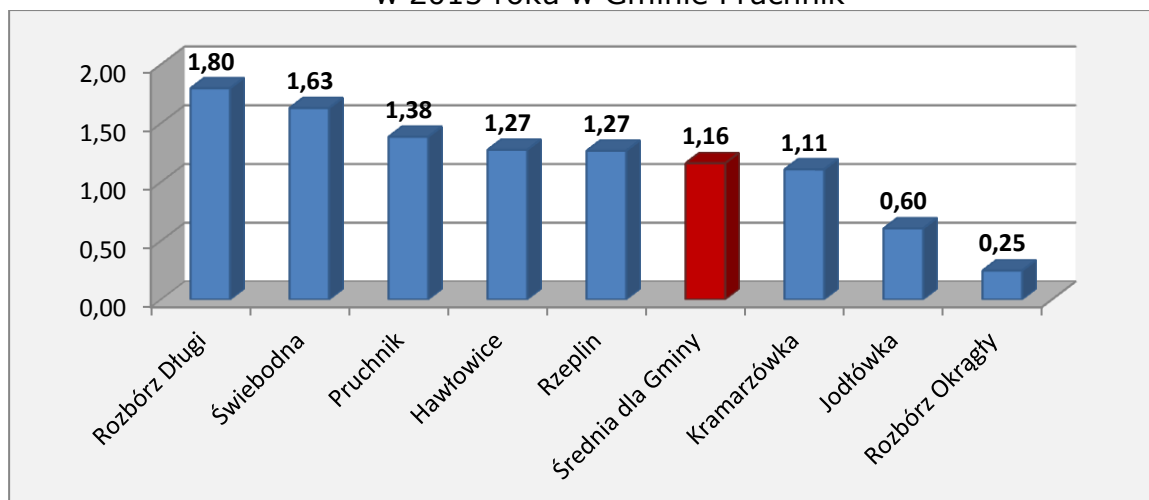
Wykres 48. Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1 km² w 2015 r. w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Kolejnym wskaźnikiem analizy stanu technicznego zabudowy Gminy jest **liczba interwencji Ochotniczych Straży Pożarnych na 100 osób**. Średnia wartość wskaźnika dla Gminy w 2015 roku wynosiła **1,16**. Wyższa liczba interwencji może być skorelowana ze stanem urządzeń grzewczych zabudowy mieszkaniowej, złym stanem instalacji energetycznej, zdarzeniami losowymi lub niekorzystnymi warunkami pogodowymi. W analizowanym roku wskaźnik ten wahał się od 1,80 do 0,25. Największa liczba interwencji powyżej średniej dla Gminy była w miejscowościach: Rozbórz Długi, Świebodna, Pruchnik, Hawłowice i Rzeplin.

Wykres 49. Liczba interwencji Ochotniczych Straży Pożarnych na 100 osób w 2015 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jarosławiu.

W analizowanym okresie w miejscowościach: Pruchnik oraz Rozbórz Długi liczba interwencji Ochotniczych Straży Pożarnych na 100 osób była powyżej średniej. Natomiast w Jodłówce oraz Rozborzu Okrągłym wskaźnik w latach 2011 – 2015 kształtował się poniżej średniej. Największą zmianę odnotowano w Świebodnej oraz Rzeplinie, w których w 2014 roku wskaźnik był poniżej średniej dla Gminy, a w 2015 roku nastąpiło jego przekroczenie.

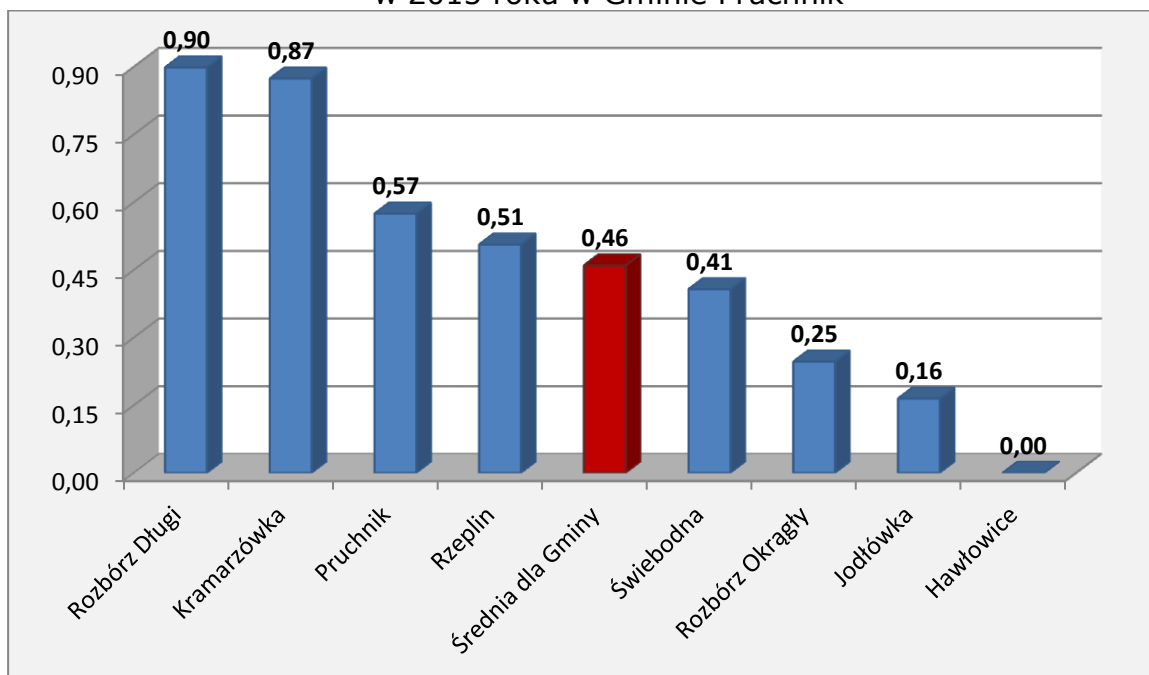
Tabela 23. Liczba interwencji Ochotniczych Straży Pożarnych na 100 osób w latach 2011-2015

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Pruchnik	1,74	2,47	2,83	1,71	1,38
Kramarzówka	1,17	1,81	1,34	1,69	1,11
Jodłówka	0,76	0,87	0,60	1,15	0,60
Świebodna	0,80	1,18	0,80	0,81	1,63
Rzeplin	0,49	0,00	0,00	0,25	1,27
Rozbórz Okrągły	0,64	0,25	0,12	0,12	0,25
Rozbórz Długi	2,88	2,30	3,04	2,95	1,80
Hawłowice	1,59	0,99	2,61	1,24	1,27
Średnia dla Gminy	1,26	1,23	1,42	1,24	1,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jarosławiu.

Ostatnim wskaźnikiem dotyczącym zjawisk przestrzenno – funkcjonalnych jest **liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 osób**. Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy może wskazywać na wyższą atrakcyjność danego obszaru i tym samym na jego większy potencjał osiedleńczy. Obszary, dla których wskaźnik ten przyjął niską wartość mogą świadczyć o niskiej atrakcyjności, zarówno dla potencjalnych mieszkańców jak i inwestorów. W 2015 średnia liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 osób w Gminie wynosiła **0,46**. Największą atrakcyjnością cieszyły się tereny Rozborza Długiego, także Kramarzówki, Pruchnika oraz Rzeplina. Natomiast Hawłowice były miejscowością, która nie cieszyła się żadnym zainteresowaniem ze strony potencjalnych mieszkańców czy inwestorów. Również niewiele decyzji o warunkach zabudowy wydano w Jodłówce, Rozborzu Okrągłym oraz Świebodnej.

Wykres 50. Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 osób w 2015 roku w Gminie Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

W latach 2011-2015 najmniej atrakcyjne jako miejsca do zamieszkania oraz do realizacji inwestycji były tereny miejscowości Rozbórz Okrągły, Hawłowice oraz Świebodna. Natomiast największym zainteresowaniem cieszyły się obszary Pruchnika, Rozborza Długiego oraz Kramarzówki.

Tabela 24. Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 osób w latach 2011-2015 w Gminie Pruchnik

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Pruchnik	0,62	1,14	0,77	0,58	0,57
Kramarzówka	0,29	0,82	0,70	0,70	0,87
Jodłówka	0,60	0,65	0,66	0,16	0,16
Świebodna	0,20	0,20	0,20	0,81	0,41
Rzeplin	0,24	0,99	0,76	0,25	0,51
Rozbórz Okrągły	0,00	0,37	0,00	0,12	0,25
Rozbórz Długi	1,44	1,38	0,93	1,13	0,90
Hawłowice	0,60	0,40	0,20	0,21	0,00
Średnia dla Gminy	0,50	0,74	0,53	0,50	0,46

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejski w Pruchniku

Tabela 25. Zestawienie zbiorcze pozostałych wskaźników z zakresu gospodarczego, środowiskowego, przestrzenno-funkcjonalnego oraz technicznego w Gminie Pruchnik

Wyszczególnienie			Pruchnik	Hawłowice	Rozbór Długi	Rozbór Okrągły	Jodłówka	Świebodna	Rzeplin	Kramarzówka	Wartość referencyjna (WR)/średnia gminy (ŚR)	Zjawisko kryzysowe
Wskaźniki zjawisk gospodarczych	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania	2014	3,1	1,4	1,9	0,6	1,5	1,4	1,2	0,9	7,6 (WR)	Wartość poniżej wartości referencyjnej
	Wysokość zadłużenia podatkowego na 1 mieszkańca	2015	37,6	67,9	143,8	25,9	55,5	59,1	58,2	37,3	60,67 (ŚG)	Wartość powyżej wartości referencyjnej
Wskaźnik zjawiska środowiskowego	Liczba budynków z azbestem na 100 mieszkańców	2015	13,7	21	12,6	12,8	17,2	32,4	17,2	9,8	17,1(ŚG)	Wartość powyżej wartości referencyjnej
Wskaźniki zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej	2014	97,9%	98,0%	95,0%	93,0%	92,0%	92,3%	87,0%	93,5%	80,2% (WR)	Wartość poniżej wartości referencyjnej
	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	2014	93,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	89,0%	68,7% (WR)	Wartość poniżej wartości referencyjnej
Wskaźniki zjawisk technicznych	Liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków na 1 km2	2014	2,7	0,4	0	0	2,1	0	0	0,1	0,65 (ŚG)	Wartość poniżej wartości referencyjnej
	Liczba interwencji OSP na 100 osób	2015	1,38	1,27	1,8	0,25	0,6	1,63	1,27	1,11	1,16 (ŚG)	Wartość powyżej wartości referencyjnej
	Liczba wydanych pozwoleń na budowę na 100 osób	2015	0,57	0	0,9	0,25	0,16	0,41	0,51	0,87	0,46 (ŚG)	Wartość poniżej wartości referencyjnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

6. Wybór obszarów zdegradowanych

Efektem diagnozy uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych Gminy Pruchnik jest wybranie obszarów zdegradowanych, które charakteryzuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk w badanych obszarach, a w szczególności w sferze społecznej.

W oparciu o przyjętą i przedstawioną w rozdziale IV metodologię wyboru obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji obliczono **Wskaźnik syntetyczny zjawisk społecznych**, **Wskaźnik syntetyczny pozostałych zjawisk** oraz będący ich sumą **finalny Wskaźnik syntetyczny**, które łącznie pozwoliły na wyłonienie przedmiotowych obszarów.

Wskaźnik syntetyczny obliczono odejmując wartości średniej arytmetycznej dla danego wskaźnika wyliczonego dla wszystkich badanych jednostek, od wartości wskaźnika obliczonego dla danej jednostki. Następnie otrzymaną różnicę podzielono przez odchylenie standardowe. Niskie wartości wskaźników odzwierciedlają kryzys w poszczególnych sferach. Im niższa wartość wskaźnika, tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia kryzysu. W niektórych przypadkach, gdy niska wartość wskaźnika jest zjawiskiem pozytywnym wskaźnik po normalizacji został odjęty od wartości 1.

Na podstawie uzyskanego Wskaźnika syntetycznego wybrano 3 główne obszary wiejskie występowania szczególnie nasilonej koncentracji negatywnych zjawisk, są to: **Hawłowice, Rozbórz Długi** oraz **Świebodna**. Obszar miejski poddany analizie jako całość nie wykazał nasilonej koncentracji problemów w badanych sferach, przyjmując częściej wartości korzystniejsze od średniej wielkości referencyjnej badanej zmiennej dla województwa czy Gminy. W wytypowanych w wyniku diagnozy miejscowościach na szczególną uwagę zasługują problemy związane z ubóstwem, bezrobociem, zwiększonym zagrożeniem zanieczyszczeń środowiskowych oraz niewystarczającym wyposażeniem w infrastrukturę techniczną tj. sieć kanalizacyjną.

Na podstawie powyżej przedstawionej definicji, wyliczono wskaźniki syntetyczne dla poszczególnych zjawisk społecznych.

Tabela 26. Wskaźniki syntetyczne poszczególnych zjawisk społecznych w podziale na miejscowości Gminy Pruchnik

Miejscowość Wskaźnik	Pruchnik	Hawłowice	Rozbórz Długi	Rozbórz Okragły	Jodłówka	Świebodna	Rzeplin	Kramarzówka
Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	1,342	-1,632	-0,509	1,679	-0,025	-0,558	0,076	-0,372
Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania	1,638	-0,086	0,684	2,4	0,451	-0,67	1,851	1,734
Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	-0,076	-1,546	0,772	1,243	0,376	-1,681	0,251	0,661
Udział osób starszych w stosunku do ogółu mieszkańców	-0,298	1,002	-0,057	-1,298	0,009	2,054	-0,66	-0,752
Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem	-0,003	0,853	-0,785	1,01	-0,266	0,967	-2,123	0,348
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania	0,047	-2,066	-0,094	1,172	0,776	0,414	-1,003	0,753
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	-1,199	-0,386	0,094	-0,227	0,285	2,376	-0,771	-0,172
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsce zamieszkania	-0,616	-0,916	-0,638	0,418	-0,201	2,422	0,067	-0,536
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	-0,756	-1,341	0,966	0,124	-0,275	1,752	-0,697	0,228

Miejscowość Wskaźnik	Pruchnik	Hawłowice	Rozbórz Długi	Rozbórz Okrągły	Jodłówka	Świebodna	Rzeplin	Kramarzówka
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu wielodzietności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	-0,651	-0,116	1,667	-0,828	-1,139	1,274	0,176	-0,383
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	-0,776	-0,198	-0,828	-0,11	1,996	-0,259	-0,805	0,98
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	-1,15	-0,644	1,207	-0,405	0,828	-0,811	-0,467	1,443
Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	2,078	0,573	-0,701	-0,305	-0,815	-0,389	0,742	-1,184
Wyniki egzaminów 6-klasisty	0,078	0	-0,978	0	0,665	0,43	0	-0,274
Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania	-0,265	-0,35	0,605	-0,331	-1,195	1,174	1,496	-1,134
Frekwencja w wyborach do organów stanowiących jednostki samorządu terytorialnego: rady gminy, na terenie województwa podkarpackiego	0,007	-1,256	-0,769	-0,271	0,936	0,133	1,858	-0,64
Procentowy udział aktywnych czytelników w liczbie zapisanych czytelników	1,129	0,611	-0,29	0,452	0,891	0,229	1,564	0,452

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Przedstawione powyżej wartości zostały znormalizowane, dzięki czemu uzyskany został porównywalny wskaźnik syntetyczny dla każdej z miejscowości. Na jego podstawie wybrane zostały miejscowości najbardziej zdegradowane, tj. o najwyższej koncentracji problemów społecznych.

Tabela 27. Porównywalny wskaźnik syntetyczny zjawisk społecznych w podziale na miejscowości Gminy Pruchnik

Miejscowość	Wartość
Rzeplin	71,054
Rozbórz Okrągły	69,533
Pruchnik	59,412
Jodłówka	40,742
Kramarzówka	40,052
Rozbórz Długi	34,764
Hawłowice	21,611
Świebodna	5,871

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Porównywalny wskaźnik syntetyczny zjawisk społecznych wykazał, że miejscowościami o najniższych jego wartościach są **Świebodna, Hawłowice oraz Rozbórz Długi**. Wskazuje to na dużą koncentrację negatywnych **zjawisk społecznych** na ww. terenach i tym samym klasyfikuje je jako tereny zdegradowane.

Następnie wyliczone zostały wskaźniki syntetyczne dla pozostałych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych dla każdej z miejscowości.

Tabela 28. Wskaźniki syntetyczne poszczególnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w podziale na miejscowości Gminy Pruchnik

Miejscowość Wskaźnik	Pruchnik	Hawłowice	Rozbórz Długi	Rozbórz Okrągły	Jodłówka	Świebodna	Rzeplin	Kramarzówka
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania	2,227	-0,114	0,626	-1,301	0,019	-0,185	-0,413	-0,859
Wysokość zadłużenia podatkowego na 1 mieszkańca	-0,633	0,2	2,283	-0,955	-0,141	-0,044	-0,067	-0,642
Liczba budynków z azbestem na 100 mieszkańców	-0,603	0,525	-0,774	-0,739	-0,062	2,274	-0,06	-1,194
Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej	1,216	1,245	0,398	-0,166	-0,448	-0,363	-1,858	-0,025
Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	1,667	-0,54	-0,54	-0,54	-0,54	-0,54	-0,54	1,572
Liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków na 1 km ²	1,834	-0,258	-0,596	-0,596	1,359	-0,596	-0,596	-0,55
Liczba interwencji OSP na 100 osób	0,43	0,214	1,234	-1,786	-1,088	0,906	0,199	-0,11
Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na budowę na 100 osób	0,359	-1,425	1,365	-0,66	-0,913	-0,161	0,147	1,288

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Po normalizacji powyżej przedstawionych wartości, uzyskany został porównywalny wskaźnik syntetyczny dla każdej z miejscowości. Na jego podstawie wybrane zostały miejscowości o najwyższej koncentracji problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Tabela 29. Porównywalny wskaźnik syntetyczny pozostałych zjawisk w podziale na miejscowości Gminy Pruchnik

Miejscowość	Wartość
Kramarzówka	-22,161
Rozbórz Okrągły	-24,263
Pruchnik	-27,172
Hawłowice	-31,259
Jodłówka	-33,173
Rzeplin	-34,962
Świebodna	-41,056
Rozbórz Długi	-48,832

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Analiza wskaźników syntetycznych poszczególnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych wykazała, że najbardziej zdegradowanymi miejscowościami są: Rozbórz Długi, Świebodna oraz Rzeplin. Natomiast najmniejsza koncentracja negatywnych zjawisk obserwuje się w Kramarzówce, a także Rozborzu Okrągłym oraz Pruchniku.

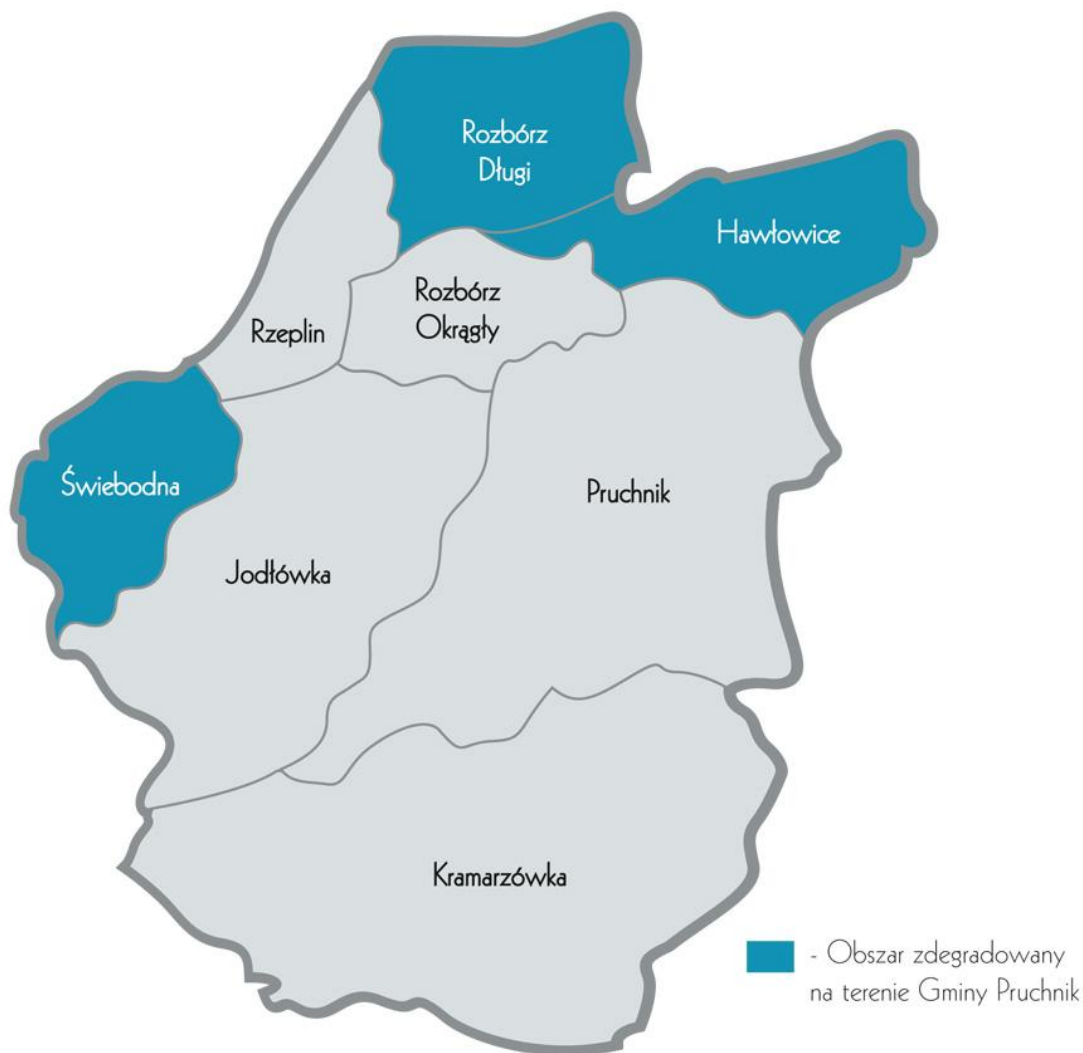
Po normalizacji wszystkich wyżej wyszczególnionych wartości uzyskano porównywalny wskaźnik syntetyczny dla każdej z miejscowości, na podstawie którego wyznaczono trzy miejscowości, dla których wskaźnik był najniższy – **Świebodna**, **Rozbórz Długi** oraz **Hawłowice**. Następnie na ich terenach wyznaczono obszary rewitalizacji.

Tabela 30. Podsumowanie porównywalnych wskaźników syntetycznych w podziale na miejscowości Gminy Pruchnik

Miejscowość	Wartość
Rozbórz Okrągły	45,27
Rzeplin	36,092
Pruchnik	32,241
Kramarzówka	17,891
Jodłówka	7,569
Hawłowice	-9,648
Rozbórz Długi	-14,068
Świebodna	-35,186

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Mapa 2. Obszar zdegradowany na terenie Gminy Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne

7. Wybór obszaru rewitalizacji

Synteza wyników przeprowadzonej diagnozy uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technicznych i przestrzenno – funkcjonalnych Gminy oraz oczekiwania i potrzeby wynikające z diagnozy i zgłaszane przez interesariuszy programu podczas spotkań konsultacyjnych pozwoliły na wyodrębnienie obszaru rewitalizacyjnego na terenie trzech miejscowości: **Hawłowice, Rozbórz Długi i Świebodna.**

Wybór obszaru do rewitalizacji jest zgodny z trzema kryteriami określonymi Instrukcji Przygotowania Programów Rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 tj.:

- stwierdzenie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z innymi negatywnymi zjawiskami,
- uznanie, że obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy,
- obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz nie jest zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Poniżej przedstawiono informacje o spełnieniu poszczególnych kryteriów:

Kryterium I: stwierdzenie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z innymi negatywnymi zjawiskami:

Wyznaczony obszar rewitalizacji został porównany do wartości referencyjnych wskazanych przez IZ RPO w Instrukcji przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

Zgodnie z przytoczonym dokumentem, obszar rewitalizacji powinien charakteryzować się degradacją minimum czterech wskaźników, maksymalnie po jednej z każdej kategorii.

W skład analizowanego obszaru rewitalizacji wchodzi trzy miejscowości, w których zdiagnozowano opisane poniżej zjawiska kryzysowe.

Wybór wskaźników był podzielony na dwa etapy. Pierwszym etapem było obliczanie danego wskaźników dla miejscowości, a następnie obliczenie wskaźników dla całego obszaru wyznaczonego do rewitalizacji.

Uzyskane wartości wskaźników odniesiono do mierników referencyjnych wskazanych dla województwa podkarpackiego.

Tabela 31. Wykaz wybranych wartości wskaźników dla obszaru rewitalizacji zgodnych z Instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020

Kategoria	Wskaźniki	Obszar rewitalizacji	Wartość referencyjna RPO	Zjawisko kryzysowe	Hawłowice	Rozbórz Długi	Świebodna
Pomoc społeczna	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania (2014r.)	8,2	6,1	Wartość powyżej wartości referencyjnej	6,2	6,7	11,7
Rynek pracy	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem (2014r.)	67,7%	61,50%	Wartość powyżej wartości referencyjnej	70,0%	62,3%	70,8%
Podmioty gospodarcze	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania - ogółem (2014r.)	1,6	7,6	Wartość poniżej wartości referencyjnej	1,4	1,9	1,4
Ochrona środowiska	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (2014 r.)	0,0%	68,7%	Wartość poniżej wartości referencyjnej	0,00%	0,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Określono również dodatkowe wskaźniki informujące o zjawiskach kryzysowych:

Tabela 32. Pozostałe wskaźniki potwierdzające sytuację kryzysową

Kategoria	Wskaźniki	Obszar rewitalizacji	Średnia dla Gminy	Zjawisko kryzysowe	Hawłowice	Rozbórz Długi	Świebodna
Wysoki poziom zagrożenia zjawiskami technicznymi	Liczba interwencji OSP na 100 osób	1,57	1,16	Wartość powyżej wartości średniej dla Gminy	1,27	1,8	1,63
	Liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków na 1 km ²	0,13	0,65	Wartość poniżej wartości średniej dla Gminy	0,4	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Miejscowości wyznaczone do rewitalizacji są obszarem koncentracji różnych zjawisk kryzysowych, w tym szczególnie problemów o charakterze społecznym. Według danych Ośrodka Pomocy Społecznej i Urzędu Miejskiego w Pruchniku wartość wskaźnik **Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania** wynosiła:

- Hawłowice wskaźnik osiągnięto na poziomie 6,2
- Rozbórz Długi wskaźnik osiągnięto na poziomie 6,7
- Świebodna wskaźnik osiągnięto na poziomie 11,7.

Na obszarze rewitalizacyjnym wskaźnik Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania był wyższy o dwa punkty od wartości referencyjnej. Niechlubnym liderem została Świebodna gdzie wskaźnik wyniósł 11,7. Wskaźnik powyżej wartości referencyjnej 6,1 określa zjawisko kryzysowe.

Wskaźnik ten jest ważną informacją informującą o pogarszającej się sytuacji społecznej na terenie obszarów wyznaczonych do rewitalizacji. Najwięcej osób korzystało ze świadczeń pomocy ze względu na ubóstwo (32%), następnie wysoką liczbę osób zarejestrowano które korzystały ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na wielodzietność (19%) i niepełnosprawność (19%).

Kolejnym wskaźnikiem określającym sytuację kryzysową jest wskaźnik **Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych w 2014 ogółem** określający sytuację na rynku pracy. Wartość otrzymanego miernika dla obszaru rewitalizacji wyniosła 67,7% i była wyższa o około 6% niż wartość referencyjna dla województwa (61,5%). W miejscowościach wskaźnik uzyskał następujące wartości :

- w Hawłowicach wskaźnik osiągnięto na poziomie 70,0%
- w Rozborzu Długim wskaźnik osiągnięto na poziomie 62,3%
- w Świebodnej wskaźnik osiągnięto na poziomie 70,8%

Wskaźnik powyżej wartości referencyjnej 61,50% określa zjawisko kryzysowe. Najgorszą sytuację kryzysową odnotowano w miejscowościach Hawłowice i Świebodna.

Długotrwale bezrobocie prowadzi do niekorzystnych trendów społecznych i gospodarczych np. pogorszenia sytuacji materialnej rodzin, izolacji społeczeństwa czy rozwoju patologii. W konsekwencji przekłada się to na pozostałe sektory życia takie jak: niska aktywność gospodarcza mieszkańców oraz rozwój wykluczenia społecznego.

Następnym omawianym wskaźnikiem określającym sytuację kryzysową na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji jest wskaźnik **Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2014 – ogółem**.

Sytuacja wygląda następująco dla poszczególnych miejscowości:

- Hawłowice wskaźnik osiągnięto na poziomie 1,4
- Rozbórz Długi wskaźnik osiągnięto na poziomie 1,9
- Świebodna wskaźnik osiągnięto na poziomie 1,4

Według danych na koniec 2014 roku zarejestrowanych było 156 przedsiębiorstw. Na obszarze rewitalizacji znalazło się ich 23, co stanowi zaledwie 14% aktywnych przedsiębiorców ogółem. Na obszarze rewitalizacji wskaźnik określający liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wyniósł 1,6 co w porównaniu do województwa podkarpackiego (7,6) stanowi znacznie niższy miernik. Wskaźnik poniżej wartości referencyjnej 7,6 określa się jako zjawisko kryzysowe.

Niniejszy wskaźnik jednoznacznie obrazuje zły stan gospodarki w Gminie. Na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji wskaźnik osiągnął wartość ponad trzykrotnie niższą niż wartość referencyjna. Jedną z przyczyn sytuacji gospodarczej w Gminie jest w dużej mierze spora odległość od głównych aglomeracji województwa, co z kolei nie sprzyja inwestycjom dużych przedsiębiorstw o charakterze ogólnokrajowym i regionalnym.

Ostatnim wskaźnikiem określającym złą sytuację jest wskaźnik dotyczący ochrony środowiska tj. **Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w 2014 r.** Miernik wynosi wskaźnika 0,00% ponieważ w omawianych miejscowościach brak jest sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik poniżej wartości referencyjnej 68,7% określa się jako zjawisko kryzysowe.

Dodatkowo wybrane zostały dwa wskaźniki które również potwierdzają sytuację kryzysową na wybranym terenie rewitalizacyjnym.

Pierwszym z nich jest wskaźnik **Liczba interwencji OSP na 100 osób.** Wskaźnik osiągnięto na poziomie 1,57 jest on większy od średniej obliczonej dla Gminy. Również wskaźnik ten został przekroczony w poszczególnych miejscowościach, gdzie wyniósł w:

- Hawłowicach wskaźnik osiągnięto na poziomie 1,27
- Rozborzu Długim wskaźnik osiągnięto na poziomie 1,8
- Świebodnej wskaźnik osiągnięto na poziomie 1,63.

Wskaźnik powyżej średniej dla Gminy 1,16 określa zjawisko kryzysowe.

Wyższa liczba interwencji może być skorelowana ze złym stanem technicznym urządzeń grzewczych zabudowy mieszkaniowej, złym stanem instalacji elektrycznej lub niekorzystnymi warunkami pogodowymi.

Ostatnim badanym wskaźnikiem jest wskaźnik **Liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków na 1 km².** Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacyjnego wyniosła 0,13 jest znacznie niższa niż średnia dla Gminy. Analizując wskaźnik z uwzględnieniem poszczególnych miejscowości tylko na terenie Hawłowic znajdują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków. Na terenie pozostałych miejscowości nie ma zabytków wpisanych do rejestru zabytków. Wskaźnik poniżej średniej dla Gminy 0,65 określa zjawisko kryzysowe.

Brak zabytków znacznie obniża atrakcyjność i wartość turystyczną terenu. Liczba zabytków na danym terenie wpływa na ruch turystyczny oraz podnosi atrakcyjność miejsca.

Kryterium II: uznanie, że obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy

Wybrany obszar do rewitalizacji stanowi szczególne znaczenie dla rozwoju Gminy Pruchnik ze względu iż spełnia wiele istotnych funkcji min. społeczną, religijną, sportową, mieszkaniową.

Obszar ten charakteryzuje się następującym potencjałem:

- atrakcyjnym położeniem geograficznym i topograficznym,
- czystym powietrzem,
- kompleksową infrastrukturą tj. gaz, woda, prąd, telefon,
- niewielkim kosztem zatrudnienia miejscowej ludności w przypadku przyciągnięcia inwestora do miejscowości,
- niską przestępczością
- uregulowaną scaleniem gospodarkę gruntową

Ze względu na swoją atrakcyjność oraz wielofunkcyjność tereny te stanowią bardzo duże znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego całej Gminy.

Rozwój obszaru wyznaczonego do rewitalizacji jest spójny z założonymi celami w dokumentach strategicznych Gminy tj.:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pruchnik na lata 2014 – 2020,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pruchnik,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pruchnik na lata 2014 – 2020,
- Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Świebodna,
- Plan Odnowy Miejscowości Hawłowice.

Dokładany opis powiązań zamieszczono w rozdziale 9.

Zatem omawiany obszar jest obszarem o znacznym potencjalne wewnętrznym i niezwykle ważnym znaczeniu dla rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Pruchnik. Niemniej jednak, ze względu na występowanie różnych zjawisk kryzysowych obszar ten wymaga wsparcia w ramach procesu rewitalizacji w celu wyeliminowania lub ograniczenia problemów i barier rozwojowych oraz wzmocnienia jego wewnętrznego potencjału rozwojowego.

Zaniechanie zintegrowanych i przemyślanych działań na wskazanych obszarach zahamuje rozwój lokalnej przedsiębiorczości, obniży jakość życia mieszkańców, doprowadzi do dalszej degradacji przestrzeni lokalnej.

Kryterium III: obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Do obszaru objętego rewitalizacją zakwalifikowano 16,03 km² co stanowi 19,96 % całkowitej powierzchni Gminy.

Zakwalifikowany obszar znajduje się na terenie zdegradowanym w trzech miejscowościach tj. Hawłowice, Świebodna i Rozbórz Długi. Całkowita powierzchnia obszaru zdegradowanego wyniosła 20,92 km² jednakże, aby kryterium zostało

spełnione obszar wyznaczony do rewitalizacji został pomniejszony do powierzchni 16,03km². Obszar zdegradowany niezakwalifikowany do obszaru rewitalizacji posiada wielkości 4,89 km² i stanowią go tereny niezamieszkałe tj.: lasy i grunty uprawne. Podział został przeprowadzony na podstawie klasyfikacji działek. Szczegółowy opis wyłączonej powierzchni znajduje się w załączniku nr 2.

Tabela 33. Powierzchnia wyłączona z obszaru rewitalizacji na terenie miejscowości Hawłowice, Świebodna i Rozbórz Długi

Hawłowice		
Liczba działek	Powierzchnia w ha	Wielkość w km ²
142	206,40	2,06
Świebodna		
Liczba działek	Powierzchnia w ha	Wielkość w km ²
286	208,47	2,08
Rozbórz Długi		
Liczba działek	Powierzchnia w ha	Wielkość w km ²
98	118,17	1,18
Łącznie		
Liczba działek	Powierzchnia w ha	Wielkość w km ²
491	489,92	4,89

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Tabela 34. Obszar wyznaczony do rewitalizacji

Miejscowość	Całkowita powierzchnia w km²	Wykluczona powierzchnia w km² (grunty orne, lasy)	Obszar wyznaczony do rewitalizacji w km²
Hawłowice	8,11	2,06	6,05
Rozbórz Długi	6,68	1,18	5,50
Świebodna	6,13	2,08	4,05
Razem	20,92	4,89	15,60

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Tabela 35. Całkowity obszar powierzchni Gminy Pruchnik

Miejscowość	Powierzchnia	
	Wielkość (km ²)	Procentowy udział
Hawłowice	8,11	10,1%
Jodłówka	12,13	15,1%
Kramarzówka	18,72	23,3%
Pruchnik	19,89	24,8%
Rozbórz Okrągły	3,77	4,7%
Rozbórz Długi	6,68	8,3%
Rzeplin	4,87	6,1%
Świebodna	6,13	7,6%
Razem	80,30	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Podsumowując całkowita powierzchnia Gminy Pruchnik wynosi 80,30 km². Powierzchnia obszaru wybranego do rewitalizacji wynosi 15,60 km² co stanowi 19,43% powierzchni Gminy Pruchnik.

Do obszaru rewitalizacyjnego zakwalifikowano wszystkich mieszkańców z miejscowości z miejscowości Hawłowice, Świebodna i Rozbórz Długi. Liczba osób zamieszkujących obszar rewitalizacji wynosi 1773 osób co stanowi 17,70% całkowitej liczby mieszkańców Gminy.

Tabela 36. Liczba mieszkańców w Gminie Pruchnik

Miejscowość	Ludność w Gminie Pruchnik	
	Liczba mieszkańców	Procentowy udział
Hawłowice	471	4,7%
Jodłówka	1819	18,2%
Kramarzówka	1716	17,2%
Pruchnik	3828	38,4%
Rozbórz Okrągły	445	4,5%
Rozbórz Długi	811	8,1%
Rzeplin	395	4,0%
Świebodna	491	4,9%
Razem	9976	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Gminę Pruchnik zamieszkuje 9976 mieszkańców natomiast na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji mieszka 1773 osoby. Obszar rewitalizacji objął wszystkich mieszkańców obszarów zdegradowanych tj. w:

- Hawłowicach – 471 mieszkańców,
- Świebodnej – 491 mieszkańców,
- Rozborzu Długim – 811 mieszkańców.

Reasumując zgodnie z Instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Wyznaczony obszar rewitalizacyjny zamieszkuje 1773 osoby co stanowi 17,70% wszystkich mieszkańców Gminy natomiast wielkość obszaru objętego rewitalizacją wynosi: 16,03 km² co stanowi 19,96% powierzchni Gminy.

Tabela 37. Tabela Wybór obszaru do rewitalizacji

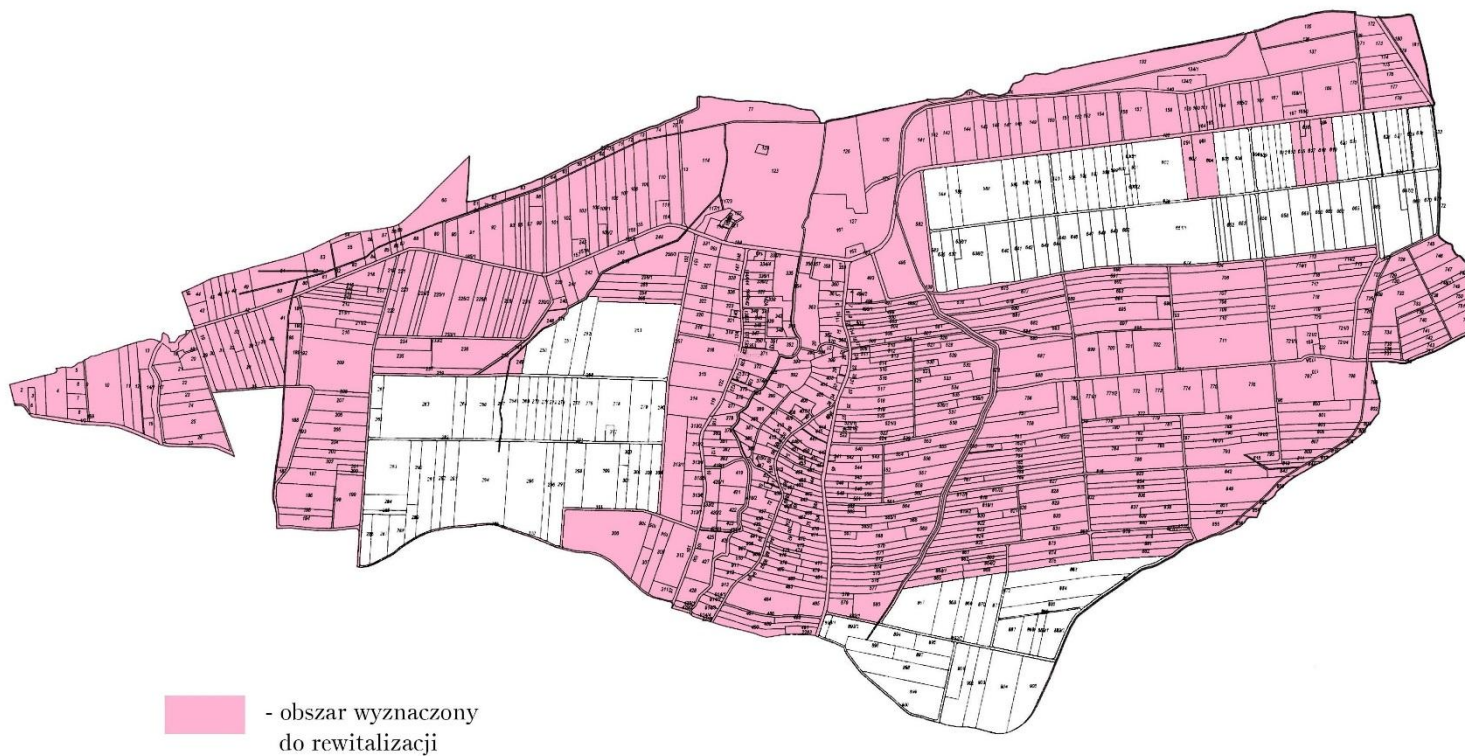
Miejscowość	Wielkość (km²)	Procentowy udział	Liczba mieszkańców	Procentowy udział
Hawłowice	6,48	8,07%	471	4,70%
Świebodna	5,50	6,85%	491	4,90%
Rozbórz Długi	4,05	5,04%	811	8,10%
Suma	16,03	19,96%	1773	17,70%

Źródło: Opracowanie własne

Poniżej przedstawiono charakterystykę wybranego obszaru do rewitalizacji z podziałem na poszczególne miejscowości.

Mapa 3. Obszar wyznaczony do rewitalizacji w Hawłowicach

HAWŁOWICE

Źródło: Opracowanie własne.

Pod względem funkcjonalnym **Obszar wyznaczony do rewitalizacji** w miejscowości Hawłowice pełni następujące funkcje:

- społeczną – Wiejski Dom Kultury wraz z remizą Ochotniczej Straży Pożarnej,
- religijną – Kościół p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła, Cerkiew Wniebowstąpienia Pańskiego,
- sportową – Stadion z szatnią
- mieszkaniową.

Przeprowadzona diagnoza uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technicznych i przestrzenno – funkcjonalnych Gminy z rozdziału nr 4, wyniki badań ankietowych mieszkańców oraz spotkań z interesariuszami programu rewitalizacji wskazują na przedstawione w poniższej tabeli zagrożenia i potencjały obszaru.

Tabela 38. Wykaz zdiagnozowanych zagrożeń i potencjałów w miejscowości Hawłowice

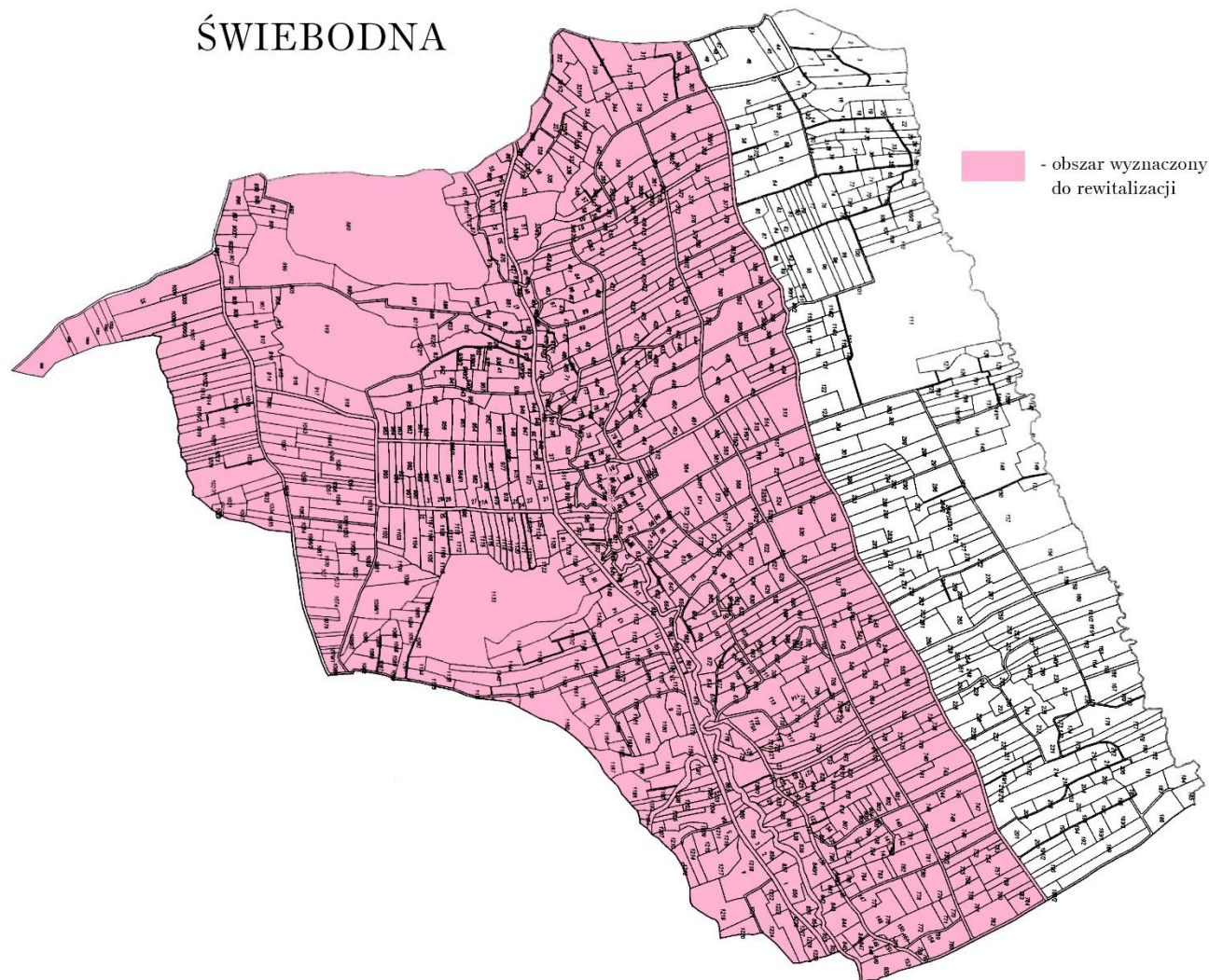
Kluczowe zjawiska	Zagrożenia	Potencjały
Społeczne	➤ Najniższe saldo migracji, ➤ Bardzo niski przyrost naturalny, ➤ Wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych w ogóle do osób bezrobotnych, ➤ Wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ➤ Brak placówek edukacyjnych, ➤ Niska liczba organizacji pozarządowych ➤ Niezadawalający poziom uczestnictwa w życiu obywatelskim (frekwencja wyborcza) ➤ Niska aktywność czytelnicza	➤ Niski odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym, ➤ Niski odsetek osób bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym, ➤ Stosunkowo wysoki udział w aktywności czytelniczej ➤ Niska przestępczość
Pozostałe (w tym, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno – funkcjonalne, techniczne)	➤ Niski wskaźnik przedsiębiorczości, ➤ Wysoki wskaźnik zadłużenia podatkowego mieszkańców ➤ Wysoki poziom zagrożenia zdrowia	➤ Ciekawe położenie geograficzne i topograficzne, ➤ Czyste powietrze, ➤ Mocna infrastruktura- gaz, woda, prąd, telefon, ➤ Możliwości kupna

	mieszkańców ze względu na duże pokłady azbestu, ➤ Niewielka liczba zabytków, ➤ Niedostępność gminnej infrastruktury kanalizacyjnej, ➤ Relatywnie wysoka liczba zdarzeń wymagająca interwencji służb kryzysowych, ➤ Brak wydanych decyzji o warunkach zabudowy. ➤ Uregulowana scaleniem gospodarka gruntowa	gruntów pod działalność gospodarczą, ➤ Niewielki koszt zatrudnienie miejscowej ludności w przypadku przyciągnięcia inwestora do miejscowości,
--	---	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy.

Mapa 4. Obszar wyznaczony do rewitalizacji w Świebodnej

ŚWIEBODNA

Źródło: Opracowanie własne.

Pod względem funkcjonalnym **Obszar wyznaczony do rewitalizacji** w miejscowości Świebodna pełni następujące funkcje:

- społeczną – Szkoła Podstawowa, świetlica wiejska wraz z remizą Ochotniczej Straży Pożarnej,
- religijną – Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia,
- mieszkaniową.

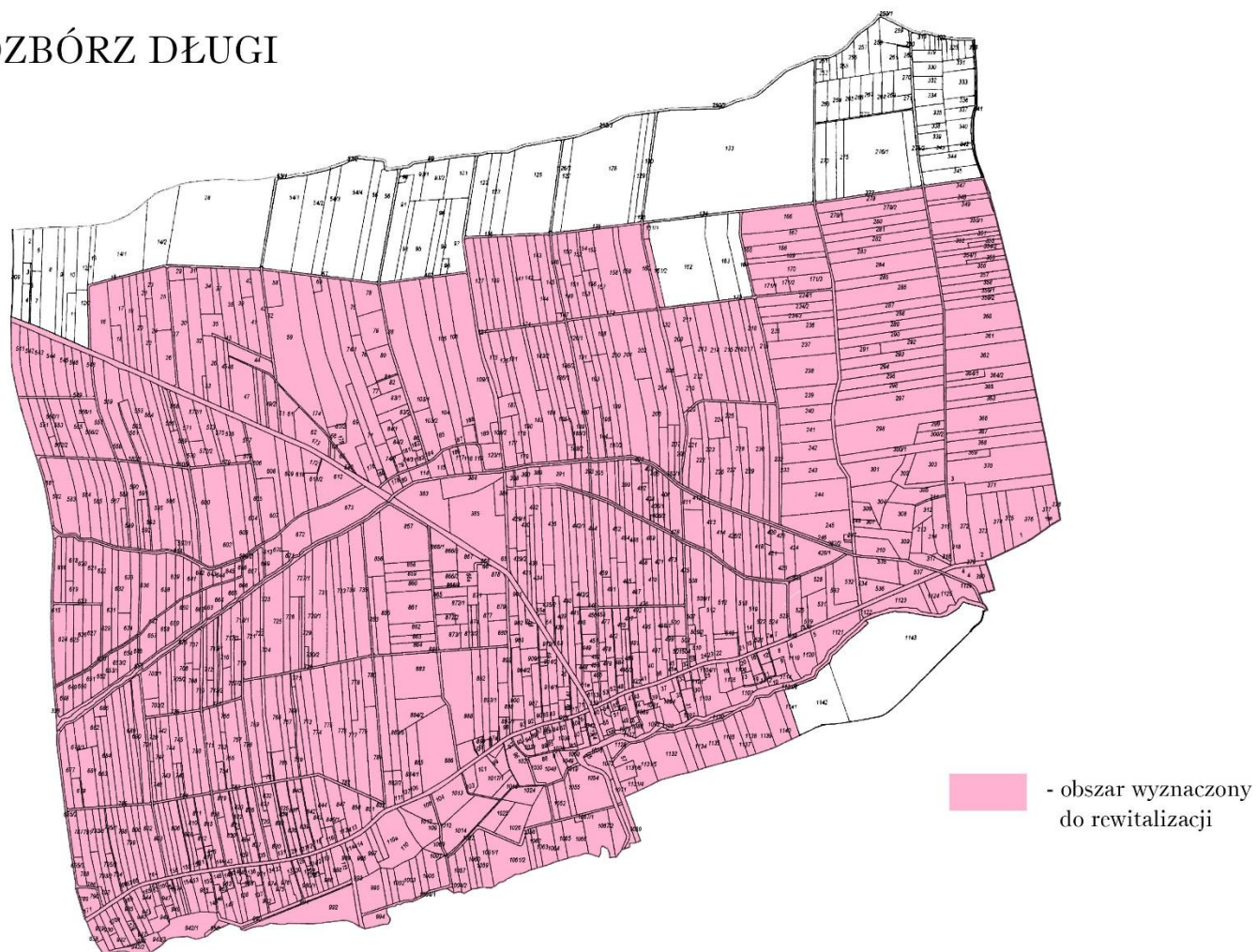
Tabela 39. Wykaz zdiagnozowanych zagrożeń i potencjałów w miejscowości Świebodna

Kluczowe zjawiska	Zagrożenia	Potencjały
Społeczne	➤ Duży odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym, ➤ Najniższy w Gminie przyrost naturalny, ➤ Wysoki wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do osób bezrobotnych ogółem, ➤ Wysoki udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, ➤ Duża ilość osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, ➤ Niskie wyniki z egzaminów 6 - klasistów	➤ Wysokie saldo migracji, ➤ Stosunkowo wysoki udział w aktywności czytelniczej, ➤ Zadawalający poziom uczestnictwa w życiu obywatelskim (frekwencja wyborcza). ➤ Relatywnie wysokie wyniki edukacyjne. ➤ Niska przestępczość ➤ Relatywnie wysoka liczba organizacji pozarządowych
Pozostałe (w tym, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno – funkcjonalne, techniczne)	➤ Niski wskaźnik przedsiębiorczości, ➤ Bardzo wysoki poziom zagrożenia zdrowia mieszkańców ze względu na duże pokłady azbestu, ➤ Brak zabytków, ➤ Niedostępność gminnej infrastruktury kanalizacyjnej, ➤ Relatywnie wysoka liczba zdarzeń wymagająca interwencji służb kryzysowych, ➤ Niewielka liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy	➤ Relatywnie niskie zadłużenie podatkowe mieszkańców, ➤ Ciekawe położenie geograficzne i topograficzne, ➤ Czyste powietrze, ➤ Mocna infrastruktura-gaz , woda, prąd, telefon, Internet ➤ Możliwości kupna gruntów pod działalność gospodarczą, ➤ Niewielki koszt zatrudnienie miejscowej ludności w przypadku przyciągnięcia inwestora do miejscowości, ➤ Uregulowana scaleniem gospodarka gruntowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy.

Mapa 5. Obszar wyznaczony do rewitalizacji w Rozborzu Długim

ROZBÓRZ DŁUGI

Źródło: Opracowanie własne.

Pod względem funkcjonalnym **Obszar wyznaczony do rewitalizacji** w miejscowości Rozbórz Długi pełni następujące funkcje:

- społeczną – Szkoła Podstawowa, świetlica wiejska wraz z remizą Ochotniczej Straży Pożarnej,
- mieszkaniową.

Tabela 40. Wykaz zdiagnozowanych zagrożeń i potencjałów w miejscowości Rozbórz Długi

Kluczowe zjawiska	Zagrożenia	Potencjały
Społeczne	➤ Wysoki odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym, ➤ Wysoki wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do osób bezrobotnych ogółem ➤ Wysoki udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, ➤ Duża ilość osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, ➤ Relatywnie słabsze wyniki edukacyjne, ➤ Relatywnie niski udział w aktywności czytelniczej.	➤ Wysokie saldo migracji, ➤ Niski odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym, ➤ Wysoki przyrost naturalny, ➤ Wysoka liczba organizacji pozarządowych ➤ Zadawalający poziom uczestnictwa w życiu obywatelskim (frekwencja wyborcza). ➤ Niska przestępczość
Pozostałe (w tym, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno – funkcjonalne, techniczne)	➤ Niski wskaźnik przedsiębiorczości, ➤ Najwyższy w Gminie poziom zadłużenia podatkowego na mieszkańca, ➤ Wysoki poziom zagrożenia zdrowia mieszkańców ze względu na duże pokłady azbestu, ➤ Brak zabytków, ➤ Niedostępność gminnej infrastruktury kanalizacyjnej, ➤ Najwyższa w Gminie liczba zdarzeń wymagająca interwencji służb kryzysowych na mieszkańca, ➤ Niewielka liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy,	➤ Ciekawe położenie geograficzne i topograficzne, ➤ Czyste powietrze, ➤ Mocna infrastruktura- gaz , woda, prąd, telefon, Internet ➤ Możliwości kupna gruntów pod działalność gospodarczą, ➤ Niewielki koszt zatrudnienie miejscowej ludności w przypadku przyciągnięcia inwestora do miejscowości, ➤ Uregulowana scaleniem gospodarka gruntowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy.

Mając na uwadze zarówno występowanie różnorodnych zjawisk i zagrożeń kryzysowych na obszarze rewitalizacji uwzględniając wewnętrzny potencjał tego obszaru i jego znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego całej Gminy, zdiagnozowane i uwzględnione zostały następujące potrzeby w zakresie rewitalizacji:

1. ograniczenie skali występowania problemów społecznych (w szczególności przeciwdziałanie zjawiskom oraz procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej, wyrównywanie szans i dostępności do usług grupom defaworyzowanym, wzmocnienie więzi i integracji społecznej) w szczególności przez:
 - stworzenie nowych miejsc pracy,
 - podniesienie aktywności przedsiębiorczej i zawodowej mieszkańców,
 - aktywizacji gospodarczej obszaru i jego mieszkańców,
 - wyrównywanie szans i dostępności do usług grupom defaworyzowanym,
 - nauka dzieci i młodzieży pełnego uczestnictwa w życiu gospodarczym, politycznym i kulturalnym,
 - stworzenie oferty dotyczącej spędzenia wolnego czasu w szczególności dla zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - wzmocnienie więzi i integracji społecznej,
 - wzmocnieniu tożsamości lokalnej i integracji społecznej mieszkańców,
 - wykorzystaniu potencjału i dziedzictwa lokalnego obszarów rewitalizacji do celów turystycznych.
2. adaptacja i przystosowanie do pełnienia nowych funkcji społecznych oraz gospodarczych istniejących obiektów publicznych służących zaspokajaniu różnych potrzeb mieszkańców a szczególności związanych z przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu
3. poprawa istniejącego stanu infrastruktury technicznej.

8. Założenia programu rewitalizacji

8.1. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Głównym efektem działań rewitalizacyjnych założonych w Programie Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2023 jest ograniczenie negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno - funkcjonalnej oraz wzmocnienie potencjału wytypowanych obszarów rewitalizacji w celu harmonijnego i zrównoważonego rozwoju całej Gminy. W efekcie wdrożenia Programu Rewitalizacji do 2023 roku Gmina Pruchnik stanie się obszarem stwarzającym optymalne warunki życia dla swoich mieszkańców, a także warunki do rozwoju ruchu turystycznego i gospodarczego obszaru.

Wizja wyprowadzania obszarów zdegradowanych i rewitalizacyjnych Gminy Pruchnik ze stanu kryzysowego stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie 2023 roku. Określa ona stan docelowy, do którego dążyć będzie przede wszystkim szeroka grupa interesariuszy Programu Rewitalizacji, tj. władze samorządowe oraz ich partnerzy (min. organizacje pozarządowe, OPS, CKSiT, LKS, Stowarzyszenia), wykorzystując przy tym możliwości płynące z mocnych stron i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja ukierunkowana

jest prognostycznie, określa cel do osiągnięcia którego zmierza Gmina Pruchnik. Cel ten jest również zbieżny z innymi dokumentami strategicznymi, do jakiego zmierza Gmina Pruchnik.

Wizja wyprowadzenia obszarów rewitalizacyjnych Gminy Pruchnik ze stanu kryzysowego:

**AKTYWNA I ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ GMINY
PRUCHNIK W PEŁNI WYKORZYSTUJE POTENCJAŁ
KULTUROWY, HISTORYCZNY I PRZYRODNICZY OBSZARU,
TWORZĄC BEZPIECZNE I PRZYJAZNE MIEJSCE DO ŻYCIA
ORAZ ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY**

Wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru wyznaczonego do rewitalizacji oraz osiągnięcie założonej wizji będzie możliwe dzięki zintegrowanym działaniom na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki, w tym zwłaszcza:

- zmniejszeniu bezrobocia
- zmniejszenia zjawiska wykluczenia społecznego wśród mieszkańców,
- zapobieganiu wykluczeniu społecznemu
- aktywizacji gospodarczej obszaru i jego mieszkańców,
- wyrównywaniu szans i dostępności do usług grupom defaworyzowanym,
- wzmocnienie więzi i integracji społecznej
- wzmocnieniu tożsamości lokalnej mieszkańców,
- wykorzystaniu potencjału i dziedzictwa lokalnego obszarów rewitalizacji do celów turystycznych.

8.2. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań

Tabela 41. Wykaz celów Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik

CEL GŁÓWNY PROGRAMU REWITALIZACJI		
Pobudzenie gospodarczo – społeczne obszarów zdegradowanych Gminy Pruchnik poprzez kompleksowe projekty rewitalizujące		
CELE STRATEGICZNE PROGRAMU REWITALIZACJI		
I. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze Gminy celem przywrócenia i nadania im nowych funkcji edukacyjnych i kulturalnych	II. Redukcja negatywnych zjawisk społecznych na obszarach zdegradowanych Gminy poprzez aktywizację społeczną i gospodarczą mieszkańców	III. Poprawa publicznej infrastruktury, związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, sportowych oraz komunikacyjnych
CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU REWITALIZACJI		
I.1. Zachowanie oraz ochrona lokalnego dziedzictwa kulturowego	II.1. Aktywizacja ekonomiczna mieszkańców poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej	III.1. Stworzenie infrastruktury turystycznej i sportowo – rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców i turystów
I.2. Wspieranie inicjatyw edukacyjno – historycznych	II.2. Przeciwdziałanie procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej	III.2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej
I.3. Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców wokół dziedzictwa kulturowego	II.3. Wzmocnienie procesów integracji i aktywizacji mieszkańców	
	II.4. Stworzenie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców	

Źródło: Opracowanie własne.

8.3. Karty podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 42. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 1

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1		
1.	Nazwa / tytuł	Rewitalizacja Gminy Pruchnik skutecznym sposobem na rozwój Gminy
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Gmina Pruchnik
3.	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie?	TAK Stowarzyszenia, Szkoły, Ochotnicza Straż Pożarna, Senior Wigor, Ośrodek Pomocy Społecznej, Ludowe Kluby Sportowe
4.	Planowane źródło finansowania	RPO WP 2014-2020, Działanie 6.3, PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.4.1, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Program Senior+, Budżet JST, Prywatne źródła finansowania, np. środki stowarzyszeń
5.	Miejsce realizacji	Świebodna, Hawłowice
6.	Planowany termin realizacji	2018 - 2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	W ramach przedsięwzięcia zaplanowano następujące zadania: 1) Zagospodarowanie części pomieszczeń szkolnych oraz terenu wokół szkoły w Świebodnej. W ramach tego zadania zaplanowano: zagospodarowanie niewykorzystanych sal szkolnych w których odbywać się będą min. zajęcia w ramach projektu: <u>Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym</u> lub w ramach innych projektów społecznych np. zajęcia edukacyjne dla młodzieży. Dodatkowo w ramach przeciwdziałaniu zjawiskom wykluczenia społecznego oraz zwiększenia integracji mieszkańców w budynku będzie utworzony Klub Kultury i Rekreacji. W godzinach otwarcia Klubu mieszkańcy będą mogli korzystać z księgozbioru oraz Internetu, a także stołu bilardowego, stołu do tenisa czy piłkarzyków. Ponadto organizowane będą tematyczne wieczory filmowe. Będzie również zagospodarowany teren wokół szkoły, tj. poprzez budowę placu zabaw, kortu tenisowego, boiska szkolnego. Po wyposażeniu go w odpowiedni sprzęt umożliwi prowadzenie zajęć sportowych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Wspierane inwestycje będą uwzględniały

		dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach aktywizowania i reintegrowania osób wykluczonych społecznie w szczególności dzieci z rodzin dysfunkcyjnych będą prowadzone zajęcia typu „streetworking”. Głównym zadaniem Streetworkerów jest nauka dzieci i młodzieży organizacji wolnego czasu i pokazywanie różnych sposobów na wykorzystanie tego czasu 2) Zagospodarowanie terenu i doposażenie Świetlicy Wiejskiej oraz Remizy OSP w Świebodnej. W ramach tego zadania zaplanowano: Pomieszczenia znajdujące się w tym budynku zostaną przystosowane do prowadzenia zajęć z zakresu utworzenia podmiotu ekonomii społecznej w ramach projektu: <u>Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej</u>. W również w budynku będą się mieścić powstałe w ramach projektu podmioty ekonomii społecznej. Dodatkowo będą tutaj organizowane imprezy tematyczne służące integracji mieszkańców np. dzień seniora, dzień matki, kobiet, dzień dziecka, różnego rodzaju kursów specjalistycznych podnoszących kwalifikacje mieszkańców, zajęcia dla młodzieży, zajęcia sportowe. Również tutaj będą promowane wyroby w ramach powstałego podmiotu ekonomii społecznej. W miejscowości jest również niedobór miejsc rekreacyjno-sportowych, gdzie wszyscy mieszkańcy bez względu na wiek mogliby spędzać czas wolny. Dlatego idealnym rozwiązaniem jest utworzenie zewnętrznej siłowni, z której korzystać mogą także osoby starsze chcące poprawić kondycję stawów, mięśni i całego ciała. Przy Remizie istnieje grzybek taneczny, zadaszony grill oraz plac, z którego można korzystać zarówno w słoneczne jak i deszczowe dni. Aby zapewnić właściwe wykorzystanie terenu należy zagospodarować teren wokół obiektu (parkingi, nasadzenia roślin ozdobnych, montaż ławek, remont grzybka a także montaż urządzeń np. zewnętrznego stołu do tenisa, czy piłkarzyków. Wspierane inwestycje będą uwzględniały dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych W ramach aktywizowania i reintegrowania osób wykluczonych społecznie w szczególności dzieci z rodzin dysfunkcyjnych będą prowadzone zajęcia typu „streetworking”. Głównym zadaniem Streetworkerów jest nauka dzieci i młodzieży
--	--	---

		organizacji wolnego czasu i pokazywanie różnych sposobów na wykorzystanie tego czasu. 3) Zagospodarowanie budynku szkoły w Hawłowicach. W ramach tego zadania zaplanowano: zagospodarowanie budynku szkoły umożliwi prowadzenie zajęć w ramach dwóch projektów: <u>Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej lub innych projektów społecznych np. zajęcia edukacyjne dla młodzieży.</u> Dodatkowo w budynku będzie utworzony Dom dziennego pobytu. Będą mogli tutaj przebywać osoby wykluczone społecznie m.in. Osoby starsze, samotne, chore. Jest to bardzo dobra lokalizacja do rekreacji ponieważ za szkołą znajduje się niewielki staw oraz działka, którą można zagospodarować. Wspierane inwestycje będą uwzględniały dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych 4) Budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego w Hawłowicach. W ramach tego zadania zaplanowano: Budowa obiektu będzie stanowić dopełnienie wcześniejszej inwestycji dotyczącej utworzenia Domu Dziennego pobytu. W ramach tego działania będą tutaj organizowane np. zajęcia grupowe i indywidualne dla podtrzymania kondycji psychofizycznej, zajęcia ruchowe i inne. W ramach aktywizowania i reintegrowania osób wykluczonych społecznie w szczególności dzieci z rodzin dysfunkcyjnych będą również prowadzone zajęcia typu „streetworking”.
8.	Cel	Zagospodarowanie niewykorzystanych budynków wraz z przylegającym terenem w miejscowości Świebodna i Hawłowice w celu nadania im nowych funkcji.
9.	Zakres działań	Przygotowanie planu inwestycji, niezbędnej dokumentacji oraz pozyskanie dofinansowania. Projekt jest zgodny ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
10.	Grupa odbiorców	Lokalna społeczność w szczególności osoby zagrożone wykluczeniem społecznym
11.	Komplementarność z projektami społecznymi	1. Projekt „Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej – przedsięwzięcie 3 2. Projekt „Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym – przedsięwzięcie 4

		3. Projekt „Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez inicjowanie aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego” – przedsięwzięcie 5 4. Projekt „Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych” – przedsięwzięcie 7 5. Projekt „Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym” – przedsięwzięcie 11
12.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	Wskaźniki produktu: 1. Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów sportu i rekreacji: 4 szt. 2. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha): 4 ha Liczba obszarów dostosowanych do funkcji rekreacyjno-sportowych: 3 szt. Wskaźniki rezultatu: Liczba osób korzystających z wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów sportu i rekreacji (rocznie): 3400 osób.
12.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	1 050 000,00 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Tabela 43. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 2

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2		
1.	Nazwa / tytuł	Utworzenie ścieżki turystyczno-historycznej Świebodnej
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Gmina Pruchnik lub Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Pruchniku
3.	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie?	TAK, Ludowy Klub Sportowy
4.	Planowane źródło finansowania	NFOŚ 2014-2020 (zakres działań ustalany jest corocznie), WFOŚiGW – Zadania publiczne z zakresu edukacji ekologicznej, Budżet JST, Prywatne źródła finansowania, np. środki CKSiT.
5.	Miejsce realizacji	Świebodna
6.	Planowany termin realizacji	2018 – 2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	W miejscowości brak jest produktów turystycznych, które przyciągałyby turystów, co z kolei stwarzałoby szanse rozwoju agroturystyki a tym samym szanse na rozwój przedsiębiorczości mieszkańców. Dlatego też planuje się utworzenie ścieżki turystyczno-historycznej od ostatniego przystanku w Świebodnej (trasą planowanego wyciągu narciarskiego), w kierunku Mechowej Góry

		(najwyższego wzniesienia w powiecie jarosławskim przez który przebiega żółty szlak turystyczny), następnie w stronę planowanej Wyrzutni Rakiet V-2 (Niemcy w czasie II wojny światowej wykorzystując usytuowanie góry wzdłuż pasa ciągnących się wzniesień od Babic do Jawornika Polskiego prawdopodobnie rozpoczęli budowę wyrzutni rakiet V-2), ponadto zostanie wybudowana wieża widokowa oraz wiata turystyczna. Szlak kończyłby się przy Szkole Podstawowej w Świebodnej, gdzie kiedyś istniał obóz pracy. Dokładny przebieg trasy będzie wyznaczony w terminie późniejszym. Po przeprowadzeniu konsultacji społecznych. W przyszłości można utworzyć kolejne trasy prowadzące np. z Mechowej Góry w stronę Sanktuarium MBP w Jodłówce, czy w kierunku Huciska Nienadowskiego, drogą budowaną przez Niemców w trakcie II wojny światowej (1943) (tłuczeń skalny przywożony był do Jodłówki, skąd transportowany był przez wyznaczonych mieszkańców do utwardzania drogi).
8.	Cel	Rozwój przedsiębiorczości turystycznej w miejscowości Świebodna
9.	Zakres działań	Wyznaczenie trasy ścieżki, przygotowanie niezbędnej dokumentacji oraz pozyskanie dofinansowania.
10.	Grupa odbiorców	Lokalna społeczność, turyści
11.	Komplementarność z projektami społecznymi	1. Projekt „Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez inicjowanie aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego” – przedsięwzięcie 5, 2. Projekt „Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych” – przedsięwzięcie 7 3. Projekt „Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym” – przedsięwzięcie 11
12.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	<u>Wskaźniki produktu:</u> 1. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha): 60 ha <u>Wskaźniki rezultatu:</u> 1. Liczba osób korzystających ze ścieżki turystyczno-historycznej (rocznie): 1000 osób
13.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	250000,00 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Tabela 44. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 3

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3		
1.	Nazwa / tytuł	Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Stowarzyszenie
3.	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie	TAK, Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy
4.	Planowane źródło finansowania	RPO WP 2014-2020, Działanie 8.5 (OWES), Budżet JST, Prywatne źródła finansowania np. środki stowarzyszeń,
5.	Miejsce realizacji	Hawłowice, Świebodna,
6.	Planowany termin realizacji	2018 - 2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	Potrzeba realizacji projektu wynika z wysokiego poziomu bezrobocia w tym długotrwałego bezrobocia na obszarach zdegradowanych. Projekt będzie polegał na przyznaniu dotacji wsparcia pomostowego i usług szkoleniowo – doradczych osobom bezrobotnym zamierzającym utworzyć spółdzielnie socjalne.
8.	Cel	Wspieranie rozwoju sektora ekonomii społecznej na obszarach zdegradowanych.
9.	Zakres działań	Przygotowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie.
10.	Grupa odbiorców	Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z obszarów objętych rewitalizacją
11.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	<u>Wskaźniki produktu:</u> 1. Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem: 1 szt. 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (os.): 50 osób <u>Wskaźniki rezultatu:</u> 1. Liczba miejsc pracy utworzonych w podmiotach ekonomii społecznej: 2 szt.
12.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	200 000,00 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Tabela 45. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 4

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4		
1.	Nazwa / tytuł	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Gmina Pruchnik lub Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie	NIE
4.	Planowane źródło finansowania	RPO WP 2014-2020 8.1 alternatywnie: RPO WP 2014-2020 7.1, Budżet JST, Prywatne źródła finansowania, np. środki finansowe Ośrodka Pomocy Społecznej
5.	Miejsce realizacji	Świebodna, Hawłowice, Rozbórz Długi
6.	Planowany termin realizacji	2018 - 2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	Duże bezrobocie na zdegradowanych obszarach mobilizuje do działań aktywizacyjnych osób bezrobotnych poprzez organizację doradztwa zawodowego, treningów aktywnego poszukiwania pracy, kursów zawodowych, staży / praktyk zawodowych.
8.	Cel	Zmniejszenie bezrobocia wśród mieszkańców terenów rewitalizacyjnych
9.	Zakres działań	Potrzeba realizacji projektu wynika z rosnącego zagrożenia wykluczeniem społecznym. Projekt będzie polegał na doradztwie, szkoleniach, kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe, staże.
10.	Grupa odbiorców	Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z obszarów objętych rewitalizacją
11.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	<u>Wskaźniki produktu:</u> 1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (os.): 50 osób 2. Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (os.): 25 osób. <u>Wskaźniki rezultatu:</u> 1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu, (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu) (os.): 5 osób
12.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	200000,00 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Tabela 46. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 5

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5		
1.	Nazwa / tytuł	Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez inicjowanie aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Gmina Pruchnik lub Ośrodek Pomocy Społecznej lub Środowiskowy Dom Samopomocy lub Stowarzyszenia Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Pruchniku
3.	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie	TAK, Stowarzyszenia, Centrum Kultury, Sportu i Turystyki
4.	Planowane źródło finansowania	KSOW 2014-2020 (Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw służących włączeniu społecznemu, w szczególności osób starszych, młodzieży, niepełnosprawnych, mniejszości narodowych i innych osób wykluczonych społecznie.)
5.	Miejsce realizacji	Świebodna, Hawłowice, Rozbórz Długi
6.	Planowany termin realizacji	2018 - 2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	W miejscowościach wskazanych do rewitalizacji niezbędnym jest inicjowanie aktywnych i integracyjnych form spędzania czasu. Pikniki i festyny mają na celu integrację sąsiedzką oraz międzypokoleniową.
8.	Cel	Wzmocnienie więzi społecznych, w tym międzypokoleniowych i sąsiedzkich wśród mieszkańców obszarów zdegradowanych
9.	Zakres działań	Zawiązanie partnerstw międzyinstytucjonalnych. Przygotowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie.
10.	Grupa odbiorców	Społeczność lokalna
11.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	Wskaźniki produktu: 1.Liczba zorganizowanych festynów / pikników: 12 2.Liczba założonych partnerstw: 3
12.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	100000,00 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Tabela 47. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 6

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6		
1.	Nazwa / tytuł	Utworzenie kompleksu rekreacyjnego „Basteja” na bazie zespołu pałacowo – dworskiego przy ul. Zamkowej w Pruchniku
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Gmina Pruchnik
3.	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane	Środowiskowy Dom Samopomocy, Samorząd Województwa,

	w partnerstwie	Samorząd Powiatu, PFRON, Konserwator zabytków, Stowarzyszenia – organizacje pozarządowe.
4.	Planowane źródło finansowania	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program Dziedzictwo kulturowe, Priorytet 1. Ochrona zabytków PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.6.1. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków Budżet JST, Prywatne źródła finansowania, np. środki prywatne, stowarzyszeń, CKSiT, ŚDS, OPS
5.	Miejsce realizacji	Pruchnik
6.	Planowany termin realizacji	2018-2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	Rewitalizacja obiektu przyczyni się do aktywizacji osób wykluczonych społecznie w szczególności osób z obszarów rewitalizacyjnych, będą miały pierwszeństwo dołączenia do Zakładu Aktywizacji Zawodowej (ZAZ). Niniejsza inwestycja obejmowała będzie w szczególności: ➤ zwiększenie bazy noclegowej Gminy, ➤ utworzenie sal konferencyjnych, ➤ zagospodarowanie terenów zdewastowanych ➤ i rewitalizacji stawów do celów rekreacyjnych. Dzięki realizacji inwestycji powstanie rekreacyjny kompleks, będący wizytówką Gminy, na terenie którego możliwa także będzie organizacja imprez okolicznościowych, bankietów, SPA itp. Ponadto realizacja projektu przyczyni się przede wszystkim do ocalenia przed całkowitą degradacją pozostałości zespołu dworsko-zamkowego. Omawiane przedsięwzięcie będzie realizowane poza obszarem rewitalizacji tzn. dotyczy infrastruktury która zlokalizowana jest poza obszarem rewitalizacji, ale będzie służyć mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Inwestycja ta będzie miała ogromny wpływ na poprawę sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji. Poprzez stworzenie kompleksu rekreacyjnego do Gminy Pruchnik będzie odwiedzać więcej osób korzystających z kompleksu, turystów co będzie miało wpływ na rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz stworzenia nowych miejsc pracy a tym samym poprawi się jakość życia mieszkańców z obszarów rewitalizowanych. W ramach obsługi kompleksu będzie zatrudnionych 10 osób z obszarów rewitalizowanych.
8.	Cel	Głównym celem projektu jest przywrócenie świetności zespołu dworsko-zamkowego oraz utworzenie w zrewitalizowanych pomieszczeniach

		ZAZ-u dającego możliwość zatrudnienia, pochodzących z całej Gminy, w szczególności z obszarów zdegradowanych osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.
9.	Zakres działań	➤ Skompletowanie dokumentacji i pozwoleń ➤ Pozyskanie środków i funduszy zewnętrznych na prowadzenie rewitalizacji zabytkowych obiektów, ➤ Przeprowadzenie renowacji poszczególnymi etapami wraz z dostosowaniem ich do potrzeb osób niepełnosprawnych (zespół pałacowy, baszta, zespół zamkowy, staw, park), ➤ Utworzenie ZAZ-u oraz dostosowanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
10.	Grupa odbiorców	➤ Osoby niepełnosprawne zatrudnione w ZAZ-ie, ➤ Osoby korzystające z usług obiektu, np. gastronomii, wynajmu pomieszczeń, rehabilitacji, uczestnicy szkoleń, imprez, ➤ Lokalne firmy, rolnicy dostarczający produkty do gastronomii.
11.	Komplementarność z projektami społecznymi	1. Projekt „Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej – przedsięwzięcie 3 2. Projekt „Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym – przedsięwzięcie 4 3. Projekt „Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez inicjowanie aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego” – przedsięwzięcie 5 4. Projekt „Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych” – przedsięwzięcie 7 5. Projekt „Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym” – przedsięwzięcie 11
12.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	<u>Wskaźniki produktu:</u> 1. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 7 ha 2. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 kpl. <u>Wskaźniki rezultatu:</u> 1. Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze: 1 szt. (ZAZ) 2. Liczba nowoutworzonych miejsc pracy: 10 szt. 3. Liczba osób korzystających z wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów (rocznie): 500 osób 4. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych: 1 kpl.
13.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	20-25 mln zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Tabela 48. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 7

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7		
1.	Nazwa / tytuł	Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Gmina Pruchnik lub Centrum Kultury, Sportu i Turystyki
	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie?	TAK, Gmina Pruchnik lub Centrum Kultury, Sportu i Turystyki lub Stowarzyszenia, Koła Gospodyń Wiejskich
4.	Planowane źródło finansowania	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program Dziedzictwo kulturowe, Priorytet 3. Kultura ludowa i tradycyjna Budżet JST, Prywatne źródła finansowania, np. środki finansowe: stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich, CKiST
5.	Miejsce realizacji	Świebodna, Pruchnik
6.	Planowany termin realizacji	2019 - 2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	Planuje się organizację spotkań w celu przybliżenia młodszemu mieszkańcom Świebodnej oraz wszystkim zainteresowanym historii miejscowości oraz dawnych zwyczajów. Gośćmi specjalnymi byłoby starsi mieszkańcy, którzy chcieliby podzielić się swoimi wspomnieniami i wiedzą. Ponadto zakłada się wydanie biuletynu o historii Świebodnej.
8.	Cel	Podniesienie tożsamości lokalnej mieszkańców Świebodnej
9.	Zakres działań	Tworzenie partnerstw międzyinstytucjonalnych. Przygotowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie.
10.	Grupa odbiorców	Lokalna społeczność, wszyscy zainteresowani
11.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	Wskaźniki produktu: 1.Liczba zorganizowanych spotkań: 15 szt.
12.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	150000,00 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

8.4. Karty pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 49. Karta pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 8

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8		
1.	Nazwa / tytuł	Budowa oświetlenia ulicznego w Świebodnej
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Gmina Pruchnik
3.	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie	Nie

4.	Planowane źródło finansowania	PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.2.1. Budżet JST
5.	Miejsce realizacji	Świebodna
6.	Planowany termin realizacji	2018-2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	Planuje się budowę oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych na działkach nr 793, 800, 829 oraz wzdłuż drogi powiatowej 1629 R.
8.	Cel	Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców poprzez budowę oświetlenia.
9.	Zakres działań	Uzyskanie stosownych pozwoleń. Przygotowanie i złożenie projektu.
10.	Grupa odbiorców	Społeczność lokalna
11.	Komplementarność z projektami społecznymi	1. Projekt „Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej – przedsięwzięcie 3 2. Projekt „Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym – przedsięwzięcie 4 3. Projekt „Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez inicjowanie aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego” – przedsięwzięcie 5 4. Projekt „Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych” – przedsięwzięcie 7 5. Projekt „Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym” – przedsięwzięcie 11
12.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	Wskaźniki produktu: 1. Liczba nowopowstałych lamp: 37 szt.
13.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	180 000,00 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Tabela 50. Karta pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 9

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9		
1.	Nazwa / tytuł	Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej od szkoły w Świebodnej do drogi gminnej w kierunku Kościoła
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Powiat jarosławski
3.	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie	Gmina Pruchnik

4.	Planowane źródło finansowania	PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.2.1. Budżet JST, Budżet powiatu
5.	Miejsce realizacji	Świebodna
6.	Planowany termin realizacji	2018-2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	W miejscowości brakuje chodników wzdłuż dróg łączących budynki użyteczności publicznej, poprawiających bezpieczeństwo użytkowników.
8.	Cel	Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców Świebodnej poprzez budowę chodnika.
9.	Zakres działań	Wykonanie dokumentacji budowlanej, uzyskanie stosownych pozwoleń oraz pozyskanie dofinansowania.
10.	Grupa odbiorców	Mieszkańcy Świebodnej
11.	Komplementarność z projektami społecznymi	1. Projekt „Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej – przedsięwzięcie 3 2. Projekt „Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym – przedsięwzięcie 4 3. Projekt „Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez inicjowanie aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego” – przedsięwzięcie 5 4. Projekt „Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych” – przedsięwzięcie 7 5. Projekt „Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym” – przedsięwzięcie 11
12.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	Wskaźniki produktu: 1. Długość wybudowanych chodników w m: 1200m Wskaźniki rezultatu: 1. Liczba obiektów użyteczności publicznej o zwiększonej dostępności komunikacyjnej: 3 szt.
13.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	170000,00 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Tabela 51. Karta pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 10

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10		
1.	Nazwa / tytuł	Budowa chodnika w Hawłowicach łączącego stadion, szkołę oraz obiekt parkowy
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Powiat Jarosławski
3.	Czy przedsięwzięcie	Gmina Pruchnik

	będzie realizowane w partnerstwie?	
4.	Planowane źródło finansowania	PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.2.1. Budżet JST Budżet powiatu
5.	Miejsce realizacji	Hawłowice
6.	Planowany termin realizacji	2018-2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	W miejscowości jest niedostateczna ilość chodników, które zapewniają bezpieczeństwo użytkowników. Są one szczególnie ważne, z uwagi na to, iż poboczami dróg poruszają się dzieci.
8.	Cel	Poprawa bezpieczeństwa pieszych poruszających się wzdłuż głównych dróg
9.	Zakres działań	Wykonanie dokumentacji budowlanej, uzyskanie stosownych pozwoleń oraz pozyskanie dofinansowania.
10.	Grupa odbiorców	Społeczność lokalna
11.	Komplementarność z projektami społecznymi	1. Projekt „Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej – przedsięwzięcie 3 2. Projekt „Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym – przedsięwzięcie 4 3. Projekt „Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez inicjowanie aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego” – przedsięwzięcie 5 4. Projekt „Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych” – przedsięwzięcie 7 5. Projekt „Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym” – przedsięwzięcie 11
11.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	<u>Wskaźniki produktu:</u> 1. Długość wybudowanych chodników w m: 250m <u>Wskaźniki rezultatu:</u> 1. Liczba obiektów użyteczności publicznej o zwiększonej dostępności komunikacyjnej: 3
12.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	50000,00 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Tabela 52. Karta pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 11

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11		
1.	Nazwa / tytuł	Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym.
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Gmina Pruchnik lub Ośrodek Pomocy Społecznej lub Środowiskowy Dom Samopomocy lub Stowarzyszenia
3.	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie?	TAK, Gmina Pruchnik lub Ośrodek Pomocy Społecznej lub Środowiskowy Dom Samopomocy lub Stowarzyszenia
4.	Planowane źródło finansowania	PFRON Budżet JST, Prywatne źródła finansowania, np. środki finansowe Ośrodka Pomocy Społecznej, Środowiskowego Domu Samopomocy, Stowarzyszeń,
5.	Miejsce realizacji	Hawłowice, Świebodna, Rozbórz Długi
6.	Planowany termin realizacji	2018-2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	Planuje się realizację projektu miękkiego, mającego na celu zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, podniesienie świadomości społecznej z zakresu praw osób niepełnosprawnych. Udział w imprezach sportowych, kulturalnych, turystycznych, rekreacyjnych, wspierających aktywność osób niepełnosprawnych. Organizowanie wspólnych pikników. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, wykorzystanie potencjału artystycznego. Promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
8.	Cel	Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym.
9.	Zakres działań	Zawiązanie partnerstwa i pozyskanie dofinansowania na działania związane z ułatwieniem funkcjonowania osób niepełnosprawnych.
10.	Grupa odbiorców	Osoby niepełnosprawne z obszarów objętych rewitalizacją
11.	Komplementarność z projektami społecznymi	1. Projekt „Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej – przedsięwzięcie 3 2. Projekt „Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym – przedsięwzięcie 4 3. Projekt „Aktywizacja społeczna mieszkańców

		poprzez inicjowanie aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego” – przedsięwzięcie 5 4. Projekt „Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych” – przedsięwzięcie 7 5. Projekt „Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym” – przedsięwzięcie 11
12.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	Wskaźniki produktu: 1. Liczba osób objętych wsparciem – 30 osób.
13.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	100 000,00 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

Tabela 53. Karta pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 12

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 12		
1.	Nazwa / tytuł	Budowa chodnika w Rozborzu Długim wzdłuż drogi powiatowej od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 881 do Remiza OSP
2.	Podmiot zgłaszający i realizujący	Powiat Jarosławski
3.	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie	Gmina Pruchnik
4.	Planowane źródło finansowania	PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.2.1. Budżet JST, Budżet powiatu
5.	Miejsce realizacji	Rozbórz Długi
6.	Planowany termin realizacji	2018 -2023
7.	Krótki opis i uzasadnienie potrzeby realizacji	W miejscowości jest nie wystarczająca liczba chodników wzdłuż dróg łączących budynki użyteczności publicznej, poprawiających bezpieczeństwo użytkowników.
8.	Cel	Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców Rozborza Długiego poprzez budowę chodnika.
9.	Zakres działań	Wykonanie dokumentacji budowlanej, uzyskanie stosownych pozwoleń oraz pozyskanie dofinansowania.
10.	Grupa odbiorców	Społeczność lokalna
11.	Wskaźniki produktu, jednostki miary, wartości docelowe	Wskaźniki produktu: 1. Długość wybudowanych chodników w m: 400m Wskaźniki rezultatu: 1. Liczba obiektów użyteczności publicznej o zwiększonej dostępności komunikacyjnej: 2 szt.
12.	Szacunkowy koszt realizacji projektu	80000,00 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

8.5. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Jednym z podstawowych źródeł finansowania projektów (zarówno infrastrukturalnych, jak i społecznych) przewidzianych do realizacji w Programie Rewitalizacji Gminy Pruchnik będzie Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2023. Za pośrednictwem tego programu kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne wspierane będą przede wszystkim w ramach działania 6.3. Rewitalizacja przestrzeni regionalnej. Głównym celem tego działania jest ograniczenie problemów społecznych na terenach zdegradowanych. W ramach powyższego działania wspierane będą projekty

z Europejskiego Funduszu Społecznego ukierunkowane na ograniczenie istotnych problemów społecznych zidentyfikowanych w Programie Rewitalizacji. W ramach programu 6.3 będzie opracowany projekt który będzie zawierał cztery zadania:

- Zagospodarowanie części pomieszczeń szkolnych oraz terenu wokół szkoły w Świebodnej,
- Zagospodarowanie terenu i doposażenie Świetlicy wiejskiej oraz Remizy OSP w Świebodnej
- Zagospodarowanie budynku szkoły w Hawłowicach
- Budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego w Hawłowicach

Zgodnie z zasadami przyjętymi w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020, inwestycje finansowane w ramach omawianego działania będzie uwzględniać dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Uzyskanie wsparcia ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach działania 6.3. będzie uwarunkowane zobowiązaniem się wnioskodawcy do złożenia komplementarnego wniosku o dofinansowanie środkami Europejskiego Funduszu Społecznego.

W związku z powyższym w Programie Rewitalizacji zostały zaplanowane projekty o charakterze społecznym, przewidziane w niniejszym dokumencie, które mogą zostać wsparte środkami Europejskiego Funduszu Społecznego w szczególności w ramach następujących działań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego:

- **Działanie 8.1.** Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - zintegrowane i zindywidualizowane programy realizowane w oparciu o ścieżkę reintegracji, obejmujące usługi aktywnej integracji o charakterze: społecznym, edukacyjnym, zdrowotnym i zawodowym, włączanie osób niepełnosprawnych w zajęcia na rzecz aktywizacji zawodowej, realizowane w warsztatach terapii zajęciowej, wsparcie działalności w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej,
- **Działanie 7.1.** Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy - projekty ukierunkowane na aktywizację zawodową obejmujące m.in.: szkolenia mające na celu nabycie, podniesienie, uzupełnienie bądź też zmianę kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych osób bezrobotnych, biernych zawodowo i poszukujących pracy) – Projekt alternatywny.

- **Działanie 8.5.** Wspieranie rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie (Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej) - świadczenie usług animacyjnych, inkubacyjnych i biznesowych ukierunkowanych na wsparcie rozwoju ekonomii społecznej- m.in. usługi polegające na dostarczaniu i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w przedsiębiorstwach społecznych.

Tabela 54. Wykaz komplementarności finansowej przedsięwzięć inwestycyjnych (EFRR) i społecznych (EFS)

l.p. 1	
Projekt z EFRR planowany do finansowania w ramach działania 6.3 (albo 6.5) RPO WP 2014-2020	Projekt(y) planowane do finansowania z EFS
Tytuł projektu Rewitalizacja Gminy Pruchnik skutecznym sposobem na rozwój Gminy Wskazanie miejsca realizacji na obszarze rewitalizowanych W ramach projektu zaplanowano realizację czterech zadań: 1) Zagospodarowanie części pomieszczeń szkolnych oraz terenu wokół szkoły w Świebodnej. Realizacja zadania na działce numer 1126, 1122/2 w Świebodnej 2) Zagospodarowanie terenu i doposażenie Świetlicy wiejskiej oraz Remizy OSP w Świebodnej. Realizacja zadania na działce numer 1132 w Świebodnej 3) Zagospodarowanie budynku szkoły w Hawłowicach. Realizacja zadania na działce numer 122, 117/2 w Hawłowicach 4) Budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego w Hawłowicach. Realizacja zadania na działce numer 122, 117/2 w Hawłowicach	Tytuł projektu/projektów wraz z podaniem źródła Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym RPO WP 2014-2020 8.1 alternatywnie RPO WP 2014-2020 7.1,
Opis wpływu projektów na zdiagnozowaną sytuację kryzysową, w szczególności w sferze społecznej Diagnoza przedstawiona w Programie Rewitalizacji dotycząca miejscowości wyznaczonych do rewitalizacji wskazuje na występowanie negatywnych zjawisk społecznych min: • wysokiego odsetka osób długotrwale bezrobotnych, • wysokiej liczby osób korzystających z pomocy społecznej, oraz negatywnych zjawisk gospodarczych: • niskiej liczby funkcjonujących przedsiębiorstw, • niskiego potencjału turystycznego obszaru. Potwierdzeniem występującej sytuacji kryzysowej jest diagnoza opisana w rozdziale 5 Programu Rewitalizacji. Głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych będą grupy społeczne w szczególności	

narażone na wykluczenie społeczne tj. min:

- młodzież,
- osoby bezrobotne,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby zagrożone ubóstwem,
- seniorzy,
- osoby zagrożone patologiami,
- dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,

Sytuacja kryzysowa w sferze społecznej przede wszystkim związana jest z brakiem pracy. Brak pracy jest doświadczeniem bardzo destrukcyjnym, które oprócz wymiaru ekonomicznego ma duże znaczenie społeczne i psychologiczne. Niemożność znalezienia zatrudnienia szczególnie wśród osób młodych powoduje powstawanie wielu negatywnych skutków, takich jak: zanik ambicji, apatia, czy zniechęcenie. Pojawiają się problemy związane ze spadkiem poczucia własnej wartości i funkcjonowaniem poniżej własnych możliwości. Dochodzi do zaburzeń w pełnieniu szeregu ważnych ról społecznych. Okres pozostawania bez pracy jest przyczyną: ubóstwa, frustracji oraz wycofywania się z życia społecznego.

Kolejnym czynnikiem mający negatywny wpływ na sytuację kryzysową jest duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w dużym stopniu zagrożone są wykluczeniem społecznym i ubóstwem, gdyż pomoc finansowa możliwa do uzyskania z pomocy społecznej nie wystarcza na realizowanie wszystkich potrzeb życiowych człowieka. Kolejnym czynnikiem wpływającym na sytuację kryzysową jest „dziedziczenie” wzorców bezradności społecznej przez młodych ludzi, wywodzących się z rodzin pokoleniowo korzystających z pomocy społecznej.

Wyżej opisane bariery wskazują na konieczność objęcia tych osób kompleksowym wsparciem. W ramach działań rewitalizacyjnych zaplanowano realizację dwóch projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego skierowanych w głównej mierze do osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Jednym z w/w projektów jest projekt „Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Projekt będzie składany w ramach programu RPO WP 2014 – 2020 Działanie 8.1 alternatywnie RPO WP 2014 – 2020 Działanie 7.1. Planowany projekt swym działaniem będzie obejmował mieszkańców miejscowości wyznaczonych do rewitalizacji tj. Świebodna, Hawłowice, Rozbórz Długi.

W ramach projektu będą przewidziane: szkolenia, usługi poradnictwa zawodowego, terapia, indywidualne wsparcie, trening kompetencji społecznych.

Potwierdzeniem pozytywnego wpływu projektu na zdiagnozowaną sytuację kryzysową będzie osiągnięcie zaplanowanych wskaźników min:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (os.): **50 osób**,
- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (os.): **25 osób**,
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu, (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu) (os.): **5 osób**.

Drugim zaplanowanym przedsięwzięciem społecznym wspierającym osoby zagrożone wykluczeniem jest realizacja projektu pt.: Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej. Projekt będzie składany w ramach programu RPO WP 2014-2020, Działanie 8.5 i będzie wspierał rozwój sektora ekonomii społecznej poprzez szkolenia, doradztwo, mentoring oraz

stworzenie nowych miejsc pracy.

Planowany projekt swym działaniem będzie obejmował mieszkańców miejscowości wyznaczonych do rewitalizacji tj. Świebodna, Hawłowice, Rozbórz Długi.

Potwierdzeniem pozytywnego wpływu projektu na zdiagnozowaną sytuację kryzysową będzie osiągnięcie zaplanowanych wskaźników min:

- Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem: **1 szt.**
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (os.): **50 osób.**

Planowane przedsięwzięcie ma na celu przede wszystkim podniesienie aktywności przedsiębiorczej, zawodowej i społecznej mieszkańców obszarów zdegradowanych.

Działania te będą mieć wpływ przede wszystkim na zmniejszenie bezrobocia i zagrożenia wykluczeniem społecznym. Nakierowane będą na: podniesienie poczucia własnej wartości, wsparcie indywidualne w powrocie na rynek, zwiększenie motywacji do działania, doszkalanie i podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz wsparcie indywidualne i zdobycie doświadczenia w ramach staży zawodowych przewidzianych w projekcie.

Reasumując poprawa jakości życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a przede wszystkim profilaktyka w zapobieganiu wykluczeniu społecznemu jest odpowiedzią na zjawiska kryzysowe wynikające z diagnozy.

Opis pożądanego stanu rzeczywistości określa Wizja która brzmi: „Aktywna i zintegrowana społeczność Gminy Pruchnik w pełni wykorzystuje potencjał kulturowy, historyczny i przyrodniczy obszaru, tworząc bezpieczne i przyjazne miejsce do życia oraz rozwoju gospodarczego gminy” osiągnięcie tego stanu będzie świadczyło o prawidłowym przebiegu procesu rewitalizacyjnego.

Realizacja dwóch przedstawionych projektów z EFS przyczyni się do osiągnięcia założonych w Wizji Gminy standardów.

Aby skutecznie pomagać i towarzyszyć uczestnikom projektu w wychodzeniu z problemów społecznych, będących przyczyną wykluczenia społecznego realizację zajęć w ramach projektów EFS zaplanowano na miejscu zamieszkania uczestników tj. w Świebodnej i Hawłowicach. Obecnie na terenie miejscowości Świebodna, Hawłowice i Rozbórz Długi nie ma odpowiednich warunków lokalowych w którym mogłyby być prowadzone zajęcia. Dlatego też wychodząc naprzeciw zidentyfikowanym potrzebom w ramach projektu „Rewitalizacja Gminy Pruchnik skutecznym sposobem na Rozwój Gminy” z RPO 2014 -2020 Działanie 6.3 zaplanowano remont i przystosowanie pomieszczeń do realizacji w/w projektów z EFS. Przystosowanie pomieszczeń będzie obejmować trzy budynki:

- Szkoły Podstawowej w Świebodnej,
- Remizy OSP i Świetlicy Wiejskiej w Świebodnej,
- Szkoły Podstawowej w Hawłowicach.

Oprócz standardowych prac remontowych adaptujących lokale do potrzeby projektów EFS, wyremontowane pomieszczenia będą służyły mieszkańcom w organizacji różnych przedsięwzięć społecznych: min. kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.

Uzasadnienie niezbędności projektów dla realizacji założonych celów programu rewitalizacji

Realizacja powyżej omówionych projektów przyczyni się do osiągnięcia następujących celów Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017 - 2023:

I. Cel główny:

- Pobudzenie gospodarczo – społeczne obszarów zdegradowanych Gminy Pruchnik poprzez kompleksowe projekty rewitalizujące

II. Cel strategiczny programu rewitalizacji:

- Redukcja negatywnych zjawisk społecznych na obszarach zdegradowanych Gminy poprzez aktywizację społeczną i gospodarczą mieszkańców

III Cele szczegółowe programu rewitalizacji:

- III.1. Aktywizacja ekonomiczna mieszkańców poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej
- III.2. Przeciwdziałanie procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej,
- III.3. Wzmocnienie procesów integracji i aktywizacji mieszkańców.

Omówione działania mają na celu zwiększenie aktywności zawodowej i integracji społecznej dla osób objętych oraz narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego.

Poszczególne przedsięwzięcia wzajemnie uzupełniają się i oddziałują na siebie oraz są spójne z założonymi celami Programu Rewitalizacji. Cele założone w Programie Rewitalizacji zostały zdefiniowane w odpowiedzi na główne problemy Gminy, bazując na jej potencjałach.

Opis komplementarności projektów

Zaplanowane przedsięwzięcia w ramach EFS i EFRR wzajemnie uzupełniają się i są skierowane na osiągnięcie wspólnego celu.

W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego zaplanowano dwa projekty:

- „Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Projekt będzie składany w ramach programu RPO WP 2014 – 2020 Działanie 8.1 alternatywnie RPO WP 2014 – 2020 Działanie 7.1.,
- Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej. Projekt będzie składany w ramach programu RPO WP 2014-2020, Działanie 8.5.

Zaplanowane projekty mają kluczowe znaczenie dla poprawy sytuacji kryzysowej.

W ramach działania 6.3 RPO WP 2014-2020 zaplanowano projekt: „Rewitalizacja Gminy Pruchnik skutecznym sposobem na Rozwój Gminy”. Który składa się z czterech zadań:

- 1) Zagospodarowanie części pomieszczeń szkolnych oraz terenu wokół szkoły w Świebodnej.
- 2) Zagospodarowanie terenu i doposażenie Świetlicy wiejskiej oraz Remizy OSP w Świebodnej.
- 3) Zagospodarowanie budynku szkoły w Hawłowicach.
- 4) Budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego w Hawłowicach.

Przedstawione projekty są realizowane przez tego samego Beneficjenta i dotyczą Wsparcia osób wykluczonych społecznie. Projekt z działania 6.3 wspiera infrastrukturę wykorzystaną na potrzeby osób wykluczonych społecznie.

W ramach przedsięwzięcia zaplanowano remont i przystosowanie pomieszczeń do realizacji w/w projektów z EFS. Przystosowanie pomieszczeń będzie obejmować trzy budynki:

- Szkoły Podstawowej w Świebodnej,
- Remizy OSP i Świetlicy Wiejskiej w Świebodnej,
- Szkoły Podstawowej w Hawłowicach

Oprócz standardowych prac remontowych adaptujących lokale do potrzeby projektów EFS, wyremontowane pomieszczenia będą służyły mieszkańcom w organizacji różnych przedsięwzięć społecznych: min. kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.

Zaplanowano następujące przedsięwzięcia społeczne:

1) Budynek i teren Szkoły w Świebodnej:

- Utworzenie Klubu Kultury i Rekreacji - mieszkańcy będą mogli korzystać z księgozbioru oraz Internetu, a także stołu bilardowego, stołu do tenisa czy piłkarzyków. Ponadto organizowane będą tematyczne wieczory

filmowe.

- Prowadzenie zajęć typu „streetworking” – jako skuteczna forma aktywizowania i reintegrowania osób wykluczonych społecznie w szczególności dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- Prowadzenie dodatkowych zajęć edukacyjnych dla dzieci młodzieży,
- Prowadzenie zajęć sportowych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.

2) Budynek Świetlicy Wiejskiej i Remizy OSP:

- Organizacja spotkań integrujących i uczących nawiązywać kontakty i więzi społeczne min. imprezy tematyczne służące integracji mieszkańców np. dzień seniora, dzień matki, kobiet, dzień dziecka,
- Organizacja szkoleń podnoszących kwalifikacje min różnego rodzaju kursy specjalistyczne zawodowe
- Organizacja zajęć dla młodzieży min. dodatkowe zajęcia edukacyjne,
- Prowadzenie zajęć sportowych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych,
- Prowadzenie zajęć typu „streetworking” – jako skuteczna forma aktywizowania i reintegrowania osób wykluczonych społecznie w szczególności dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

3) Budynek Szkoły Podstawowej w Hawłowicach:

- Utworzenie Domu Dziennego Pobytu - organizacja terapii dla osób wykluczonych społecznie w tym osób starszych, zajęcia ruchowe, które mają na celu usprawnić funkcjonowanie motoryczne, muzykoterapia,
- Organizacja szkoleń podnoszących kwalifikacje min różnego rodzaju kursy specjalistyczne zawodowe,
- Prowadzenie dodatkowych zajęć edukacyjnych dla młodzieży.

4) Budynek obiektu sportowo-rekreacyjnego w Hawłowicach:

- Organizowanie zajęć podtrzymujących kondycję psychofizyczną i ruchową osób korzystających z Domu Dziennego,
- Prowadzenie zajęć typu „streetworking”.

Wymienione przedsięwzięcia mają kluczowe znaczenie w przeciwdziałaniu i zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.

Na terenie obszarów zdegradowanych obecnie nie ma pomieszczeń, w których mogłaby być prowadzone zajęcia w ramach zaplanowanych projektów EFS. Przystosowanie i adaptacja pomieszczeń znajdujących się w Szkole Podstawowej w Świebodnej i Hawłowicach, Budynek Remizy i Świetlicy Wiejskiej w Świebodnej do prowadzenia zajęć z zakresu aktywnej integracji społecznej i zawodowej mieszkańców jest jedną z kluczowych kwestii rewitalizacji projektów z EFS.

Opisane powyżej działania mają na celu zwiększyć i utrwalić efekt wychodzenia z wykluczenia społecznego. W ramach w/w obiektów zaplanowano działania wspomagające integrację społeczną, więzi rodzinne i społeczne.

Pomieszczenia oraz zagospodarowany teren wokół szkoły będzie dostosowany dla osób niepełnosprawnych.

Źródło: Opracowanie własne

Ważnym przedsięwzięciem mającym duży wpływ na zdiagnozowaną sytuację kryzysową w sferze społecznej na obszarach rewitalizowanych jest przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6: **Utworzenie kompleksu rekreacyjnego „Basteja” na bazie zespołu pałacowo – dworskiego przy ul. Zamkowej w Pruchniku. Jest to przedsięwzięcie zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji jednakże ze względu na założone cele i charakter planowanej działalności będzie mieć ono bezpośredni wpływ na społeczeństwo zamieszkujące obszary rewitalizacji.**

Przedsięwzięcie zaplanowane jest w ramach programów min: Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program Dziedzictwo kulturowe, Priorytet 1. Ochrona zabytków oraz PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.6.1. Przedsięwzięcie planowane jest poza obszarem rewitalizacji.

Inwestycja ta zakłada powstanie rekreacyjnego kompleksu, będącego wizytówką Gminy, na terenie którego możliwa także będzie organizacja imprez okolicznościowych, bankietów, SPA itp.

Poprzez stworzenie kompleksu rekreacyjnego Gminę Pruchnik będzie odwiedzać znacznie więcej osób min. osób korzystających z kompleksu, turystów. Zwiększanie liczby osób przybywających do Gminy Pruchnik będzie miało pozytywny wpływ na rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz stworzenie nowych miejsc pracy, a tym samym poprawi się jakość życia mieszkańców z obszarów rewitalizowanych. W ramach obsługi kompleksu będzie zatrudnionych 10 osób z obszarów rewitalizowanych.

Ponadto na terenie obiektu będzie działał Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ) przeznaczony dla osób niepełnosprawnych posiadających znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, które mają problem ze znalezieniem pracy na otwartym rynku pracy. ZAZ w pierwszej kolejności będzie dawał możliwość zatrudnienia osobom pochodzącym z obszaru rewitalizacji.

Realizacja projektu przyczyni się również do ocalenia przed całkowitą degradacją pozostałości zespołu dworsko-zamkowego.

Komplementarność projektowa zachowana jest we działaniach /przedsięwzięciach zaplanowanych w ramach Programu Rewitalizacji.

Tabela 55. Wykaz komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych o charakterze inwestycyjnym i społecznym

		Wykaz przedsięwzięć społecznych				
		Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11
Wykaz przedsięwzięć inwestycyjnych	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1					
	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2					
	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6					
	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8					
	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9					
	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10					
	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 12					

Źródło: Opracowanie własne

Program Rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych, które nie tylko mogą być współfinansowane ze środków EFRR, EFS a także z innych środków publicznych lub prywatnych tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzennofunkcjonalnego, lub technicznego, lub środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Program rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017 -2023 złożony jest z wielu różnorodnych projektów i stanowi konstrukcję warunkującą osiągnięcie kompleksowej interwencji.

W omawianym Programie Rewitalizacji zostały uwzględnione następujące rodzaje komplementarności pomiędzy poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji:

- komplementarność przestrzenna,
- komplementarność problemowa,
- komplementarność proceduralno-instytucjonalna,
- komplementarność międzyokresowa,
- komplementarność źródeł finansowania.

8.6. Oczekiwane wskaźniki realizacji programu rewitalizacji

Ze względu na planistyczny charakter Programu Rewitalizacji, wskaźniki określone poniżej mają wartość szacunkową i mogą ulec zmianom w trakcie realizacji programu. Część wskaźników (szczególnie rezultatu) zostanie osiągnięta w perspektywie długoterminowej, dlatego zostaną one doprecyzowana podczas opracowywania szczegółowych koncepcji konkretnych projektów. Zrealizowane projekty inwestycyjne i społeczne będą analizowane pod kątem osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu:

Tabela 56. Wykaz oczekiwanych wskaźników realizacji programu

Lp.	Nazwa Wskaźnika	Źródło danych	Jednostka miary	Wartość docelowa wskaźnika
Wskaźniki produktu				
1.	Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów	Monitoring własny	szt.	5
2.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	Monitoring własny	ha	71
3.	Liczba obszarów dostosowanych do funkcji rekreacyjno-sportowych	Monitoring własny	szt.	3
4.	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	Monitoring własny	szt.	1
5.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	Monitoring własny	szt.	100
6.	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	Monitoring własny	szt.	25
7.	Liczba zorganizowanych festynów / pikników	Monitoring własny	szt.	16
8.	Liczba założonych partnerstw	Monitoring własny	szt.	3
9.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	Monitoring własny	kpl.	1
10.	Liczba zorganizowanych spotkań	Monitoring własny	szt.	15
11.	Liczba nowopowstałych lamp	Monitoring własny	szt.	37

12.	Długość wybudowanych chodników	Monitoring własny	m	1850
Wskaźniki rezultatu				
1.	Liczba osób korzystających z wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów (rocznie):	Monitoring własny	os.	3900
2.	Liczba osób korzystających ze ścieżki turystyczno-historycznej (rocznie)	Monitoring własny	os.	1000
3.	Liczba miejsc pracy utworzonych w podmiotach ekonomii społecznej	Monitoring własny	szt.	2
4.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu	Monitoring własny	os.	5
5.	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze	Monitoring własny	szt.	1
6.	Liczba nowoutworzonych miejsc pracy	Monitoring własny	os.	10
7.	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	Monitoring własny	kpl.	1
8.	Liczba obiektów użyteczności publicznej o zwiększonej dostępności komunikacyjnej	Monitoring własny	szt.	8

Źródło: Opracowanie własne

8.7. Wykaz niezbędnych pozwoleń i opinii

Tabela 57. Wykaz niezbędnych opinii i pozwoleń do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia podstawowe		
Lp.	Nazwa realizowanego przedsięwzięcia	Wymagane pozwolenia
1.	Rewitalizacja Gminy Pruchnik skutecznym sposobem na rozwój Gminy	Realizacja wymaga opracowania projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.
2.	Utworzenie ścieżki turystyczno-historycznej w Świebodnej	Realizacja wymaga opracowania projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.
3.	Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej	Realizacja nie wymaga opracowania projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.
4.	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym	Realizacja nie wymaga projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.
5.	Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez inicjowanie aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego	Realizacja nie wymaga projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.
6.	Utworzenie kompleksu rekreacyjnego „Basteja” na bazie zespołu pałacowo – dworskiego przy ul. Zamkowej w Pruchniku	Realizacja wymaga opracowania projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia. Uzgodnień konserwatorskich. Oceny oddziaływania na środowisko.
7.	Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych	Realizacja nie wymaga projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.

Przedsięwzięcia pozostałe		
8.	Budowa oświetlenia ulicznego w Świebodnej	Realizacja wymaga opracowania projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.
9.	Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej od szkoły w Świebodnej do Kościoła	Realizacja wymaga opracowania projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.
10.	Budowa chodnika w Hawłowicach łączącego stadion, szkołę oraz obiekt parkowy	Realizacja wymaga opracowania projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.
11.	Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym.	Realizacja nie wymaga opracowania projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.
12.	Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 881 do Remizy OSP	Realizacja wymaga opracowania projektu i pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.

Źródło: Opracowanie własne

9. Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi dotyczącymi Gminy

Program Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2023 wykazuje silne powiązania z innymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi. Istotą rewitalizacji jest prowadzenie kompleksowych działań na obszarach cechujących się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, bądź technicznej. Podejmowana interwencja wiązać się będzie z realizacją szeregu projektów rewitalizacyjnych mających na celu przywrócenie do życia określonych fragmentów gminy, gwarantując w ten sposób poprawę jakości życia jego mieszkańców. Poniższa tabela prezentuje powiązania Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik z celami/obszarami wyznaczonymi w dokumentach strategicznych o charakterze europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym:

Tabela 58. Powiązania Programu Rewitalizacji do dokumentów strategicznych i planistycznych

Lp.	Nazwa dokumentu	Założenia dokumentu
Poziom europejski		
1.	Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Cel - Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu Obszar I - Zatrudnienie Obszar II - Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym
Poziom krajowy		
2.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie	Cel strategiczny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Cel 1 - Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów („konkurencyjność”) Cel 2 - Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”) Cel 3 - Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie („sprawność”)
3.	Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020	Cel strategiczny: Wzrost poziomu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej całej Polski Wschodniej i każdego z jej województw w rozszerzonej Unii Europejskiej z uwzględnieniem zasady trwałego i zrównoważonego rozwoju Priorytet I - Oddziaływanie na poprawę jakości kapitału ludzkiego Priorytet III - Wspieranie gospodarki, wspieranie funkcjonowania MSP
4.	Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	Cel główny: Rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia

		Cel 1 - Wzrost zatrudnienia Cel 2 - Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych Cel 3 - Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym Cel 4 - Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej Cel 5 - Podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli
5.	Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	Cel główny: Wzmocnienie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski Cel 1 - Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji Cel 2 - Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne Cel 3 - Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy
6.	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Cel główny: Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągania ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie Cel 2 - Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów Cel 6 - Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego
Poziom regionalny		
7.	Strategia Rozwoju Województwa -Podkarpackie 2020	Cel strategiczny: Efektywne wykorzystanie zasobów wewnętrznych i zewnętrznych dla zrównoważonego i inteligentnego rozwoju społeczno-gospodarczego drogą do poprawy jakości życia mieszkańców Cel 1 - Rozwijanie przewag regionu w oparciu

		o kreatywne specjalizacje jako przejaw budowania konkurencyjności krajowej i międzynarodowej Cel 2 - Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego jako czynników: innowacyjności regionu oraz poprawy poziomu życia Cel 3 - Podniesienie dostępności oraz poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej jako element budowania potencjału rozwojowego regionu Cel 4 - Racjonalne i efektywne wykorzystanie zasobów z poszanowaniem środowiska naturalnego sposobem na zapewnienie bezpieczeństwa i dobrych warunków życia mieszkańców oraz rozwoju gospodarczego województwa
8.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020	Cel główny: Wzmocnienie i efektywne wykorzystanie gospodarczych i społecznych potencjałów regionu dla zrównoważonego i inteligentnego rozwoju województwa
Poziom lokalny		
9.	Strategia Rozwoju Gminy Pruchnik na lata 2007 - 2022	Misja: Stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości przede wszystkim w sektorze rolniczym i turystycznym poprzez rozwój infrastruktury technicznej, podejmowanie różnorodnych działań na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa, ochrony zdrowia, oświaty oraz kultury Cel strategiczny I – Poprawa jakości życia mieszkańców gminy Cel strategiczny II – Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości Cel strategiczny III – Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich

10.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pruchnik na lata 2014 - 2020	Misja: Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, dążenie do integracji społecznej oraz tworzenie równych szans rozwoju społecznego wszystkim mieszkańcom. Rozwiązania wdrażane przy współpracy z lokalnymi partnerami służyć mają eliminacji negatywnych zjawisk społecznych oraz zrównoważonemu rozwojowi gminy Cel strategiczny I – Prawidłowe wypełnianie przez rodziny przynależnych ich funkcji Cel strategiczny II – Wzrost jakości życia osób niepełnosprawnych Cel strategiczny III – Tworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych Cel strategiczny IV - Wzrost integracji społecznej
11.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pruchnik	Przyspieszenie wzrostu gospodarczego i społecznego: - rozwój społeczny, edukacji i ochrony zdrowia - rozwój infrastruktury technicznej - rozwój gospodarczy - rozwój rolnictwa - rozwój przemysłu rolno – spożywczego - rozwój turystyki i agroturystyki - ochrona środowiska naturalnego
12.	Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Świebodna	Cel 1 - Kultywowanie tradycji, obyczajów i promocja sołectwa Cel 2 - Zagospodarowanie przestrzeni publicznej, miejsc do rekreacji i turystyki Cel 3 - Stworzenie warunków dla dzieci, młodzieży do spędzania wolnego czasu i integracji międzypokoleniowej mieszkańców
13.	Plan Odnowy Miejscowości Hawłowice Na Lata 2013-2020	Cel 1 - Stworzenie bazy agroturystyczno-kulturalno- społecznej Cel 2 - Ochrona dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego oraz rozwój oferty spędzania wolnego czasu

10. Indykatywne ramy finansowe programu rewitalizacji

10.1. Źródła finansowania programu

Realizacja Program Rewitalizacji Gminy Pruchnik 2017 - 2023 zostanie zapewniona poprzez komplementarność źródeł finansowania łącząc wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności (FS) oraz pozostałych dostępnych źródeł finansowania (prywatnych i publicznych):

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020,
2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,
3. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
4. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
5. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
6. Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich,
7. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
8. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków,
9. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
10. Budżetu JST,
11. Prywatnych źródeł fin. np. środki fin. OPS, ŚDS, CKiST, OSP

Tabela 59. Wykaz źródeł finansowania z wyszczególnieniem programów/działan dla Gminy Pruchnik w podziale na przedsięwzięcia podstawowe i przedsięwzięcia pozostałe

Lp.	Nazwa projektu	Wartość projektu (PLN)	Źródła finansowania
Przedsięwzięcia podstawowe			
1.	Rewitalizacja Gminy Pruchnik skutecznym sposobem na rozwój Gminy	ok. 1 050 000,00	➤ RPO WP 2014-2020, Działanie 6.3, ➤ PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.4.1, ➤ Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Program Senior+, ➤ Budżet JST, ➤ Prywatne źródła finansowania, np. środki stowarzyszeń.

2.	Utworzenie ścieżki turystyczno-historycznej w Świebodnej	ok. 250 000,00	➤ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ➤ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ➤ Budżet JST, ➤ Prywatne źródła finansowani np. środki CKSiT.
3.	Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej	ok. 200 000,00	➤ RPO WP 2014-2020, Działanie 8.5 (OWES), ➤ Budżet JST, ➤ Prywatne źródła finansowania, np. środki fin. Stowarzyszeń.
4.	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym	ok. 200 000,00	➤ RPO WP 2014-2020 8.1 alternatywnie ➤ RPO WP 2014-2020 7.1, ➤ Budżet JST, ➤ Prywatne źródła finansowania, np. środki OPS.
5.	Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez inicjowanie aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego	ok. 100 000,00	➤ Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich, ➤ Budżet JST.
6.	Utworzenie kompleksu rekreacyjnego „Basteja” na bazie zespołu pałacowo – dworskiego przy ul. Zamkowej w Pruchniku	ok. 20-25 mln zł	➤ Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program Dziedzictwo kulturowe, Priorytet 1. Ochrona zabytków, ➤ PROW 2014-2020, Typ operacji 7.6.1., ➤ Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, ➤ Budżet JST, ➤ Prywatne źródła finansowania, np. środki fin. Stowarzyszeń, CKSiT, ŚDS, OPS

7.	Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych	ok. 150 000,00	➤ Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program Dziedzictwo kulturowe, Priorytet 3. Kultura ludowa i tradycyjna, ➤ Budżet JST, ➤ Prywatne źródła finansowania, np. środki fin. Stowarzyszeń, KGW, CKSiT
Przedsięwzięcia pozostałe			
8.	Budowa oświetlenia ulicznego w Świebodnej	ok. 180 000,00	➤ PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.2.1, ➤ Budżet JST.
9.	Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej od szkoły w Świebodnej do drogi gminnej w kierunku Kościoła	ok. 170 000,00	➤ PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.2.1, ➤ Budżet JST, ➤ Budżet powiatu.
10.	Budowa chodnika w Hawłowicach łączącego stadion, szkołę oraz obiekt parkowy	ok. 50 000,00	➤ PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.2.1, ➤ Budżet JST, ➤ Budżet powiatu.
11.	Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym.	ok. 100 000,00	➤ PFRON, ➤ Budżet JST, ➤ Prywatne źródła finansowania, np. OSP, ŚDS, Stowarzyszeń.
12.	Budowa chodnika w Rozborzu Długim wzdłuż drogi powiatowej od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 881 do Remizy OSP	ok. 80 000,00	➤ PROW 2014-2020, Typ operacji: 7.2.1, ➤ Budżet JST, ➤ Budżet powiatu.

Źródło: Opracowanie własne.

10.2. Harmonogram realizacji programu

Harmonogram realizacji zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych dla Gminy Pruchnik w podziale na przedsięwzięcia podstawowe i przedsięwzięcia pozostałe przedstawia poniższa tabela:

Tabela 60 Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Gminie Pruchnik

Lp.	Nazwa projektu	Lata realizacji					
Przedsięwzięcia podstawowe		2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Rewitalizacja Gminy Pruchnik skutecznym sposobem na rozwój Gminy						
2.	Utworzenie ścieżki turystyczno-historycznej od Szkoły Podstawowej w Świebodnej w kierunku Mechowej Góry						
3.	Wspieranie mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez tworzenie podmiotów ekonomii społecznej						
4.	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym						
5.	Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez inicjowanie aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego						
6.	Utworzenie kompleksu rekreacyjnego „Basteja” na bazie zespołu pałacowo – dworskiego przy ul. Zamkowej w Pruchniku						
7.	Kultywowanie lokalnych tradycji poprzez organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych						
Przedsięwzięcia pozostałe		2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Budowa oświetlenia w Świebodnej						
2.	Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej od szkoły w Świebodnej do drogi gminnej w kierunku Kościoła						
3.	Budowa chodnika w Hawłowicach łączącego stadion, szkołę oraz obiekt parkowy						
4.	Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych osobom niepełnosprawnym						
5.	Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 881 do OSP						

Źródło: Opracowanie własne.

W Gminie Pruchnik zrealizowanych było szereg projektów, które wzmacniać będą rezultaty działań rewitalizacyjnych. Działania ujęte w programie rewitalizacji są kolejnym krokiem wspierającym wychodzenie ze stanów kryzysowych obszarów zdegradowanych w Gminie Pruchnik i nawiązującym do działań rewitalizacyjnych podejmowanych w poprzednim okresie. Jednym z przykładów była realizacja projektu „Czas na aktywność w Gminie Pruchnik”, którego głównym celem było podwyższenie statusu społecznego i zawodowego

osób korzystających z usług Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku przez przygotowanie tych osób do wejścia lub powrotu na rynek pracy. Kolejnym przykładem są projekty infrastrukturalne, które były realizowane w poprzednim okresie programowym na obszarze rewitalizacyjnym jednakże ze względu na ograniczone środki finansowe nie zostały w pełni zrewitalizowane i przystosowane do nowych funkcji.

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych projektów w miejscowościach wyznaczonych do rewitalizacji w ramach perspektywy 2007 – 2013.

Tabela 61 Wykaz projektów inwestycyjnych z PROW realizowanych w ramach perspektywy na lata 2007 -2013 na obszarze objętym rewitalizacją

Lp.	Nazwa projektu	Okres realizacji w latach	Źródła finansowania	Beneficjenci/ Partnerzy
1	ROZBÓRZ DŁUGI			
1.1	Budowa budynku szatni na terenie stadionu sportowego w Rozborzu Długim	17.09.2014-18.02.2015	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	Gmina Pruchnik
2	ŚWIEBODNA			
2.1	Termomodernizacja remizy OSP w Świebodnej wraz z zagospodarowaniem placu wokół budynku	08.02.2012 – 21.11.2012	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	Gmina Pruchnik
2.2	Zakup doposażenia remizy OSP Świebodna	14.08.2013-13.12.2013	Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2011-2016	Gmina Pruchnik
2.3	Zorganizowanie sympozjum związanego z kultem Matki Bożej Pocieszenia w Jodłówce, trzeciej rocznicy posadzenia "Dębu Pamięci" w Świebodnej oraz 75-tej rocznicy wybuchu II wojny światowej	08.01.2014-31.10.2014	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	Stowarzyszenie "Tradycja i Rozwój"
2.4	Zagospodarowanie terenu wokół remizy OSP w Świebodnej – remont ściany zewnętrznej, zadaszenia grilla, remont parkingu	05.06.2014-30.10.2014	Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2011-2016	Gmina Pruchnik
3	HAWŁOWICE			
3.1	Rozbudowa, nadbudowa i przebudowa budynku świetlicy wiejskiej przy OSP w Hawłowicach	09.07.2014-30.01.2015	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	Gmina Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 62 Wykaz projektów realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach perspektywy na lata 2007 -2013 na terenie Gminy Pruchnik

Lp.	Nazwa projektu	Okres realizacji w latach	Źródła finansowania	Beneficjenci/ Partnerzy
1	Twoja wiedza – Twoje okno na świat	01.09.2008-31.07.2009	EFS 2007-2013	Gimnazjum Publiczne w Pruchniku/ Gmina Pruchnik
2	„Czas na aktywność w Gminie Pruchnik”	2008-31.12.2013	EFS 2007-2013	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku/ Gmina Pruchnik
3.	„Ja też jestem przedszkolakiem – nowe formy edukacji przedszkolnej w Gminie Pruchnik”	01.09.2009 r. - 31.08.2012 r	EFS 2007-2013	Gmina Pruchnik

Źródło: Opracowanie własne.

11. System wdrażania i monitorowania programu rewitalizacji

11.1. Struktura zarządzania realizacją programu rewitalizacji

Proces zarządzania Programu Rewitalizacji składa się z 3 elementów składowych:

- procesu wdrażania,
- procesu monitorowania i ewaluacji (szczegółowy opis w podrozdziale 2),
- procesu modyfikacji (szczegółowy opis w podrozdziale 3),

Strukturę zarządzania Programem Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2023 przedstawia poniższy schemat:

Zgodnie ze strukturą zarządzania Programem Rewitalizacji osobą decyzyjną w zakresie zarządzania i wdrażania programu będzie **Zastępca Burmistrza Pruchnik**, działający w imieniu władz samorządowych, zatwierdzający wybór projektów i decydujący o zaangażowaniu organizacyjnym i finansowym Gminy. Szczególna rola Gminy w tym zakresie polega na ukierunkowaniu, uchwaleniu, kontrolowaniu oraz ocenie Programu Rewitalizacji z punktu widzenia realizacji lokalnej Strategii Rozwoju Gminy Pruchnik.

Za koordynację całokształtu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgodnie z Programem Rewitalizacji odpowiada specjalnie powołany do tego celu **Komitet Rewitalizacji**, w skład którego wchodzi powołani w wyniku uchwały Rady Miejskiej przedstawiciele różnych grup społecznych, gospodarczych oraz przedstawiciele grup interesariuszy, zgłoszeni przez mieszkańców Gminy. Skład i zasady działania Komitetu określi uchwała Rady Miejskiej w terminie do 3 miesięcy, licząc od dnia uchwalenia Programu Rewitalizacji. Zasadniczą funkcją Komitetu jest stanowienie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnienie funkcji opiniotwórczo-doradczej Burmistrza. Komitet jako inicjator współpracy jest odpowiedzialny za zapewnienie warunków do realizacji zasady partycypacji społecznej interesariuszy programu. Do głównych zadań Komitetu Rewitalizacji należą:

- koordynowanie realizacji Programu Rewitalizacji w kierunku przestrzegania zasad wdrożenia, w zgodzie z uregulowaniami gminnymi i unijnymi,
- opiniowanie propozycji zmian w Programie Rewitalizacji,
- aktualizacja i hierarchizacja katalogu przedsięwzięć / projektów rewitalizacyjnych,
- opiniowanie wniosków składanych przez beneficjentów lub partnerów rewitalizacji,
- promowanie działań rewitalizacyjnych,
- informowanie społeczeństwa o stopniu realizacji Programu Rewitalizacji,
- ocena efektywności Programu Rewitalizacji w oparciu o monitoring i sprawozdawczość,
- zatwierdzanie raportów okresowych i raportu końcowego z realizacji Programu Rewitalizacji,
- współpraca z Burmistrzem i Zespołem ds. rewitalizacji.

Za wdrażanie i monitorowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych odpowiada **Zespół ds. rewitalizacji** powołany w drodze zarządzenia przez Burmistrza, składający się z pracowników Urzędu Miejskiego w Pruchniku. Do głównych zadań Zespołu ds. rewitalizacji należą:

- zbieranie danych i informacji o realizacji projektów od kierowników, znajdujących się w wykazie podstawowych i pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Programu Rewitalizacji,
- przygotowanie raportów okresowych i raportu końcowego z realizacji Programu Rewitalizacji,

- przyjmowanie zgłoszeń projektów od interesariuszy programu w fazie wdrażania Programu Rewitalizacji,
- realizacja zdań zleconych przez Burmistrza i Komitet Rewitalizacji w zakresie wdrażania Programu Rewitalizacji.

Za realizację konkretnych projektów rewitalizacyjnych objętych Programem Rewitalizacji odpowiadają **Kierownicy projektów**. Do ich zadań należą

w szczególności: kontrola formalna i merytoryczna stopnia realizacji projektu, składanie wniosków i rozliczenie projektu, sporządzanie raportów i przekazywanie danych do Zespołu ds. rewitalizacji w zakresie objętym monitoringiem i ewaluacją projektów.

Tabela 63. Harmonogram realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2023

Lp.	Zakres działań realizacji Programu Rewitalizacji w Gminie Pruchnik 2017-2023	Termin
1.	Opracowanie Programu Rewitalizacji wraz z konsultacjami społecznymi	II 2017 – III 2017
2.	Przyjęcie uchwałą Rady Miejskiej projektu uchwały Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2026	III 2017
3.	Przyjęcie uchwałą Rady Miejskiej skorygowanego w wyniku oceny formalnej zgodnie z wytycznymi Województwa Podkarpackiego Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2023	V 2017
4.	Przyjęcie uchwałą Rady Miejskiej skorygowanego wyniku oceny merytorycznej zgodnie z wytycznymi Województwa Podkarpackiego Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2023	IX 2017
5.	Powołanie Komitetu Rewitalizacji	IX-XI 2017
6.	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgodnie z Programem Rewitalizacji	2018-2023
7.	Przeprowadzenie okresowych ocen realizacji Programu Rewitalizacji	Raz w roku
8.	Aktualizacja Programu Rewitalizacji	Raz na 3 lata
9.	Przeprowadzenie końcowego raportu z realizacji Programu Rewitalizacji	2023

Źródło: Opracowanie własne.

11.2. System monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji

Monitorowanie Programu Rewitalizacji będzie polegało na systematycznym zbieraniu informacji o stopniu realizacji zaplanowanych projektów. Celem działań monitorujących jest uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy projekty przebiegają zgodnie z planem oraz czy udaje się osiągnąć zamierzone w nich rezultaty. Monitoring w tej fazie skupia się na realizacji projektu badając trzy elementy: harmonogram działań, budżet oraz zaplanowane rezultaty. Analiza danych ilościowych i jakościowych pozwoli na wcześniejsze zdiagnozowanie niezgodności, a w ich następstwie na wprowadzenie działań naprawczych. W ramach PR zastosowane będą następujące formy monitoringu:

- Monitoring rzeczowy – będzie polegał na bieżącej weryfikacji inwestycji przeprowadzanych w badanym okresie, pozyskiwaniu informacji o postępach w ich realizacji, zapewnieniu zgodności inwestycji z celami Programu Rewitalizacji.
- Monitoring finansowy – będzie polegał na kontroli finansowej inwestycji oraz zapewnieniu trwałości osiągniętych rezultatów.

Dane pochodzące z monitoringu są podstawą do wykorzystania w ewaluacji. Celem działań ewaluacyjnych jest uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy realizacja projektów pozwoliła na osiągnięcie celów Programu Rewitalizacji. Podmiotem odpowiedzialnym za ewaluację Programu Rewitalizacji jest Komitet Rewitalizacji, który w ramach swoich funkcji będzie dokonywał ewaluacji poszczególnych projektów, a następnie corocznej ewaluacji wdrażania Programu Rewitalizacji. W roku 2023 zostanie przeprowadzona kompleksowa ocena efektów realizacji, porównanie osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu z prognozowanymi, a także zostaną podjęte kroki w celu wyznaczenia kierunków rewitalizacji na następne lata. W tym celu Komitet Rewitalizacji opracuje kartę oceny projektu na wzór fiszki projektowej / zadaniowej opracowanej przed przystąpieniem do realizacji Programu Rewitalizacji. Każdy podmiot odpowiedzialny za realizację projektu przyczyniającego się do realizacji programu będzie wypełniał kartę oceny projektu po zakończeniu jego realizacji. Opracowanie jednolitej karty umożliwi skwantyfikowanie i porównanie osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu z perspektywy pojedynczej inwestycji i całościowo z perspektywy Programu Rewitalizacji. Dokonywanie okresowych analiz i ocen skutków wdrażania projektów / zadań pozwoli na szybsze reagowanie na występujące nieprawidłowości i elastyczną modyfikację założonych działań. Oprócz korygowania poszczególnych elementów w trakcie realizacji projektów, możliwe będzie uwzględnienie nowych projektów / zadań w Programie Rewitalizacji, które przyczyniają się do wyznaczonych celów strategicznych.

Do efektywnego monitorowania procesów wdrażania Programu Rewitalizacji posłużą wskaźniki produktu i rezultatu wskazane w tabeli Oczekiwane wskaźniki realizacji programu rewitalizacji oraz wskaźniki wskazane w Wspólnej Liście Wskaźników Kluczowych (WLWK) dla projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Tabela 64. Wykaz Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych (WLWK)

WSKAŹNIKI KLUCZOWE DLA PROJEKTÓW FINANSOWANYCH Z EFRR:
Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich [m2]
Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich [m2]
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.]
Liczba zabytków objętych wsparciem [szt.]
Liczba wspartych obiektów dziedzictwa kulturowego [szt.]
WSKAŹNIKI KLUCZOWE DLA PROJEKTÓW FINANSOWANYCH Z EFS:
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.]
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie [osoby]
Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu [osoby]
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby]
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby]
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu [osoby]
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) [osoby]

Źródło: Opracowanie własne.

Dane do badania stopnia osiągnięcia wskaźników mogą być zaczerpnięte od beneficjentów (dane na temat konkretnych przedsięwzięć / projektów rewitalizacyjnych) oraz innych zinstytucjonalizowanych źródeł typu Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, dane z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego, dane pozyskane przez Urząd Miejski w Pruchniku lub jego jednostki organizacyjne. Zebranie i analiza danych statystycznych będzie podstawą do podsumowania realizacji Programu Rewitalizacji oraz wytyczenia następnych działań na kolejne lata.

11.3. System modyfikacji programu rewitalizacji

Program Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2023 będzie podlegał ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Burmistrza Pruchnika co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z przyjętym systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie. Ocena sporządzona przez Burmistrza podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie internetowej Gminy Pruchnik.

W przypadku stwierdzenia, że Program Rewitalizacji wymaga zmiany, Burmistrz Pruchnika występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię, o której mowa w pierwszym akapicie. W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji Programu Rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Miejska uchyla uchwałę w sprawie Programu Rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza. Zmiana Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim jest on uchwalany, a koszty sporządzenia oraz zmiany Programu Rewitalizacji pokrywane są z budżetu gminy.

11.4. Mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji Gminy

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Partycypacja społeczna jest obligatoryjnym elementem procesu programowania rewitalizacji. Obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział następujących grup interesariuszy:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe;
- pozostali mieszkańcy gminy;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- pozostałe podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Komitet Rewitalizacji zostanie powołany w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia uchwalenia Programu Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji będzie stanowił forum dialogu współpracy i dialogu interesariuszy z organami

gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz funkcję opiniodawczo-doradczą dla Burmistrza. W proces opracowania Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2023 zostali włączeni mieszkańcy reprezentujący wszystkie sektory gospodarki: sektor społeczny, gospodarczy oraz publiczny.

Pierwsze Konsultacje społeczne zostały rozpoczęte **3 lutego 2017 r.** Konsultacje zostały przeprowadzone w formie bezpośredniej i pośredniej.

W ramach formy bezpośredniej zostało przeprowadzone spotkanie które dotyczyło idei rewitalizacji, a także ważności udziału społeczności lokalnej w opracowaniu Programu Rewitalizacji. Spotkanie miało charakter otwarty. Podczas konsultacji wyrażane były pierwsze opinie i przemyślenia na temat dokumentu oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Po spotkaniu zostały rozdane ankiety które posłużyły do określenia obszarów zdegradowanych. Ankieta była również dostępna w formie on-line w dniach od 8 do 14 lutego 2017r. na stronie internetowej Gminy www.gminapruchnik.pl w zakładce Rewitalizacja oraz w formie papierowej w Urzędzie Miejskim w Pruchniku. W badaniu ankietowym wzięło łącznie udział 172 mieszkańców Gminy Pruchnik.

Ankieta dotyczyła oceny jakości życia w Gminie Pruchnik oraz wskazaniu głównych zjawisk kryzysowych występujących na terenie Gminy Pruchnik.

Wyniki konsultacji potwierdzają diagnozę opisaną w rozdziale 5. Najczęściej wskazywano na sytuację kryzysową w sferach:

- gospodarczej (np. brak miejsc pracy, mała przedsiębiorczość mieszkańców),
- przestrzenno – funkcjonalnej (np. niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę),
- społecznej (np. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, patologie, brak aktywności mieszkańców).

Respondenci również określili głównych odbiorców działań rewitalizacyjnych. Podczas wyboru przedsięwzięć rewitalizujących uwzględniono potrzeby mieszkańców (opis przedsięwzięć w rozdziale 3).

Drugie konsultacje społeczne zostały przeprowadzone **27.02.2017 r.** w sposób bezpośredni w formie warsztatowej. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Gminy, organizacji pozarządowych, sołtysi, radni i mieszkańcy.

Spotkanie dotyczyło prezentacji wybranych obszarów zdegradowanych w Gminie Pruchnik. Na podstawie analizy danych statystycznych za obszary o najwyższym natężeniu problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych oraz technicznych uznano miejscowości: **Świebodna, Rozbórz Długi oraz Hawłowice**. Ponadto przybliżono ideę rewitalizacji oraz przedstawiono wyniki ankiet służących do określenia obszarów zdegradowanych oraz najważniejszych problemów w oczach mieszkańców Gminy. Spotkanie miało charakter otwarty. Podczas konsultacji wyrażane były również opinie na temat zaprezentowanych danych oraz analizy ankiet.

Trzecie konsultacje społeczne - warsztaty zostały przeprowadzone **7.03.2017 r.** Spotkanie dotyczyło wyboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych dla obszarów zdegradowanych w Gminie Pruchnik. Przedstawiono dotychczas zidentyfikowane tematyczne oraz geograficzne obszary interwencji, a także przedstawiono przegląd możliwych do zrealizowania przedsięwzięć wraz ze wskazaniem funduszy zewnętrznych, mogących wspomóc ich realizację. Przedsięwzięcia te (zarówno o charakterze „miękkim” jak i inwestycyjnym) posłużą do zniwelowania zidentyfikowanych negatywnych zjawisk na zdegradowanych obszarach Gminy Pruchnik – miejscowościach Świebodna, Hawłowice oraz Rozbórz Długi.

Spotkanie miało charakter otwarty. Podczas konsultacji wyrażane były opinie oraz pomysły dotyczące proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Po spotkaniu przeprowadzono konsultacje społeczne w formie on-line projektu dotyczące proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ankieta była dostępna w dniach 07.03.2017 r. do 10.03.2017 r. na stronie internetowej www.gminapruchnik.pl w zakładce Rewitalizacja.

W konsultacjach brało udział 184 osoby. Podczas konsultacji wybrano następujące projekty rewitalizacyjne które otrzymały największą liczbę głosów:

1. **Rewitalizacja przestrzeni publicznej** np. odbudowa/przebudowa/remont domów kultury, bibliotek, zagospodarowanie nieużytych budynków/magazynów itp. – przedsięwzięcie uwzględniono.
2. **Projekty poprawiające estetykę Gminy** np. budowa chodników, remont dróg, budowa parkingów, oświetlenia – przedsięwzięcie uwzględniono.
3. **Rewitalizacja lokalnych obiektów zabytkowych** poprzez nadanie im funkcji kulturalnych, turystycznych, rekreacyjnych np. zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej poprzez utworzenie parku rozrywki i rekreacji dla mieszkańców – przedsięwzięcie uwzględniono.
4. **Przedsięwzięcia w zakresie przestrzeni wspólnych i rekreacyjnych** np. poprzez utworzenie parku rozrywki i rekreacji dla mieszkańców, remont obiektów sportowych itp. – przedsięwzięcie uwzględniono.
5. **Integracja międzypokoleniowa** np. wspólne pikniki, festyny mające na celu integrację sąsiedzką oraz międzypokoleniową, organizacja przestrzeni i zajęć dla osób starszych – przedsięwzięcie uwzględniono.
6. **Podniesienie poziomu edukacji,** np. zajęcia dodatkowe dla uczniów potrzebujących, uzupełnienie zbiorów bibliotecznych – przedsięwzięcie uwzględniono.
7. **Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych poprzez stworzenie warunków do rozwoju podmiotów ekonomii społecznej,** np. zakładanie spółdzielni socjalnych dla osób bezrobotnych – przedsięwzięcie uwzględniono.
8. **Promocja lokalnej kultury,** np. organizacja lokalnych wystaw edukacyjno – historycznych, lokalnych festiwali produktów regionalnych – przedsięwzięcie uwzględniono.

9. **Aktywizacja grup wykluczonych (osób bezrobotnych, niepełnosprawnych)**, np. szkolenia i warsztaty dla osób długotrwale bezrobotnych, wsparcie dla osób niepełnosprawnych – przedsięwzięcie uwzględniono.

Ze względu na wybór innych priorytetowych przedsięwzięć w Programie Rewitalizacji nie uwzględniono przedsięwzięcia dotyczących budowy kanalizacji. Szczegółowy opis wyników konsultacji opisano w rozdziale 3.

Podczas opracowywania dokumentu współpracowano z Urzędem Miejskim w Pruchniku, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pruchniku, Powiatowym Urzędem Pracy w Jarosławiu, Posterunkiem Policji w Pruchniku, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Jarosławiu, Biblioteką Publiczną w Pruchniku.

Dzięki ich udziałowi pozyskano rzetelne i prawdziwe dane dotyczące sfery społecznej, gospodarczej, przestrzennej i technicznej poszczególnych miejscowości Gminy Pruchnik i wyznaczono obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacyjny.

W dniu **15.03.2017** r. w Urzędzie Miejskim w Pruchniku odbyło się kolejne spotkanie dotyczące opracowywanego projektu Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017 – 2023. W trakcie spotkania była możliwość zgłaszania ewentualnych uwag. Mieszkańcy nie wnieśli uwag.

Informacje z przebiegu konsultacji były zamieszczane w aktualnościach na stronie www.gminapruchnik.pl w zakładce Rewitalizacja.

Proces przygotowania programu rewitalizacji zakończył się przyjęciem uchwały Rady Miejskiej w Pruchniku o przyjęciu Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2023.

Wskazane jest, aby partycypacja społeczna występowała również w fazie wdrożeniowej Programu Rewitalizacji. W tym celu można powołać zespoły zadaniowe, komitety społeczne złożone z różnych grup interesariuszy lub prowadzić spotkania / warsztaty konsultacyjne na temat postępów w realizacji programu. Wskazane są również działania informujące mieszkańców gminy o zrealizowanych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych, wynikach przeprowadzonych analiz i raportów, harmonogramu realizacji Programu Rewitalizacji oraz wyników monitoringu. Co najmniej raz na rok planuje się spotkanie z interesariuszami, na których omawiane będą bieżące działania w realizacji, przedstawianie osiągniętych wskaźników oraz informowanie o problemach podczas realizacji Programu Rewitalizacji.

11.5. Ocena oddziaływania na środowisko programu rewitalizacji

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016., 353 z późn. zm.) który brzmi:

„Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty:

1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego;

2) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;

3) polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony”

projekt Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2023 został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w przypadku konieczności jej opracowania.

W odpowiedzi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie w piśmie z **dnia 27 marca 2017 r. o numerze WOOŚ.410.1.84.2017.AP.2** poinformował, iż Program Rewitalizacji na lata 2017-2026 nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny na środowisko.

Projekt Programu Rewitalizacji został również pozytywnie zaopiniowany przez Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny z siedzibą w Rzeszowie – Opinia sanitarna znak. SNZ. 9020.15.9.2017.BW z dnia 27.03.2017r.

W związku z otrzymaniem uwag formalno-merytorycznych od instytucji dotującej Gmina Pruchnik została zobligowana do dokonania korekty Programu Rewitalizacji. Projekt Programu Rewitalizacji na lata 2017-2023 został ponownie przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w przypadku konieczności jej opracowania. W odpowiedzi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie w piśmie z dnia 8.09.2017 r. o numerze WOOŚ.410.1.257.2017.AP.2 poinformował, iż Program Rewitalizacji na lata 2017-2026 nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny na środowisko.

Projekt Programu Rewitalizacji na lata 2017-2023 został również pozytywnie zaopiniowany przez Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny z siedzibą w Rzeszowie – Opinia sanitarna znak. SNZ. 9020.15.27.2017.BW z dnia 08.09.2017 r.

Załączniki:

- 1. Lokalizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych inwestycyjnych,**
- 2. Wykaz działek niezakwalifikowanych do obszaru wyznaczonego do rewitalizacji.**

Spis wykresów

Wykres 1. Piramida wieku w Gminie Pruchnik w 2015 r.	7
Wykres 2. Przyrost naturalny w Gminie Pruchnik w latach 2011-2015	8
Wykres 3. Wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego oraz województwa podkarpackiego w latach 2011 - 2015	8
Wykres 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego na obszarach wiejskich i miejskim w Gminie Pruchnik w latach 2011-2015	9
Wykres 5. Saldo migracji na 1 tyś. ludności w Gminie Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego i województwa podkarpackiego w latach 2010-2014.....	9
Wykres 6. Saldo migracji na 1 tyś. ludności na obszarach wiejskich i miejskim.	10
Wykres 7. Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi) w Gminie Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego i województwa podkarpackiego.....	13
Wykres 8. Udział (%) zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.....	15
Wykres 9. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w Gminie Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego oraz województwa podkarpackiego.....	16
Wykres 10. Udział (%) dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim	16
Wykres 11. Podmioty gospodarcze w Gminie Pruchnik wpisane do rejestru REGON w podziale na sekcje (stan na 31.12.2015 r.).....	17
Wykres 12. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim ..	18
Wykres 13. Wewnątrzgminne zróżnicowanie w liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności	18
Wykres 14. Wartość podatku dochodowego od osób fizycznych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2011 -2015 w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim.....	19
Wykres 15. Lesistość (w %) w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim.....	21
Wykres 16. Udział osób korzystających z wodociągu w ogólnej liczby ludności (%) w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim ..	22
Wykres 17. Udział osób korzystających z sieci wodociągowej w ogólnej ludności (%) na obszarze miejskim i wiejskim Gminy Pruchnik	23
Wykres 18. Korzystający z instalacji gazowej w (%) ogółu ludności w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim	23
Wykres 19. Liczba gospodarstw korzystających z instalacji gazowej w mieście Pruchnik i na obszarach wiejskich Gminy Pruchnik.....	24
Wykres 20. Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności (%) w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim	25

Wykres 21. Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności (%) w mieście Pruchnik i na obszarach wiejskich Gminy Pruchnik	25
Wykres 22. Anketowani wg wieku (w %)	28
Wykres 23. Anketowani według wykształcenia (w %)	28
Wykres 24. Anketowani według aktywności zawodowej (w %)	29
Wykres 25. Główne problemy występujące w Gminie Pruchnik wg mieszkańców w (%)	30
Wykres 26. Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania w 2014 roku w Gminie Pruchnik	38
Wykres 27. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności ..	39
Wykres 28. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania w 2014 roku w Gminie Pruchnik	40
Wykres 29. Udział osób starszych (powyżej 60 roku życia) do ogółu ludności...	41
Wykres 30. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w (%) do liczby bezrobotnych ogółem w 2014 roku w Gminie Pruchnik	42
Wykres 31. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania w 2014 roku W Gminie Pruchnik.....	43
Wykres 32. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2014 roku w Gminie Pruchnik.....	44
Wykres 33. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w Gminie Pruchnik	45
Wykres 34. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2015 roku w Gminie Pruchnik.....	46
Wykres 35. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa	47
Wykres 36. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu wielodzietności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2015 roku w Gminie Pruchnik.....	49
Wykres 37. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2015 roku w Gminie Pruchnik	50
Wykres 38. Średni wynik egzaminu szóstoklasisty (w %) w 2015 roku.....	51
Wykres 39. Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2014 roku w Gminie Pruchnik.....	52
Wykres 40. Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania w 2013 roku w Gminie Pruchnik	53
Wykres 41. Frekwencja w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego: rady gminy, na terenie województwa podkarpackiego w 2014 r.	54
Wykres 42. Procentowy udział aktywnych czytelników w liczbie zapisanych czytelników w 2015 roku w Gminie Pruchnik	55
Wykres 43. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania w Gminie Pruchnik – ogółem w 2014 r.	61

Wykres 44. Wysokość zadłużenia podatkowego na 1 mieszkańca w 2015 roku .	62
Wykres 45. Liczba budynków pokrytych azbestem na 100 mieszkańców w 2015 roku w Gminie Pruchnik	63
Wykres 46. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w 2014 roku .	64
Wykres 47. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w 2014 roku w Gminie Pruchnik	65
Wykres 48. Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1 km ²	66
Wykres 49. Liczba interwencji Ochotniczych Straży Pożarnych na 100 osób	66
Wykres 50. Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 osób	68

Spis tabeli

Tabela 1. Podział powierzchni Gminy Pruchnik oraz jej mieszkańców	6
Tabela 2. Współczynnik skolaryzacji brutto (%)	11
Tabela 3. Praktyki lekarskie oraz apteki na terenie Gminy Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego i województwa podkarpackiego	14
Tabela 4. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim	14
Tabela 5. Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim w latach 2011-2015	17
Tabela 6. Dochody i wydatki Gminy Pruchnik w latach 2011-2015	19
Tabela 7. Powierzchnia parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu w Gminie Pruchnik na tle powiatu jarosławskiego oraz województwa podkarpackiego	20
Tabela 8. Ludność korzystająca z oczyszczalni w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim	21
Tabela 9. Udział osób korzystających z instalacji gazowej w ogóle ludności (%) w Gminie Pruchnik, powiecie jarosławskim oraz województwie podkarpackim	24
Tabela 10. Zabytki nieruchome na terenie Gminy Pruchnik wpisane do rejestru zabytków, stan na 31.12.2015 r.	26
Tabela 11. Zbiornicze wyniki diagnozy według ankiet	31
Tabela 12. Wykaz wybranych kryteriów oceny i wskaźników zjawisk społecznych do wyznaczania obszarów zdegradowanych	35
Tabela 13. Udział osób starszych (powyżej 60 roku życia) do ogółu ludności	41
Tabela 14. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia ..	47
Tabela 15. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa	48
Tabela 16. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu wielodzietności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania w latach 2011 - 2015 w Gminie Pruchnik	49
Tabela 17. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	51
Tabela 18. Procentowy udział aktywnych czytelników w liczbie zapisanych czytelników w latach 2011-2015 w Gminie Pruchnik	55
Tabela 19. Zestawienie zbiorcze wskaźników z zakresu społecznego dla Gminy Pruchniku	56

Tabela 20. Wykaz wybranych kryteriów oceny i wskaźników pozostałych zjawisk	60
Tabela 21. Wysokość zadłużenia podatkowego na 1 mieszkańca w latach 2011-2015 w Gminie Pruchnik.....	62
Tabela 22. Liczba budynków pokrytych azbestem na 100 mieszkańców w latach 2012-2015 w Gminie Pruchnik	64
Tabela 23. Liczba interwencji Ochotniczych Straży Pożarnych na 100 osób w latach 2011-2015.....	67
Tabela 24. Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 osób w latach 2011-2015 w Gminie Pruchnik	68
Tabela 25. Zestawienie zbiorcze pozostałych wskaźników z zakresu gospodarczego, środowiskowego, przestrzenno-funkcjonalnego oraz technicznego w Gminie Pruchnik.....	69
Tabela 26. Wskaźniki syntetyczne poszczególnych zjawisk społecznych w podziale na miejscowości Gminy Pruchnik	71
Tabela 27. Porównywalny wskaźnik syntetyczny zjawisk społecznych w podziale na miejscowości Gminy Pruchnik	73
Tabela 28. Wskaźniki syntetyczne poszczególnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w podziale na miejscowości Gminy Pruchnik	74
Tabela 29. Porównywalny wskaźnik syntetyczny pozostałych zjawisk w podziale na miejscowości Gminy Pruchnik	75
Tabela 30. Podsumowanie porównywalnych wskaźników syntetycznych w podziale na miejscowości Gminy Pruchnik.....	75
Tabela 31. Wykaz wybranych wartości wskaźników dla obszaru rewitalizacji zgodnych z Instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.....	78
Tabela 32. Pozostałe wskaźniki potwierdzające sytuację kryzysową	79
Tabela 33. Powierzchnia wyłączona z obszaru rewitalizacji na terenie miejscowości Hawłowice, Świebodna i Rozbórz Długi.....	83
Tabela 34. Obszar wyznaczony do rewitalizacji.....	83
Tabela 35. Całkowity obszar powierzchni Gminy Pruchnik	84
Tabela 36. Liczba mieszkańców w Gminie Pruchnik	84
Tabela 37. Tabela Wybór obszaru do rewitalizacji	85
Tabela 38. Wykaz zdiagnozowanych zagrożeń i potencjałów w miejscowości Hawłowice	87
Tabela 39. Wykaz zdiagnozowanych zagrożeń i potencjałów w miejscowości Świebodna	90
Tabela 40. Wykaz zdiagnozowanych zagrożeń i potencjałów w miejscowości Rozbórz Długi	92
Tabela 41. Wykaz celów Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik	95
Tabela 42. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 1	96
Tabela 43. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 2	99
Tabela 44. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 3	101

Tabela 45. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 4	102
Tabela 46. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 5	103
Tabela 47. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 6	103
Tabela 48. Karta podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 7	106
Tabela 49. Karta pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 8	106
Tabela 50. Karta pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 9	107
Tabela 51. Karta pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 10.....	108
Tabela 52. Karta pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 11.....	110
Tabela 53. Karta pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 12.....	111
Tabela 54. Wykaz komplementarności finansowej przedsięwzięć inwestycyjnych (EFRR) i społecznych (EFS).....	113
Tabela 55. Wykaz komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych o charakterze inwestycyjnym i społecznym	119
Tabela 56. Wykaz oczekiwanych wskaźników realizacji programu	120
Tabela 57. Wykaz niezbędnych opinii i pozwoleń do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	122
Tabela 58. Powiązania Programu Rewitalizacji do dokumentów strategicznych i planistycznych	124
Tabela 59. Wykaz źródeł finansowania z wyszczególnieniem programów/działań dla Gminy Pruchnik w podziale na przedsięwzięcia podstawowe.....	128
Tabela 60 Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Gminie Pruchnik.....	131
Tabela 61 Wykaz projektów inwestycyjnych z PROW realizowanych w ramach perspektywy na lata 2007 -2013 na obszarze objętym rewitalizacją.....	132
Tabela 62 Wykaz projektów realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach perspektywy na lata 2007 -2013 na terenie Gminy Pruchnik.....	133
Tabela 63. Harmonogram realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Pruchnik na lata 2017-2023	135
Tabela 64. Wykaz Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych (WLWK)	137

Spis map

Mapa 1. Miejscowości Gminy Pruchnik.....	5
Mapa 2. Obszar zdegradowany na terenie Gminy Pruchnik.....	76
Mapa 3. Obszar wyznaczony do rewitalizacji w Hawłowicach	86
Mapa 4. Obszar wyznaczony do rewitalizacji w Świebodnej	89
Mapa 5. Obszar wyznaczony do rewitalizacji w Rozborzu Długim	91